

Performața sectorului public este strâns corelată cu integritatea acestuia. Educația superioară nu face excepție de la această regulă. România se află pe locul 70 în lume, potrivit indexului de percepție privind corupția al Transparency International din 2008, fiind cea mai coruptă țară dintre noile state membre ale Uniunii Europene. În timp ce corupția la nivel administrativ și politic primește foarte multă atenție din partea Comisiei Europene și a presei, cea din domeniul educației este un subiect mai puțin discutat, deși în sondaje publicul își manifestă nemulțumirea față de acest aspect.

Sumar

- 4. **Autonomia universitară v Responsabilizarea universităților**
 - 6. **Reforma învățământului superior**
 - 7. **Proiectul Coaliția pentru Universități Curate (CUC)**
 - Metodologie
 - Limite metodologice
 - 11. **Rezultatele CUC**
 - Transparență și corectitudine administrativă
 - Corectitudine academică
 - Calitatea guvernantei
 - Management financiar
 - Penalizări
 - 23. **Scoruri finale**
 - 27. **Recomandări**
 - 30. **Bibliografie**
 - 31. **Anexă: rapoarte universități**
-

Competiția corectitudinii universitare

Un sistem de integritate pentru învățământul superior românesc

Studii recente privind învățământul universitar au adus în prim plan această problemă larg cunoscută, dar discutată numai informal în comunitatea academică¹. Corupția în sectorul educației este definită de Hallak și Poisson ca "folosirea abuzivă a unei funcții publice în scopul satisfacerii unor interese private, care au un impact semnificativ asupra disponibilității și calității bunurilor și serviciilor educaționale, și o consecință asupra calității și echității în educație".² Fenomenul corupției cuprinde o gamă largă de manifestări, de la nepotism, clientelism, mită, până la delapidare de fonduri publice (vezi Tab. 1).³

În România, 77% dintre studenți și 35% dintre cadre didactice consideră

că nivelul de corupție în universitățile românești este ridicat. Mai mult, 50% dintre studenți și 28% dintre cadrele didactice din universitățile publice știu că în departamentul lor există profesori care primesc daruri sau bani de la studenții lor⁴. În plus, percepția asupra corupției arată un grad general scăzut de încredere al cetățenilor față de instituțiile statului.

Educația este printre cele mai mari componente ale sectorului public: consumă între 20% și 30% din totalul bugetelor publice, angajează cea mai mare proporție de resurse umane educate (administratori, inspectori, profesori și învățători), și implică între 20% și 25% din întreaga populație (elevi, studenți, profesori, părinți și alți actori)⁵.

Din acest motiv, problema este cu atât mai gravă, deoarece corupția poate să reducă resursele disponibile pentru educație, iar în unele cazuri chiar să limiteze accesul la educație al grupurilor defavorizate. Mita

¹ Raport SAR pe educație, 2007, Lisabona, Bologna și fabrica autohtonă de mediocritate, accesat la <http://www.sar.org.ro/index.php?page=articol&id=218>

² Hallak, J.; Poisson, M. 2002. *Ethics and corruption in education*. Results from the Expert Workshop held at the IIEP. Paris, 28-29 November 2001. IIEP. Observation programme. Policy Forum No. 15. Paris: IIEP-UNESCO.

³ Hallak, J.; Poisson, M. 2007, *Corrupt schools, corrupt universities: What can be done?*, International Institute for Educational Planning, accesat la <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UNESCO/UNPAN025403.pdf>, pag 23

⁴ Comșa; Tufiș; Voicu, 2007, Sistemul Universitar Românesc, accesat la http://www.osf.ro/ro/fisier_publicatii.php?id_publicatie=600, pag 70

⁵ Hallak, J.; Poisson, M. 2007, *Corrupt schools, corrupt universities: What can be done?*, International Institute for Educational Planning, accesat la <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UNESCO/UNPAN025403.pdf>, pag 23

pentru obținerea unei diplome scade din calitatea educației și a celor care primesc această educație. Aceasta

câștigat. Studentul obține promovarea și profesorul obține un venit în plus. Dar situația nu stă

Tab. 1. Tipologia formelor de corupție în educație

Chapman, 2002	Tanaka, 2001	Heyneman, 2004	Rumyantseva, 2005
Acte ilegale de mită sau fraudă (ex: fraudă în achiziții publice)	Achiziții publice	Corupția în achiziții publice	Corupția care nu implică studenții ca agenți și care are un efect limitat asupra lor
Activități menite să asigure un venit în plus celor care nu sunt bine plătiți (ex: onorarii ilegale colectate la nivel de școală)	Administrația instituțiilor de învățământ	Corupția în proprietate și impozite	Corupția care implică studenții ca agenți și care are un efect direct asupra valorilor lor, asupra a ceea ce cred și a șanselor de viață
Activități care asigură un serviciu în perioade dificile (ex: mită pentru a obține un certificat în mai puțin timp)	Corupția profesorilor în clasă	Corupție în alegeri	
Diferențe culturale (ex: cadouri pentru profesori)		Corupție în acreditare	
Comportament rezultat din incompetență (ex: alocare greșită a fondurilor)		Comportament profesional greșit	
		Corupție academică	

Sursa: Chapman, 2002; Tanaka, 2001; Heyneman, 2004; Rumyantseva, 2005

are repercursiuni asupra pieței muncii și distorsionează întreg procesul de selecție a celor mai buni, afectând implicit dezvoltarea economică, socială și politică a țării. Nu în ultimul rând, această cultură a corupției se transmite tinerei generații care percepe acest comportament ca o practică demnă de adoptat. Ei învață că trișatul și mita sunt o cale acceptabilă de a avansa în carieră, că efortul personal nu contează, iar succesul vine mai degrabă din manipulare și favoritism. Aparent, natura schimbului între doi actori (ex: studentul oferă profesorului bani pentru a promova clasa) este una în care ambii au de

chiar așa, căci acest schimb poate fi văzut și ca unul în care doar un actor are de câștigat iar celălalt pierde (profesorul beneficiază de pe urma acestor onorarii informale, dar studentul pierde pentru că nu dobândește cunoștințe). Aceste practici anulează stimulentele care ar putea motiva tinerii să muncească pentru a obține ce vor. În acest sens, se contrazic principalele valori ale educației: integritate, echitate, corectitudine și justiție socială.⁶

⁶ Hallak, J.; Poisson, M. 2007, *Corrupt schools, corrupt universities: What can be done?*, International Institute for Educational Planning, la

Autonomia universitară vs responsabilizarea universităților

În acest context, autonomia universitară este un subiect sensibil, căci fără un set de structuri de control bine puse la punct, autonomia unei instituții poate agrava problema corupției în sistemul universitar. Astfel, mai concret, conform Legii Învățământului nr. 84 (r2) din 24/07/1995, Art. 13., "Autonomia universitară este garantată". Aceasta este definită în Art. 89 (1) după cum urmează: "autonomia universitară constă în dreptul comunității universitare de a se conduce, de a-și exercita libertățile academice fără nici un fel de ingerințe ideologice, politice sau religioase, de a-și asuma un ansamblu de competențe și obligații în concordanță cu opțiunile și orientările strategice naționale ale dezvoltării învățământului superior, stabilite prin lege".

Prin autonomie universitară înțelegem o instituție de învățământ superior care se gestionează singură, mai exact își alege conducerea, structura și modul de funcționare, activitatea academică și științifică, modul de administrare al finanțării din bugetul de stat și din surse private. Toate aceste activități rămân însă sub umbrela de supraveghere a Ministerului Educației, Cercetării și Inovării. Printre cele mai importante atribuții, se enumeră stabilirea strategiei naționale a învățământului în care programele universităților se înscriu, finanțarea acordată universităților, avizarea numirii rectorilor precum și revocarea din funcție a acestora și, bineînțeles, avizarea acreditării instituțiilor de învățământ superior (Art. 141 din Legea nr. 84 (r2) din 24/07/1995).

Pentru ca o instituție publică să fie

<http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UNESCO/UNPAN025403.pdf>, p.

56

legitimă, autonomia acesteia trebuie să fie contrabalansată de un mecanism de responsabilizare (accountability). Există două feluri de astfel de mecanisme de responsabilizare. Pe de o parte, responsabilizarea formală (formal accountability) constă în proceduri de raportare către un organ supraveghetor, în acest caz, Ministerul Educației, precum și în proceduri și politici transparente de funcționare, care să poată fi ușor observate de orice actor interesat. Pe de altă parte, responsabilizarea prin mecanisme de penalizare bine puse la punct (substantive accountability), în cazul de față structurile de control ale Ministerului Educației.

Ministerul își exercită controlul prin mai multe structuri, cele mai relevante pentru învățământul superior fiind Departamentul de Control al Ministrului, care este subordonat Ministerului și a cărei principală funcție este verificarea, cu respectarea autonomiei universitare, a activității instituțiilor de învățământ superior; și Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), care este o instituție autonomă dar subordonată Ministerului, și ale cărei atribuții principale sunt acreditarea instituțiilor de învățământ superior, precum și evaluarea externă a acestora pentru asigurarea calității educației.

Deși aceste mecanisme există, nu înseamnă că ele funcționează astfel încât să asigure sancționarea instituțiilor de învățământ superior atunci când nu își îndeplinesc funcțiile pentru care au fost create. După cum putem vedea în exemplul de mai jos, structurile de control ale Ministerului Educației nu își exercită puterea de sancționare așa cum ar trebui.

Pe de altă parte, mecanismul de responsabilizare formală nu este unul transparent, așa cum dovedește proiectul Coaliției pentru Universități Curate, după cum vom putea vedea în continuarea raportului.

STUDIU DE CAZ: Vasile Burlui, Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T Popa” din Iași

În perioada 1997-2000, Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T Popa” din Iași, Facultatea de Stomatologie, a eliberat 63 de diplome false către cetățeni italieni, presupuși absolvenți ai Universității Ecologice conduse de Dolphi Drimmer, deși unii dintre aceștia nu susținuseră bacalaureatul, având doar școli profesionale. Susținerea licenței la Iași în perioada 1997-2000 s-a făcut cu acordul Ministerului Educației Naționale, la cererea Universității Ecologice, care a invocat parteneriate cu Asociația de Estudios Universitarios Europea Madrid (Spania) și cu Centro Interuniversitario Europeo din Pavia (Italia). Decanul Facultății de Stomatologie la acel moment era Vasile Burlui. Scandalul diplomelor false de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T Popa” din Iași a început în anul 2000, după ce Ambasada Italiei a atenționat Consiliul Național de Evaluare și Acreditare Academică (CNEAA) în legătură cu existența unei rețele de trafic universitar în care erau implicate și importante instituții din România. Comisia care a cercetat acest scandal a concluzionat că a fost vorba de deficiențe în verificarea dosarelor de înscriere a candidaților italieni. Drept urmare, comisia a supus votului Senatului patru sancțiuni: suspendarea decanului Burlui, pe o perioadă de șase luni, concedierea secretarei șefă a decanatului Facultății de Stomatologie, reducerea salariului pe trei luni cu 5% secretarei rectoratului UMF, și anularea celor 63 de diplome acordate italienilor. Dintre cele patru propuneri, doar două au fost puse în aplicare la acel moment și anume, secretara șefă Jana Condurache a fost concediată, iar diplomele au fost anulate cu 41 de voturi pentru și șapte abțineri.

Pentru a evita repetarea unor astfel de situații, ministrul Andrei Marga a emis un ordin prin care reglementa problema responsabilității în cazurile de acordare a actelor de studii. Astfel, în conformitate cu ordinul MEN nr. 4729/1.10.2000, rectorul poartă întreaga răspundere a verificării premiselor și cursului studiilor presupuse în mod legal de diploma ce se acordă. "Persoanele care au falsificat note sau acte, care au tolerat falsificări sau care au manifestat neglijențe în abordarea calificativelor profesionale și diplomelor se destituie din unitatea sau instituția respectivă și se exclud din învățământ. Directorii și decanii care au tolerat falsificări sau care au manifestat neglijențe în eliberarea diplomelor se destituie din funcție. Rectorii care au tolerat falsificări se sancționează conform legii", se precizează în același act emis de Andrei Marga. "Ordinul ministrului va fi pus în aplicare dacă se va dovedi vinovăția celor implicați, indiferent de funcția lor".

În mod cu totul surprinzător, după aproape trei ani de cercetări, afacerea diplomelor a fost îngropată. Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție l-a scos de sub urmărire penală pe Vasile Burlui, la fel cum s-a întâmplat și cu celelalte trei persoane puse inițial sub acuzare: Dolphi Drimmer, rectorul Universității Ecologice din București, Dana Bugeac, secretara șefă a UMF Iași, și Jana Condurache, secretara șefă de la Facultatea de Stomatologie.

Vasile Burlui, a fost numit rector în luna martie a anului 2004, iar în octombrie 2005 a avut loc ședința de senat în care 35 de senatori au votat revocarea.

O hotărâre judecătorească definitivă din 10 iunie 2007, prin care Curtea de Apel a anulat decizia Senatului de a-l revoca pe rectorul Burlui, a fost contrazisă de Senatul Universității care a stabilit tot cu majoritate de voturi ca sentința să nu fie pusă în aplicare. Ministrul Educației la acel moment, Cristian Adomniței, care inițial spunea că sentința instanței va fi pusă imediat în aplicare, și-a schimbat apoi atitudinea, lăsând cazul Burlui tot în seama Justiției.

Din acest scandal penal, dl. Burlui a scăpat basma curată, dar nu a putut "scăpa" de colegii lui care l-au denunțat procurorilor pentru alte fapte. În februarie 2009, s-a început urmărirea penală pe baza acuzațiilor aduse de foștii colegi ai acestuia, de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, fals intelectual, uz de fals și neglijență în serviciu.

Sursa: Ziarul de Iași, 2000, 2005, 2009

Reforma învățământului superior

Sistemul de învățământ superior românesc a fost mai departe reformat odată cu adoptarea declarației de la Bologna din 1999, care a înaintat un plan de convergență pentru universitățile europene, pe care țările europene s-au angajat să îl aplice astfel încât să reducă din diferența de performanță care separă UE de Statele Unite⁷. Programul de acțiune descris în Declarație propune crearea unui spațiu european pentru învățământ superior, cu scopul de a spori oportunitățile de angajare și mobilitatea cetățenilor și pentru a crește competitivitatea internațională a învățământului superior european. Acest scop va putea fi atins în principal prin: adoptarea unui cadru comun pentru comparabilitatea diplomelor; introducerea nivelelor de licențiat și masterat în toate țările; sisteme de credit compatibile; și o dimensiune europeană în asigurarea calității, cu metode și criterii comparabile.

Reformele nu au dus la creșterea calității

La Summitul de la Lisabona din 2000, președinții și prim-ministrii europeni au hotărât să facă din UE cea mai dinamică economie bazată pe cunoaștere și au ales ca termen limită anul 2010. Dar, pentru că anumite criterii nu au fost îndeplinite până în 2005, agenda a fost regândită și relansată, astfel încât să ia în considerare toate dificultățile întâlnite.

Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, actorul principal în reforma educațională, s-a angajat în acest proces european. Începând cu anul 2004, a fost adoptată structura de trei cicluri în învățământul superior. În prezent, aproximativ 40% dintre studenții învățământului superior au început facultatea în anul universitar 2005-6, urmând procesul Bologna.

⁷ Declarația de la Bologna, accesibilă la <http://ec.europa.eu/education/policies/educ/bologna/bologna.pdf>

Astfel din 2005, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, susține dezvoltarea de mecanisme pentru implementarea procesului Bologna⁸.

În ciuda tuturor acestor acțiuni, rezultatele sunt în continuare foarte slabe. Reformele în loc să ridice calitatea și să perfecționeze mecanismele de responsabilizare, au rezolvat problemele numai la suprafață, iar structurile instituționale vechi au rămas. De multe ori, reformele au avut la bază mai degrabă principii normative decât cunoașterea și realitatea nevoilor românești. În ciuda acestei inflații de instituții bazate pe modele europene, sistemul continuă să piardă din calitate mai degrabă decât să câștige. Conform evaluărilor internaționale, sistemul de învățământ superior românesc este mediocru, dacă nu chiar sub mediocru. Universitățile românești nu ajung în topul Shanghai al celor 500 cele mai bune universități din lume, deși un număr din ce în ce mai mare de studenți români obțin diplome "magna cum laude" la universități de renume din Europa și SUA.

Structurile instituționale rămân în marea majoritate la fel. România păstrează particularități de țară fost comunistă, iar în domeniul educației acesta este un factor vizibil. Ar fi greșit să presupunem că toată moștenirea comunistă a fost proastă pentru sistemul educațional, dar părțile rele ale acestei moșteniri le depășesc pe cele bune. Am moștenit din sistemul comunist un sistem cu standarde ridicate (examene de admitere dificile la cele mai bune școli și universități) și cu o orientare cu precădere spre științe și tehnologie. Dar nu s-a pus deloc accent pe inovare și inițiativă. Sistemul învățământului în România nu este unul bazat pe stimulente, ci

⁸ Programul Național de Reformă 2007-2013, la <http://www.edu.ro/index.php/genericdocs/c482/>

pe o acumulare de calificări formale⁹. Lipsa flexibilității a dus la ierarhii osificate, iar în învățământul superior acest lucru este de departe cel mai mare obstacol în calea schimbării.

Proiectul Coaliția pentru Universități Curate (CUC)

Dacă, în prezent, există proiecte de anvergură națională inițiate de Ministerul Educației, orientate spre calitate și leadership în sistemul de învățământ superior, doctorate de excelență și managementul universitar, nu există în schimb nici un demers în zona unei analize riguroase a problemelor de integritate, adesea menționate în presă, dar care par că nu pot fi ținute sub control de însăși structurile abilitate ale Ministerului.

Pentru că aceste structuri nu sunt capabile să prevină corupția și lipsa de performanță academică în universități, numai aducând aceste probleme în sfera publică și supunându-le unei dezbateri, cetățenii pot fi încurajați să ceară în mod activ responsabilitate din partea acestor instituții publice. Implicarea societății civile este esențială în construcția unei administrații publice responsabile, iar prioritatea ei ar trebui să fie încurajarea unor atitudini care nu tolerează practici ca nepotismul, clientelismul, copiatul la examene, mita etc.

Prin transparentizarea practicilor universităților, actorii interesați, precum și cetățenii de rând, vor putea impune un mecanism de verificare. Transparența unei instituții publice este esențială pentru a-și construi legitimitatea, iar opacitatea în mod logic îi scade din legitimitate și credibilitate. Mai mult, prin transparentizarea acestor procese, sistemul nu va mai fi atât de permeabil la corupție și astfel se va

îmbunătăți notabil prin promovarea adevăratelor valori.

Metodologie

În această direcție, proiectul CUC a fost un exercițiu de monitorizare și benchmarking aplicând o metodologie deja testată într-o faza pilot a proiectului (octombrie 2007 – mai 2008). Pentru a putea stabili aceste criterii de comparație, mai întâi s-a făcut o analiză și o hartă a problemelor de integritate existente în sistemul universitar românesc, clasificându-le apoi după categoriile experților în domeniu. În funcție de importanța lor în viziunea Coaliției, fiecărei categorii i-a fost acordat un punctaj.

A rezultat un chestionar care a cuprins următoarele capitole de analiză:

1. transparență și corectitudine administrativă ;
2. corectitudine academică ;
3. calitatea guvernantei ;
4. management financiar.

Evaluarea integrității academice a fost realizată prin intermediul unor echipe de evaluatori, formate din experți și studenți. Echipe mixte, un expert și un student, au vizitat fiecare universitate, unde au avut întâlniri cu conducerea universității, studenții, sindicatele și alte părți interesate. Au fost evaluate patruzeci și două de universități de stat din totalul de cincizeci și șase, fiind excluse din evaluare universitățile de artă și academiile de poliție, navală și a forțelor terestre și aeriene, pentru că aplicarea aceluiași criterii de evaluare era imposibilă.

1. Transparență și corectitudine administrativă – 30 de puncte

După cum a fost menționat și mai sus, acest proiect a început de la premiza că orice instituție publică autonomă trebuie să aibă un mecanism funcțional de responsabilizare. Dacă cel de

⁹ Marga, A., 2000, "Anii reformei 1997-2000", Ed. Fundației de Studii Europene, Cluj

sanționare directă nu funcționează întotdeauna, atunci măcar mecanismele democratice ar trebui să poată fi folosite. Principalul instrument care a stat la baza acestui proiect a fost Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. Astfel, în baza acestei legi s-a cerut în prima fază numele persoanei abilitate cu rezolvarea cererilor de informație publică, iar după termenul legal de 21 de zile, s-au cerut următoarele documente:

- a. Raportul de activitate pe anul precedent conform Legii 544/2001 și planul strategic.
- b. Bugetul de venituri și cheltuieli al universității.
- c. Procesul verbal al ședinței organismului care a aprobat bugetul de venituri și cheltuieli.
- d. Declarațiile de avere actualizate ale cadrelor de conducere din cadrul universității (rector, președinte al universității, prorectori, secretari științifici, decani, prodecani, șefi de catedră).
- e. Statele de funcțiuni pe universitate.
- f. Regulamentul desfășurării examenelor de licență și admitere, precum și a examenelor specifice programelor doctorale.
- g. Regulamentul intern, cartea universitară, codul de etică și orice documente considerate relevante pentru evaluarea integrității universitare.
- h. Sinteza ultimei evaluări de către studenți a cursurilor/profesorilor, precum și metodologia utilizată în acest sens.
- i. Procesul-verbal al ultimei ședințe a comisiei de etică cu deciziile luate și componența acesteia.
- j. Lista salariilor pe poziții didactice (anonime), ca și veniturile suplimentare pe cercetare/cadru didactic; premiarea anuală din

anul precedent a cadrelor de conducere (rector, decan, șef catedră, etc).

- k. Lista de brevete/invenții internaționale și lucrări publicate în reviste cotate ISI, rezultate din granturi guvernamentale.
- l. Lista cu profesorii conducători de școală doctorală.
- m. Lista declarațiilor depuse pe proprie răspundere privind colaborarea cu Securitatea ca poliție politică cu numere de înregistrare.¹⁰
- n. Contractul colectiv de muncă.
- o. Lista achizițiilor din ultimul an bugetar în valoare mai mare de 10,000 de Euro, ce va cuprinde tipul procedurii de achiziție, tipurile și cantitățile de produse achiziționate/tipurile de servicii achiziționate, furnizorii și valoarea totală a achiziției.
- p. Un specimen de contract de studii din anul curent.

Dacă universitățile au răspuns la prima cerere, li s-au acordat cinci puncte, iar pentru fiecare document trimis din a doua cerere li s-au acordat câte un punct.

Mai departe, pe baza acestor documente și a altor informații obținute fie de pe paginile de internet ale universităților, din întrevederi cu diverse persoane (cadre didactice, studenți sau actori interesați), din presă, din sesizările primite pe adresa Coaliției sau de la membrii Coaliției, evaluatorii au putut să analizeze și restul criteriilor.

Tot în primul capitol, evaluatorii au verificat existența declarațiilor de avere și de interese pe paginile de internet ale universităților și dacă acestea sunt actualizate(Legea

¹⁰ În acest caz, datorită schimbării ulterioare a legii care un mai impune obligativitatea eliberării acestor documente, punctul pentru acest criteriu a fost acordat din oficiu.

144/2007). În funcție de câte declarații de avere și interese au putut accesa și de actualizarea lor, evaluatorii au acordat până la cinci puncte. Totodată, au verificat dacă există informații despre cadre didactice, CV-uri, lucrări publicate disponibile online, cataloage electronice parolate. Pentru această categorie s-au acordat până la patru puncte.

2. Corectitudine academică – 20 de puncte

În cadrul celui de-al doilea capitol de analiză, s-a evaluat existența unor reguli și proceduri de combatere a copiatului, dacă se fac verificări regulate și dacă universitatea pare să controleze fenomenul. În funcție de existența regulilor, a procedurilor speciale pentru combaterea acestui fenomen, precum și aplicarea acestora, evaluatorii au putut acorda până la cinci puncte.

Tot aici, evaluatorii au verificat câte lucrări ISI există pe școala doctorală¹¹, iar acolo unde nu există școală doctorală, pe număr de profesori. În funcție de raportul găsit, această categorie a avut un maxim de cinci puncte.

Respectarea procesului academic, mai exact participarea profesorilor și a studenților la ore, precum și existența unor comisii de contestare la examenele de admitere și licență, este un indicator esențial al corectitudinii academice. Astfel, s-au evaluat și aceste aspecte în cadrul capitolului de corectitudine academică. Pentru aceste două categorii cumulate, evaluatorii au putut acorda până la zece puncte.

3. Calitatea guvernății – 35 de puncte

Evaluatorii au verificat existența unui sistem deschis, mai exact dacă intrarea în universitate este deschisă oricărei persoane cu competențe

corespunzătoare, sau dacă mai degrabă, posturile care se scot la concurs sunt dedicate unui anumit cadru didactic. De asemenea, s-a verificat și dacă sunt anunțate concursurile pentru ocuparea posturilor vacante conform legii, pe pagina de internet a universității, în Monitorul Oficial, precum și în presa de specialitate. Pentru această categorie s-au acordat până la zece puncte, iar un indicator al sistemului deschis a fost prezența a mai mult de un candidat la concursuri.

O altă categorie evaluată aici, a fost prezența familiilor universitare în instituții și existența de cazuri flagrante de personae înrudite titularizate în aceeași facultate. De asemenea, s-a verificat și existența unor regulamente împotriva acestui fenomen. S-au acordat până la zece puncte, în funcție de gravitatea situației și de existența acestor regulamente.

Modul în care studenții sunt parte din procesul decizional al universității a fost evaluat în această categorie. Astfel, evaluatorii au putut acorda până la cinci puncte pentru cazurile în care studenții au un cuvânt real de spus în cadrul procesului decizional din universitate.

Tot în cadrul calității guvernății, s-a analizat performanța academică și științifică a cadrelor didactice, calculând procentajul lucrărilor ISI ale conferențiarilor și profesorilor din totalul lucrărilor ISI per universitate, ca indicator privind avansarea în carieră pe baza performanței și valorii academice. S-au acordat cinci puncte în total, în funcție de cât de mare a fost acest procentaj.

Nu în ultimul rând, a fost luat în considerare aspectul gradațiilor de merit și cum se acordă acestea în universitatea respectivă. S-au acordat până la cinci puncte, în funcție de gradul de corelare între acestea și publicațiile în străinătate sau brevetele internaționale, sau dacă sunt acordate discreționar.

¹¹ Pentru acest exercițiu, s-au tras la sorți câte o facultate în cadrul fiecărei universități (v. Rapoarte universități)

4. Management financiar – 15 puncte

Ultimul capitol, *management financiar*, a constat într-o simplă analiză a documentelor financiare cerute. Evaluatorii au verificat soldurile conturilor de subvenții (burse, transport), și le-au examinat în corelație cu suma returnată la buget pentru necheltuire în anul precedent. S-au acordat până la cinci puncte.

Evaluatorii, nefiind experți în domeniu, s-au limitat la o simplă selecție prin sondaj a câtorva dintre achizițiile făcute și documentele lor aferente (cerere de ofertă, firme participante, atribuire), pentru a verifica dacă achizițiile se fac cu respectarea regulilor și a bunurilor practice. S-au acordat până la cinci puncte.

Ca ultim exercițiu al chestionarului, evaluatorii au coroborat declarațiile de avere cu cele de interese, acolo unde acestea erau disponibile, și au verificat dacă acestea arată o situație justificabilă la nivel mediu în învățământ sau ridică suspiciuni sau nu (adică au firme prospere declarate prin care pot justifica venituri, case și mașini care nu pot proveni de la universitate). S-au acordat până la cinci puncte și în acest caz.

Toate aceste capitole însumează un total de o sută de puncte. Mai departe, s-au aplicat penalizări, scăzând câte zece puncte pentru următoarele cazuri:

1. *Universitatea a fost în proces cu angajații și/sau studenții pe chestiuni de corectitudine și a pierdut.*
2. *Există cazuri anchetate de procuratură pentru corupție, hărțuire sexuală, discriminare etc, mai mult de unul pe an pe ultimii 4 ani.*
3. *Există rapoarte negative ale Curții de Conturi, Gărzii Financiare, OLAF, corpul de control etc în ultimii 4 ani.*
4. *Există dovezi de falsificare gravă (ex. diplome contrafăcute) în ultimii 10 ani.*

La finalul evaluărilor, experții au documentat rezultatele cu câte un raport complet pentru fiecare universitate.

Limite metodologice

Trebuie menționat că această metodologie a fost construită urmând viziunea Coaliției asupra integrității academice și exprimă punctul de vedere al acesteia.

Deși dimensiunile chestionarului urmăresc să surprindă cât mai concret problemele de integritate din universitățile analizate, există o serie de limite inerente colectării de date cantitative cu ajutorul chestionarului. Pentru a controla efectul subiectivității evaluatorilor, au fost organizate sesiuni de training pentru participanții în evaluare (atât experți cât și studenți) pentru a stabili criterii exacte de punctare pe categoriile individuale.

Foarte importantă pentru limitarea subiectivității a fost sesiunea de prezentare a rezultatelor individuale, când au putut fi comparate experiențele și calibrate punctajele pentru a reflecta o imagine consecventă a evaluărilor. O comisie compusă din doi referenți, a evaluat datele finale pentru ca acestea să fie consecvente cu rapoartele finale ale evaluatorilor, și ca nici o universitate să nu fie favorizată sau discriminată prin comparație cu celelalte.

Cercetarea evaluează universitățile pe parcursul ultimilor 4-10 ani (prin includerea sancțiunilor pentru abateri grave). Ea nu este o evaluare a conducerilor actuale, mai ales dacă acestea sunt noi în funcție.

Rezultatele CUC

Mai jos, rezultatele CUC sunt prezentate grupate pe capitolele de analiză din chestionarul folosit.

1. Transparență și corectitudine administrativă

Din punctajul calculat pe acest capitol de analiză, putem observa cum se situează universitățile evaluate față de medie (Universitatea din Petroșani 20 puncte).

Astfel, 16 dintre universități se află sub medie, 2 sunt egale cu media, în timp ce 24 sunt puțin sau mai mult deasupra ei. Nici o universitate nu a atins maximul posibil de puncte la acest capitol, însemnând că nici una nu răspunde 100% exigențelor Coaliției pentru Universități Curate.

Se observă aici un paradox: universități care au performat foarte bine per total conform metodologiei CUC, la capitolul transparență stau prost, spre exemplu Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași care refuză să facă publice declarațiile de avere și interese, înțelegând greșit conceptul autonomiei universitare. În același timp, universități care ocupă un loc într-o categorie cu mai puține stele a clasamentului, au avut rezultate bune la acest capitol pentru că au fost transparente, fiind însă depunctate la alte categorii.

Simplul exercițiu de transparență instituțională care a constat în trimiterea a două cereri în baza Legii 544/2001, s-a dovedit a fi un indicator foarte bun pentru a aprecia cât de bine funcționează mecanismul democratic de responsabilizare a instituțiilor de învățământ superior de stat din România. Așadar, din 42 de universități, doar 16 au răspuns la ambele cereri, 2 au răspuns doar la prima, 23 au răspuns numai când evaluatorii au ajuns la fața locului, iar 3 au fost complet reticente în a furniza orice fel de informație, deși prin lege sunt obligate să o facă. Astfel, numai 38% dintre

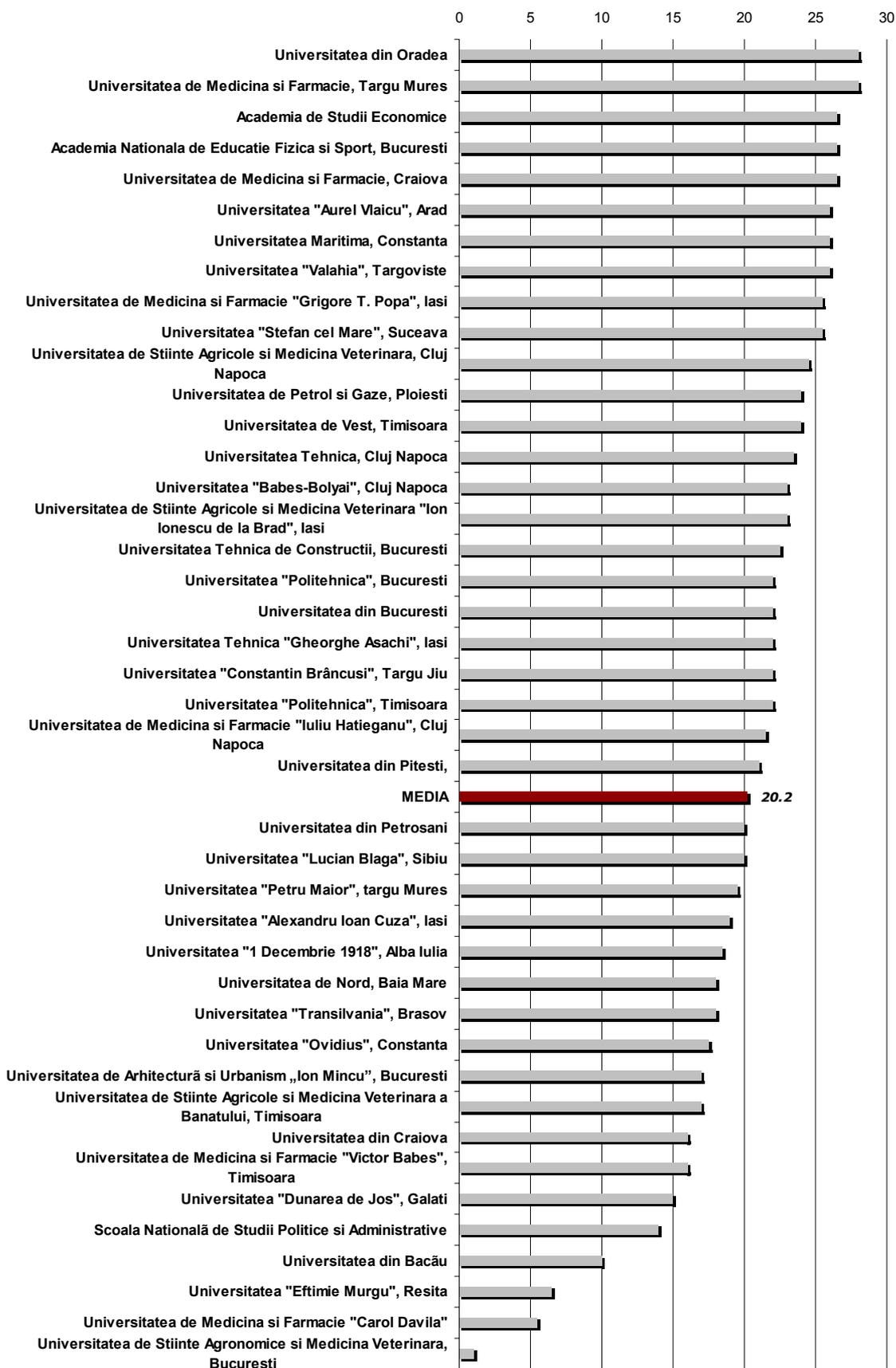
universitățile de stat au fost transparente din punct de vedere administrativ, ceea ce demonstrează că restul de universități fie nu țin cont de importanța acestei legi considerând că nu li se aplică, fie nu știu cum se pune în aplicare, fie nu știu de existența ei. Totuși, știind că acest mecanism este mai puțin familiar universităților și ținând cont de suspiciunea (mai degrabă decât reticența de a fi transparente) moștenită din vechiul sistem putem considera pozitiv și răspunsul universităților care au pus la dispoziție documentele cerute la fața locului.

Mai departe, în baza Legii 144/2007, conform Art. 10 e), instituțiile publice trebuie să asigure publicarea și menținerea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese ale cadrelor de conducere, pe pagina de internet a instituției. Așadar, din 42 de universități, 16 au toate declarațiile de avere și interese publice și actualizate, 13 le au doar publice, dar neactualizate sau incomplete și 13 refuză să le facă publice. Conform legii, dacă persoanele responsabile cu colectarea acestor declarații nu le depun la Agenția Națională de Integritate (ANI) și nu le fac publice pe paginile de internet sau la avizier, după caz, acestea, împreună cu cei care nu și-au depus aceste declarații, pot fi sancționați de ANI cu o amendă. Dacă în continuare aceștia nu depun declarațiile, ANI poate să înceapă din oficiu procedura de verificare a averii. De exemplu, ANI a constatat faptul că din declarația de interese depusă de rectorul Marioara Lizica Mișuț de la Universitatea "Aurel Vlaicu din Arad", lipsește calitatea de asociat la două firme. ANI arată că s-a autosesizat în privința celor de mai sus și a decis sesizarea Parchetului competent.

Numai 38% dintre universitățile de stat sunt transparente administrativ

Respectarea acestei legi este astfel crucială în vederea asigurării exercitării funcțiilor și demnităților publice în condiții de imparțialitate, integritate, transparență.

Fig. 1. Scor transparență și corectitudine administrativă

Opacitatea universităților cu privire la propriile proceduri și rezultate poate fi observată inclusiv prin simpla accesare a paginilor de internet ale universităților care în mod frecvent nu includ informații referitoare la: concursuri de ocupare a posturilor didactice, performanțele cadrelor didactice, conținutul cursurilor universitare, deciziile structurilor interne ale universităților. De aceea, tot în cadrul acestui capitol, evaluatorii au verificat dacă paginile de internet ale universităților sunt bine puse la punct, descoperind că ele reflectă atitudinea acestora vis-a-vis de problema transparenței instituționale. Astfel, cu câteva excepții, universitățile care sunt în general mai transparente au și mai multe informații publice pe paginile lor de internet decât celelalte.

2. Corectitudine academică

Din punctajul calculat pe acest capitol de analiză, putem observa cum se situează universitățile evaluate față de medie (Universitatea "1 decembrie 1918", Alba Iulia, 12 puncte).

18 universități sunt sub medie din punct de vedere al corectitudinii academice, 6 sunt egale cu media și restul de 18 universități sunt deasupra mediei. Trebuie observat că în acest caz există o universitate care din punct de vedere al corectitudinii academice îndeplinește toate condițiile pentru a avea un punctaj maxim, aceasta fiind Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași.

La acest capitol, una dintre categoriile la care cele 42 de universități au fost evaluate, a fost cea privitoare la regulile și procedurile de combatere a fenomenului de plagiat, atât în rândul studenților cât și al profesorilor. În ciuda numeroaselor scandaluri cu privire la fenomenul plagiatului, universitățile nu au instrumentele necesare controlului acestui fenomen, care afectează grav procesul educațional.

În sistemul românesc, din păcate, acest fenomen este des întâlnit, în rândul studenților și, mai grav, chiar în rândul profesorilor, care se presupune că ar trebui să constituie exemple demne de urmat. În cele mai grave cazuri, studenții iau din lucrări mai vechi ale colegilor sau din diverse alte surse disponibile, iar profesorii plagiază traducând articole din jurnale străine și punându-și direct numele pe ele.

Primul curs care se ține la începutul anului școlar în orice universitate din Vest, este unul despre citare și despre cum se scriu lucrările academice. Se pune accent pe cum se folosesc corect referințele la lucrările studiate și utilizate, pentru a identifica ideile și contribuția reală a autorului. În cazul în care citarea corectă nu se respectă, lucrările studenților sunt depunctate, studentul pierde anul sau este exmatriculat. În cazul profesorilor, măsurile luate sunt la fel de drastice sau chiar și mai drastice. Fenomenul este atât de bine controlat și reglementat încât practic, plagiatul nu mai este o opțiune.

În România, situația este complet diferită, prima cauză fiind aceea că regulile nu se aplică așa cum ar trebui (Vezi Studiu de caz Beuran), motiv pentru care comportamentul este implicit încurajat. Dacă studenții ar fi exmatriculați și profesorilor li s-ar desface contractul de muncă, s-ar schimba regulile jocului. Starea de facto, la momentul de față, este una în care există reguli de combatere a acestui fenomen, dar ele stau doar pe hârtie, sau sunt atât de vagi încât lasă loc de interpretare. Când se ridică problema transpunerii în practică, acestea sunt total ignorate, situație întâlnită în 71% dintre universități, un număr extrem de mare ce ar trebui să creeze îngrijorare privind amploarea fenomenului.

Un alt aspect evaluat a fost cel a performanței academice. Performanța științifică măsurată în numărul de publicații ISI pe

STUDIU DE CAZ: Mircea Beuran, Universitatea de Medicină și Farmacie, “Carol Davila”, București

- Ministru al Sănătății în Guvernul României, 2003
- Asistent universitar titular Universitatea de Medicină și Farmacie “Carol Davila” 1982, Șef Lucrări 1994, Doctorat 1999; Conferențiar 2000;
- Actual: Profesor Universitar (din 2005), Facultatea de Medicină Generală, Chirurgie, Spitalul Universitar de Urgență
- Membru în Senatul Universității de Medicină și Farmacie “Carol Davila”, conducător de doctorat
- Publicații ISI la promovare: 0; publicații ISI perioada 2002-2008: 0
- Familii Universitare: soție (Șef Lucrări Medicină Generală) și fiica (Preparator Medicină Dentară)

Mircea Beuran, Ministrul Sănătății în Guvernul României în anul 2003, a fost acuzat (în perioada august – septembrie 2003) că a coordonat o serie de ghiduri de medicină în care au fost plagiate lucrări ale unor autori din Statele Unite și Franța.

O prima acuzație se referea la “Ghidul Medicului de Gardă,” publicat în Editura Scripta 1997 ca prim volum în Colecția Medicului Rezident. Autorii ghidului sunt Mircea Beuran și Ioanel Sinescu, iar colaboratori sunt: Gerald Popa, Daniela Bartoș, și Constantin Popa. Conform relatărilor din presă, această lucrare a fost inclusă în dosarul de conferențiar al lui Mircea Beuran în anul 2000. Lucrarea originală din care autorii erau acuzați ca s-au inspirat este “On Call – principles and protocols,” de S.A. Marhall, J.H.Gilles, și J.Ruedy, publicată la Ed W.B. Saunders Co, Philadelphia, 1989. Relatăriile din presă sugerează că acest ghid medical este o traducere în proporție de peste 90% a lucrării originale.

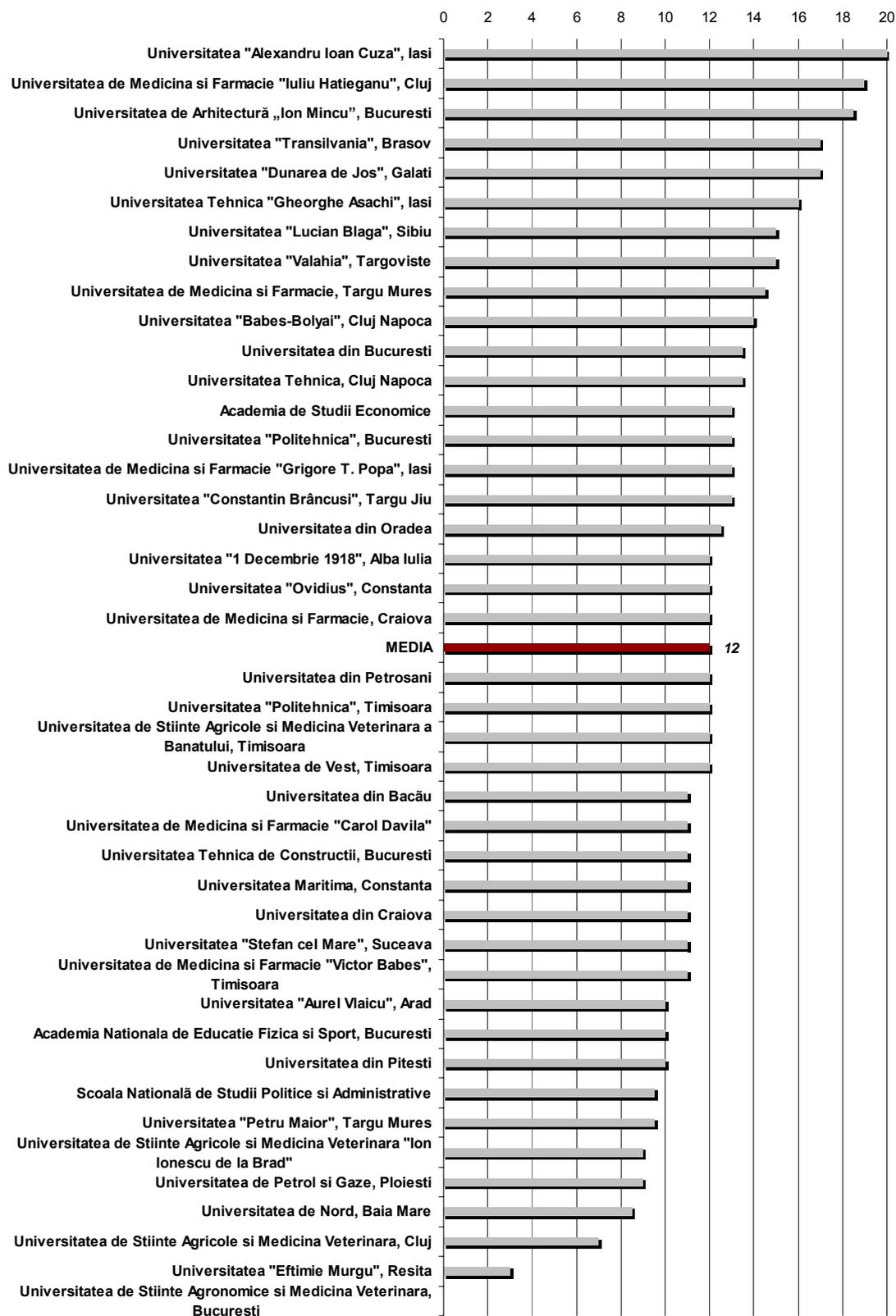
A doua serie de acuzații se referea la volumele 3 și 7 din Colecția Medicului Rezident, cu titlurile: “Ghid de urgențe în chirurgia medicală” (Coordonator: Mircea Beuran, Colaboratori: Ilie Pavelescu, Ioanel Sinescu, Florin Iordache, și Corneliu Dumitrescu) și “Ghid de Urgențe în Medicina Internă” (Coordonator: Mircea Beuran, Colaboratori: Victor Voicu, Constantin Dumitrache și Adrian Streinu – Cercel). Lucrarea originală este: “Urgences en Medicine,” de D.Meynel, A.Davido, și J. Cabane, Paris, 1992. Problema semnalată în cazul acestor două ghiduri a fost că, deși aveau o înțelegere cu editura franceză, autorii români au tradus lucrarea din franceză fără să menționeze sursa originală.

Răspunsul Universității de Medicină și Farmacie “Carol Davila” la aceste acuzații este foarte clar. În septembrie - octombrie 2003, o comisie din cadrul universității analizează acuzațiile din presă și ajung la concluzia că atât vol.1, cât și vol.7 din Ghidul Medicului Rezident constituie plagiate. În plus, rectorul din acea perioadă arată dovezile și studenților reprezentanți în Senat. În octombrie 2003, Universitatea de Medicină și Farmacie “Carol Davila” decide excluderea lui Mircea Beuran din corpul său profesoral. Mircea Beuran consideră însă acest tratament ca fiind abuziv și dă în judecată universitatea (octombrie 2003). La numai o lună și jumătate, în decembrie 2003, Tribunalul București decide că, într-adevăr, Mircea Beuran a fost concediat în mod abuziv dar, conform relatărilor din presă, sentința instanței a fost dată fără să ia în considerare constatările comisiei din Universitatea de Medicină și Farmacie “Carol Davila” în privința încălcării deontologiei profesionale constatate. În consecință, Mircea Beuran revine la Universitatea de Medicină și Farmacie “Carol Davila” pe postul de conferențiar universitar.

După un an și jumătate de la încheierea acestui incident, în anul 2005, Mircea Beuran se înscrie la concursul pe postul de profesor universitar în Universitatea de Medicină și Farmacie “Carol Davila”, fiind singurul candidat pe post. Conform relatărilor de presă, membrii comisiei de concurs au susținut că dosarul său a cumulat un total de 108 puncte din 110 posibile, ghidurile controversate nefiind considerate la evaluare. La rândul său, Mircea Beuran a declarat că acest dosar a fost analizat de peste 200 de specialiști în medicină. În consecință, universitatea propune la CNADTCU acordarea titlului de profesor universitar pentru Mircea Beuran, lucru care se și întâmplă prin ordinul MEC nr. 5655/12.12.2005.

În prezent, dl Mircea Beuran este membru al Senatului Universității de Medicină și Farmacie “Carol Davila”, și conducător de doctorat. Mircea Beuran nu a publicat nici un articol cotelat ISI în perioada 2002-2008.

Fig. 2. Corectitudine academică

universitate are dezavantajul că, deseori, doar un număr restrâns de cadre didactice din acea universitate publică astfel de lucrări. Această situație afectează îndrumarea doctoranzilor, existând riscul preluării lor de către conducători de doctorat fără prestigiu academic internațional.

Raportul lucrărilor ISI pe școala doctorală a fost calculat, iar în cazul în care la facultatea selectată aleatoriu nu exista școală doctorală, evaluatorii au ales facultatea cu cea mai veche școală doctorală. În funcție de raportul calculat, evaluatorii au putut trage concluzii privind performanța academică. Astfel, în 26% din totalul de universități, numărul mediu de articole ISI publicate de un conducător de doctorat în cadrul școlii doctorale este mai mare de 2; în 38%, raportul este între un articol și două, pe conducător de doctorat; iar în restul de 36% din total,

România e pe locul 67 în lume la publicații ISI pe țară, fiind codașă între statele membre UE

numărul mediu de articole ISI publicate de un conducător de doctorat este sub 1. România se află pe locul 67 în lume când vine vorba despre publicațiile ISI pe țară, fiind codașă între statele membre ale Uniunii Europene.

Tot în cadrul acestui capitol s-a evaluat corectitudinea procesului academic. Mai exact, s-a verificat, în funcție de orar, prezența la ore a profesorilor dar și a studenților. În 24% din cazuri, evaluatorii au avut dificultăți să găsească orarul afișat, fie ora și locația trecute pe orar erau greșite, fie s-a constatat în orarul afișat alocarea aceleiași săli de curs și seminar unor ani de studii diferiți, cu discipline diferite, cadre didactice diferite în același interval de timp. În restul de 76%, evaluatorii au găsit o prezență rezonabilă la cursuri. De asemenea, tot parte din procesul academic este și procesul de contestație. Evaluatorii au verificat dacă există comisii de contestații la examenele de admitere, licență, dizertație etc. Au verificat existența dovezilor cu privire la numirea

comisiei, procedurile de contestații, procesele verbale de sedință, existența unor rezoluții privind contestațiile argumentate. Așadar, s-a constatat că în 79% dintre cazuri studenții sunt liberi să conteste notele. Cu toate acestea, există cazuri unde studenților le este frică să depună contestații pentru că există riscul unor repercursiuni din partea profesorilor.

3. Calitatea guvernancei

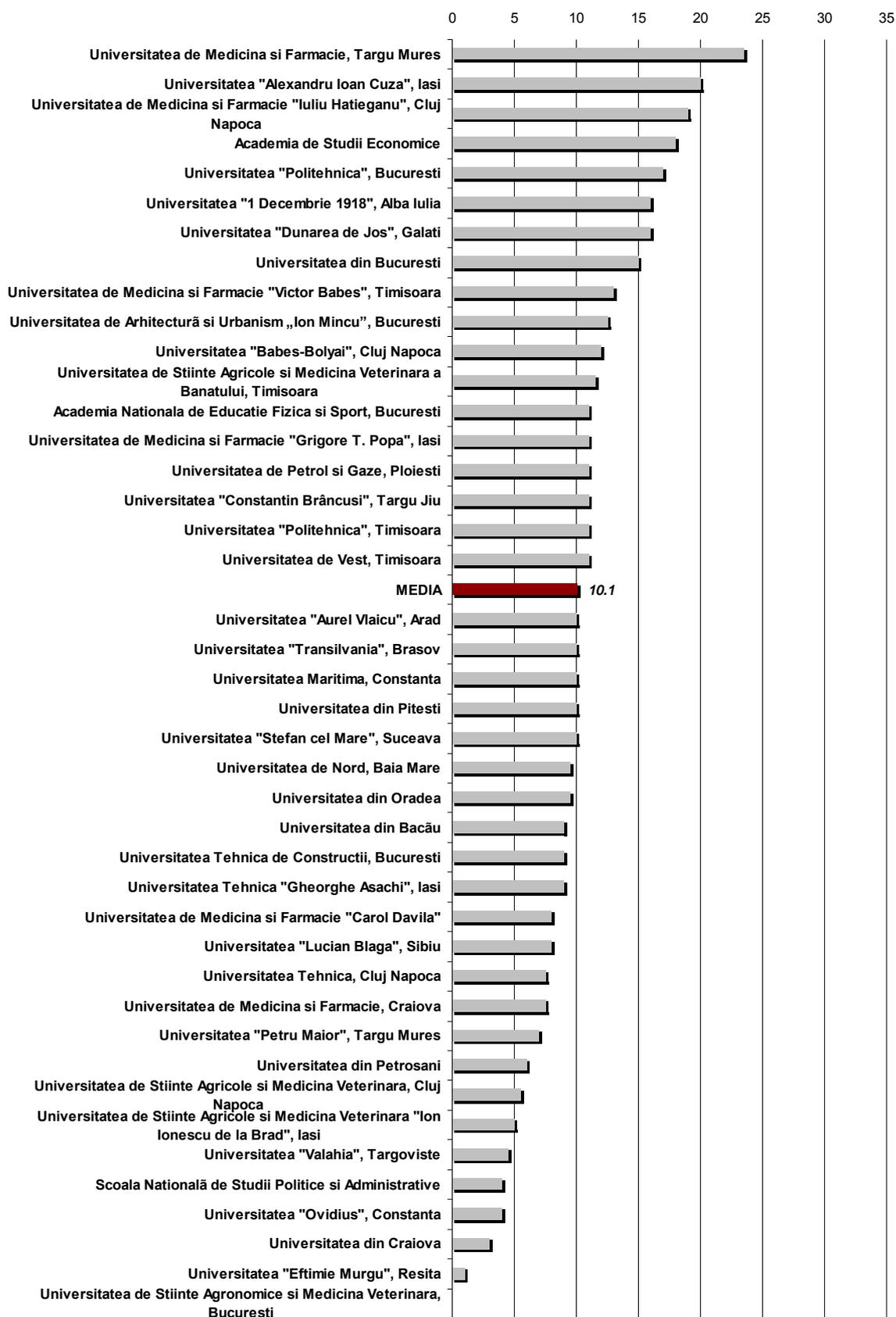
Încă de la început putem observa că, la acest capitol, universitățile nu stau bine deloc. Calitatea guvernancei este scăzută per total. Media universităților la acest capitol se află la 10 puncte din 35, ceea ce evindenziază și mai mult gravitatea problemei.

În 57% dintre cazuri, calitatea guvernancei este mai jos decât media și așa scăzută. În restul de 43% situația stă puțin mai bine, dar deviația față de medie nu este considerabilă, iar nicio universitate nu atinge maximul posibil. Nici măcar frunțile clasamentului nu stau foarte bine la acest capitol, prima universitate abia apropiindu-se de 25 de puncte.

Deși majoritatea universităților evaluate respectă toate prevederile legale privind organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice, și anume, anunțarea concursurilor în Monitorul Oficial, pe paginile de internet ale universității, precum și în presă, cazurile cele mai frecvente sunt acelea în care la concurs se prezintă un singur candidat. Astfel, majoritatea posturilor par a fi „dedicate” unor persoane dinainte stabilite, aflându-se totuși sub acoperire legală.

Această problemă este mai departe accentuată de lipsa acută de personal didactic calificat, de cele mai multe ori, și de lipsa unei strategii manifeste de atragere de noi cadre didactice printr-o competiție reală. La universitățile de medicină, situația este și mai

Fig. 3. Calitatea guvernancei

delicată, căci aceste universități reușesc cu greu să atragă personal bine calificat, în sectorul privat medical, absolvenții găsind de obicei locuri de muncă mult mai bine plătite comparativ cu salariul unui asistent sau preparator.

La nivel de conferențiar și profesor universitar există o tendință generală a învățământului superior românesc ca ocuparea acestor poziții să se realizeze numai prin promovare în interiorul universității, și nu prin cooptarea de noi cadre didactice.

Această situație reflectă faptul că promovarea pe postul de profesor universitar continuă să fie considerată mai degrabă ca o etapă implicită în cariera universitară și mai puțin ca un proces competitiv de recunoaștere a valorii profesionale de vârf. Evaluările au relevat și situații în care profesorii consultanți sunt trecuți cu norme didactice în ștatele de funcții, în timp ce pe poziții de asistent se regăsesc persoane cu doctorat și vechime de peste 20 de ani.

În 95% dintre universitățile s-a identificat un număr mare de familii universitare

De asemenea, în cadrul universităților monitorizate am întâlnit situația neocupării a până la 30% din totalul

normelor didactice pentru a păstra posibilitatea legală de a invita cadre didactice internaționale. A fost semnalat un caz foarte interesant în care Universitatea Petrol și Gaze Ploiești a acceptat să fie dată în judecată de prof. Dragoș Ciuparu pentru ca, printr-o hotărâre judecătorească, să i se recunoască ca vechime anii în care și-a desfășurat activitatea didactică în străinătate - doctorat la Paris, lector la Yale University.

Universitatea nu putea recunoaște această vechime în muncă pentru că ar fi încălcat legislația românească în vigoare. În concluzie, deși Universitatea a avut calitatea de pârât, iar Dragoș Ciuparu pe cea de reclamant, procesul a fost mai degrabă unul în care UPG și domnul

Ciuparu s-au aflat de aceeași parte a baricadei.

Nepotismul este o problemă care agravează starea sistemului închis în învățământul superior românesc. În 95% dintre universitățile evaluate, a putut fi identificat un număr foarte mare de familii universitare.

Spre exemplu, într-una din universitățile evaluate, în interiorul unei singure facultăți există opt perechi de persoane înrudite, trei soț-soție și cinci tată-fiu. Ținând cont de numărul total de cadre didactice (45), incidența familiilor universitare este foarte mare.

Această stare de fapt ridică semne de întrebare cu privire la obiectivitatea promovărilor și a evaluărilor colegiale. Acolo unde unul dintre membrii familiei ocupă o funcție de conducere, aceasta poate afecta negativ inclusiv distribuția normelor didactice și, implicit, a veniturilor.

În privința percepției, cadrele didactice, în general, nu percep familiile universitare ca fiind un fenomen dăunător universității, dar sunt și reticente să abordeze subiectul. Principalul argument avansat în favoarea familiilor universitare constă în faptul că profesorii tind să își găsească parteneri printre colegii de breaslă, iar copiii acestora tind să urmeze cariera părinților. Cadrele didactice consideră că nu ar fi corectă blocarea accesului rudei unui cadru didactic la cariera universitară numai în virtutea relației de rudenie, în special dacă acea rudă are și un nivel de performanță ridicat. Cu toate acestea, nu putem să nu fim sceptici asupra corectitudinii accesului și promovărilor când întâlnim această situație. În cele din urmă, fiecare din membrii unei familii poate să predea la o altă universitate astfel încât să nu provoace suspiciuni.

Au existat și cazuri izolate, unde s-au găsit în cadrul codului de etică, reglementări foarte clare privind conflictele de interese ce pot fi

generate de înrudirea cadrelor didactice. (Vezi Caseta 1) Dar nu întotdeauna acestea funcționează.

Bineînțeles că se poate diferenția între mai multe feluri de nepotism, cazuri în care soț și soție s-au cunoscut în cadrul universității, cazul în care părinții își aduc copiii, cazul în care părinții sunt șefi de catedră și copii titulari în aceeași catedră, un membru al familiei este în funcție administrativă, în decanat sau chiar în rectorat, iar celălalt membru este în aceeași facultate, sau șef de catedră, cazuri de membri ai aceleiași familii care sunt titularizați la aceeași facultate. Astfel, putem vedea că există o multitudine de posibilități, iar sistemul universitar românesc le ilustrează pe toate.

În ceea ce privește implicarea reală a studenților în procesul decizional, deși studenții reprezintă conform legii 25% din numărul membrilor senatelor universităților și consiliilor facultăților, cele mai des întâlnite

situații sunt acelea în care studenții nu au un cuvânt real de spus în deciziile cele mai importante. În aceeași măsură ne confruntăm cu ignorarea prevederilor legale privind evaluarea cursurilor și a cadrelor didactice de către studenți. Evaluările sunt fie inexistente, fie acolo unde ele sunt realizate, impactul acestora este nul, ceea ce demonstrează formalismul actului. Din totalul de 42 de universități, doar 21% îndeplinesc condițiile de participare a studenților la luarea deciziilor și modul de acordare, de multe ori această implicare fiind doar pe hârtie. Există însă și câteva cazuri în care vocea studenților este ascultată.

În privința gradațiilor de merit, evaluatorii au verificat cum se acordă acestea. Cine le acordă și pe baza căror criterii? Sunt ele corelate cu valoarea profesională (publicații în străinătate, brevete internaționale etc.) sau se acordă discreționar? Evaluatorii au verificat existența unor regulamente transparente în aceasta privință. În toate discuțiile cu persoanele din conducerea universităților, evaluatorii au fost asigurați că gradațiile de merit nu se dau decât în baza unor criterii bine stabilite bazate pe performanță științifică și academică. Cu toate acestea, criteriile și metodologiile folosite, listele cu gradații și salarii de merit nu au fost prezentate complet, acesta fiind cazul a 74% dintre universități. Din păcate, lipsa de transparență a acestui proces în cadrul universității nu încurajează o competiție reală între cadrele didactice în vederea obținerii acestor premii. Nu este clar în ce măsură aceste resurse sunt folosite pentru recompensarea unor merite profesionale, comparativ cu îndeplinirea unor sarcini administrative. În cele mai multe cazuri, gradațiile de merit nu urmează valoarea profesională, ci se distribuie între membrii catedrei pe criterii mai degrabă legate de nevoile sociale.

Cu toate că există regulamente și grile de evaluare a performanței

STUDIU DE CAZ: Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași are mențiuni foarte clare anti-nepotism în Codul de Etică, Art 16:

„Membrii comunității academice, precum și personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic nu pot participa la următoarele activități care implică soțul sau rude până la gradul IV, inclusiv, sau un fin până la gradul III, inclusiv:

- a) concursuri de admitere;
- b) activități de evaluare a studenților (comisii de examene);
- c) îndrumarea lucrărilor de licență și a dizertațiilor;
- d) conducerea doctoratelor;
- e) activități de evaluare a personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic;
- f) concursuri pentru ocuparea posturilor;
- g) comisii de analiză și recepție a lucrărilor din contractele de cercetare științifică;
- h) comisii de cercetare disciplinară, de etică și control;
- i) comisii de atribuire de burse, premii, recompense, titluri și grade onorifice;
- j) comisii de achiziții.”

individuale, punctajul obținut pe baza dosarului este irelevant. Consiliul fiecărei facultăți este atotputernic și decide prin vot alocarea gradațiilor de merit. Apare, conform legii, și condiția de vechime. Astfel, tinerii par a fi defavorizați la acordarea gradațiilor de merit.

4. Management financiar

Din totalul de 15 puncte, media se află la 8.8 puncte (Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară, Cluj Napoca).

41% din cazuri sunt sub medie, 17% sunt egale cu media și restul de 42% se regăsesc deasupra mediei. Există însă două universități care îndeplinesc toate condițiile pentru a li se acorda punctajul maxim pentru management financiar.

Pentru această parte, evaluatorii au verificat cheltuielile discreționare, uitându-se la soldurile conturilor de subvenții (burse, transport), și au examinat aceste date în corelație cu suma returnată la buget în anul precedent. S-a verificat astfel posibilitatea deturnării de fonduri, mai exact păstrarea de sume în anumite capitole bugetare pentru a putea fi mutate în capitole bugetare mai "comisionabile", de exemplu, un sold în contul de burse se poate transfera în contul de subvenții cămine-cantine care poate fi utilizat pentru construcții. Licitările pentru construcții sunt o ocazie pentru "comisioane" din partea firmelor, însă bursele nu oferă nici o posibilitate de deturnare a banilor către buzunarele proprii.

Totodată, unele universități suferă de management deficitar, alocând fonduri pentru capitole bugetare nejustificate de nevoile reale ale universității, cheltuind discreționar banii din veniturile proprii. Conducerea poate să cheltuiască toți banii pe salarii sau pe dotări nejustificate în practică, în contextul în care nu alocă bani pentru dotarea laboratoarelor sau pentru alte condiții necesare unui proces educativ normal.

38% dintre universități au dat dovadă de lipsă de transparență la această categorie, nepunând la dispoziția evaluatorilor documentele necesare evaluării acestui punct ori aceste documente erau incomplete. Această lipsă de transparență sau documentare incompletă poate indica un management deficitar, și duce cu gândul fie la o administrație contabilă deficitară, fie la un motiv mai concret de a ascunde aceste informații. În multe dintre aceste cazuri, s-au găsit și rapoarte ale Curții de Conturi care semnalau nereguli.

De asemenea, evaluatorii au verificat și respectarea legii privind achizițiile publice. Din lista primită, evaluatorii au cerut prin sondaj documentele aferente cererilor de oferte, licitațiilor. Au verificat dacă se respectă legea cu privire la încredințările directe, dacă apar aceleași firme câștigătoare la licitații în mai multe cazuri și dacă au existat plângeri sau sesizări cu privire la produsele/serviciile achiziționate în interiorul universității. S-a constatat că există cazuri în care achizițiile publice se "aranjează", sunt firme "preferate" care câștigă consecvent licitațiile pentru produse sau servicii. Mai există o serie de elemente ce pot ridica suspiciuni privind practicile de achiziții, și anume: existența unui număr foarte mare de achiziții desfășurate prin cereri de oferte și nu prin licitații deschise, frecvența mare a contractelor, pentru sume considerabile alocate prin cerere de ofertă, către aceeași societate comercială, și existența câtorva firme care au încheiat mai multe contracte cu universitățile prin ofertă și chiar prin negocieri cu o singură sursă. (Vezi Studiu de caz)

Au existat și cazuri în care nu sunt oferite toate detaliile privind finalizarea procesului: fie anulare, fie atribuire de contract, sau în care ofertele au fost subestimate, urmând ca în atribuirea contractelor, sumele să fie altele. Aceste subestimări sugerează un management deficitar al procesului de achiziții deoarece 1) poate genera blocarea unor resurse

STUDIU DE CAZ: Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară, București

Conform datelor publicate pe SEAP (Sistemul Electronic de Achiziții Publice), în perioada 1 ianuarie 2008 – 19 ianuarie 2009 USAMV București a făcut 85 de atribuiri de achiziții publice. Conform aceluiași date, 43 din cele 85, adică aproximativ 50% din atribuiri s-au făcut prin procedura de “negociere fără anunț de participare”. Această procedură dă posibilitatea unui contractant de a atribui un anumit contract prin negociere directă cu un singur furnizor, fiind obligat să atașeze dosarului de licitație și anunțului de atribuire o notă explicativă identificând motivul alegerii acestei proceduri. Articolul 122 din Legea achizițiilor publice reglementează cazurile în care este posibilă folosirea acestei proceduri. Notele explicative asociate celor 43 de atribuiri prin negociere fără anunț de participare făcute de USAMV București pe parcursul ultimului an invocă două din situațiile speciale prevăzute de lege: urgența efectuării serviciului contractat și specificitatea produselor sau serviciilor achiziționate, care ar restrânge piața de furnizori la unul singur. Pe de altă parte, în cele mai multe cazuri obiectul contractelor atribuite nu concordă cu notele explicative. De exemplu, pentru un contract care a avut ca obiect achiziționarea de mobilier de bucătărie pentru unul din corpurile de cămin ale USAMV, s-a invocat urgența. De asemenea, achiziția de catedre și birouri de lucru prin această procedură a fost încadrată la litera d) a Articolului 122: „atunci când produsele ce urmează a fi livrate sunt fabricate exclusive în scopul cercetării științifice, experimentării, studiilor sau dezvoltării tehnologice, și numai dacă acestea nu se realizează pentru obținerea unui profit și nici nu urmăresc acoperirea costurilor aferente”.

Sunt doar anumite firme care ajung să fie furnizori în urma încheierii acestor contracte. Dintre firmele care au câștigat contracte oferite de USAMV București ies în evidență prin frecvența ridicată a numărului de achiziții făcute cu această unitate: S.C. GRIMA COM S.R.L (5), AS GROUP ROMTHERM S.R.L. (5), NURVIL S.R.L.(6), și GBC EXIM S.R.L.(6). Conform datelor publicate pe SEAP, dintre acestea, S.C. GRIMA COM S.R.L și AS GROUP ROMTHERM S.R.L., au câștigat toate contractele de achiziții cu USAMV București, prin aceeași procedură de achiziție: negociere fără publicarea prealabil a unui anunț de participare. Din cele două, GRIMA COM a fost indicată în presa locală din Râmnicu Vâlcea ca având legături cu lumea interlopă din Craiova (clanul Sprânceană).

semnificative în planificarea achizițiilor; 2) poate genera competiție artificială la licitații, firmele definindu-și oferta pe baza informațiilor din interior.

50% dintre universități au un punctaj mic la această categorie, din cauza problemelor menționate sau a lipsei de transparență în furnizarea documentelor cerute. Restul de 50% par să îndeplinească condițiile legale privind achizițiile publice.

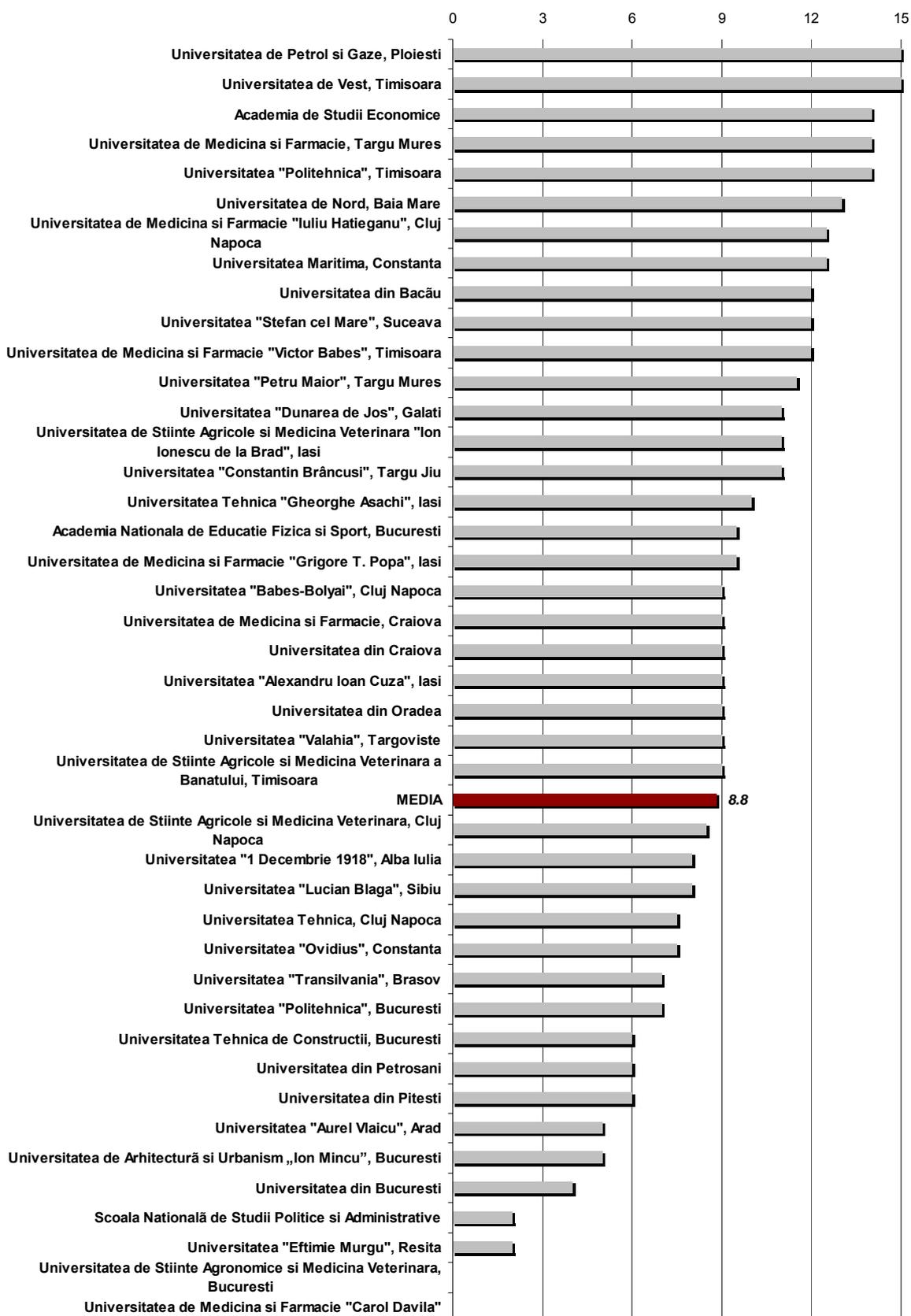
Coroborarea declarațiilor de avere cu cele de interese nu a fost posibilă în 60% din cazuri, datorită nepublicării acestor informații, sau a publicării lor neactualizate sau incomplete. În rest, când a fost posibilă coroborarea lor, nu au fost descoperite nepotriviri. A existat și un caz, la Universitatea “Aurel Vlaicu” din Arad, unde analiza acestor documente a ridicat unele suspiciuni, confirmate de sesizările trimise de ANI către Parchet cu privire la săvârșirea unor infracțiuni de fals în declarații în cazul actualului rector.

5. Penalizări

Au fost aplicate o serie de penalizări, după cum a fost descris în metodologie. Astfel, 52% dintre universități au fost penalizate pentru una sau mai multe dintre categorii. Din totalul de universități, 16% au fost în proces cu angajații și/sau studenții pe chestiuni de corectitudine și au pierdut. În 14%, au existat cazuri anchetate de procuratură pentru corupție, hărțuire sexuală, discriminare pe ultimii 4 ani. În 17% din cazuri au existat rapoarte negative ale Curții de Conturi¹², Gărzii Financiare, OLAF, corpul de control al Ministerului, în ultimii patru ani. Și în 10% dintre cazuri au existat dovezi de falsificare gravă a diplomelor în ultimii 10 ani.

¹² Trebuie menționată reticența Curții de Conturi în a ne furniza documentele cerute în baza Legii 544/2001. Rapoartele Curții de Conturi primite, provin din alte surse, de cele mai multe ori chiar de la universități.

Fig. 4. Management financiar

Scoruri finale

După obținerea rezultatelor finale, ele au putut fi împărțite în 6 categorii de scoruri, determinate de distribuția în intervale.

5 ★★★★★ Universitate transparentă și corectă din punct de vedere administrativ. Conducerea este una capabilă să administreze corect instituția pe care o conduce, publică conștiincios toate informațiile de interes public, inclusiv declarațiile de avere și de interese și răspunde în termen legal cererilor în baza Legii 544/2001. Universitatea are un site bine pus la punct, de unde orice student sau actor interesat poate să obțină orice informație în legătură cu universitatea, facultățile ei, cursurile predate, cadrele didactice, bibliotecă, jurnale academice, cataloage electronice și tot ce este de interes.

Universitatea este corectă din punct de vedere academic, având reguli și proceduri care combat fenomenul plagiatului și care se respectă; cazurile întâlnite se sancționează. Din punct de vedere al performanței academice, școlile doctorale au un raport ridicat de lucrări ISI pe conducător de doctorat, iar conferențiarilor și profesorii au un procent mare de lucrări din total, demonstrând că promovările se fac în mod corect. Universitatea are un mediu academic și științific vibrant, unde atât studenții cât și profesorii sunt încurajați să presteze la nivelul lor cel mai ridicat.

Procesul academic este corect, orele se țin după orarul stabilit, și atât profesorii cât și studenții sunt prezenți la ore în toate cazurile. Procesul academic poate fi contestat cu ușurință de cei care au motive să o facă, ei nefiind descurajați în nici un fel de posibile repercursiuni.

Într-o universitate de 5 stele, sistemul este foarte deschis, concursurile se anunță din timp și respectă toate prevederile legale privind organizarea acestora. Cei

care sunt calificați pentru respectivul post sunt liberi să își depună dosarul și să participe la concurs și cel mai bun dintre ei câștigă. Aceștia nu sunt dezavantajați de familii universitare pentru că acestea nu există, iar în cazul în care chiar sunt, membrii familiei sunt foarte disperați în universitate astfel încât nici unul dintre ei să nu poată să influențeze evoluția celuilalt. Studenții participă la procesul decizional așa cum prevede legea, și deciziile se fac și în funcție de ce cred ei cu adevărat. Gradațiile de merit se acordă după merit dovedit academic și științific.

Universitatea este solidă din punct de vedere financiar și nu există procese pierdute din punct de vedere al corectitudinii, sau cazuri anchetate de procuratură, rapoarte negative și dovezi de falsificare gravă.

5 stele nu se acordă nici unei universități de stat din România.

4 ★★★★★ Universitate aproape transparentă și corectă din punct de vedere administrativ. Conducerea este una capabilă să administreze corect instituția pe care o conduce, publică într-o mare măsură informațiile de interes public, dar declarațiile de avere și de interese nu sunt neapărat puse la dispoziția publicului. Universitatea răspunde în mare măsură, dar nu complet, cererilor în baza Legii 544/2001. Universitatea are o pagină de internet bine pusă la punct, dar mai este loc de îmbunătățire căci informațiile nu sunt 100% complete și nu se află dispuse în modul cel mai logic pe pagina de internet.

Universitatea este corectă din punct de vedere academic, având reguli și proceduri care combat fenomenul plagiatului, reguli care se respectă, cazurile întâlnite fiind sancționate. Din punct de vedere al performanței academice, școlile doctorale au un raport ridicat de lucrări ISI pe conducător de doctorat, iar conferențiarilor și profesorii au un procent mare de lucrări din total.

Universitatea are un mediu academic și științific vibrant, unde atât studenții cât și profesorii sunt încurajați să presteze la nivel ridicat.

Procesul academic este corect, orele se țin după orarul stabilit, și atât profesorii cât și studenții sunt prezenți la ore în toate cazurile. Procesul academic poate fi contestat cu ușurință de cei care au motive să o facă, ei nefiind descurajați dar nici încurajați.

Într-o universitate de 4 stele în România, sistemul este unul semi deschis, concursurile se anunță din timp și respectă toate prevederile legale privind organizarea acestora. Lipsa mai multor candidați pe post este datorată mai degrabă competiției pe piața de muncă, iar strategia de atragere a cadrelor didactice nu este una care să funcționeze foarte bine. Există riscul ca anumite cadre didactice să fie dezavantajate de prezența familiilor universitare, pentru că acestea există dispartate în universitate. Dar există regulamente în Codul de Etică recent adoptate și puse în aplicare care își propun să combată acest fenomen de acum încolo. Studenții participă la procesul decizional așa cum prevede legea, și deciziile se fac și în funcție de părerile lor. Gradațiile de merit se acordă după merit dovedit academic și științific.

Universitatea este solidă din punct de vedere financiar și nu există procese pierdute pe chestiuni de corectitudine, sau cazuri anchetate de procuratură, rapoarte negative și dovezi de falsificare gravă.

4 stele li se acordă următoarelor universități de stat din România:

- Universitatea de Medicină și Farmacie, Târgu Mureș
- Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu", Cluj Napoca
- Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași

3 ★★★ Universitate semi-transparentă și corectă din punct de vedere administrativ. Conducerea este una capabilă să administreze instituția pe care o conduce, dar poate îmbunătăți mijloacele de administrație. Publică într-o măsură de 70-80% informațiile de interes public, dar declarațiile de avere și de interese nu sunt tot timpul publice, iar în cazul în care sunt, acestea sunt incomplete. Universitatea răspunde în mare măsură, dar nu complet, cererilor în baza Legii 544/2001, nerespectând întotdeauna termenii legali prevăzuți de lege.

Universitatea are o pagină de internet bine pusă la punct, dar mai este loc de îmbunătățire căci informațiile nu sunt complete și nu se află dispuse într-un mod logic pe pagina de internet.

Universitatea este semi-corectă din punct de vedere academic, căci de multe ori păstrează regulile doar pe hârtie. Regulile și procedurile de combatere a plagiatului există, iar uneori se respectă, dar mai mult pentru aparențe. Din punct de vedere al performanței academice, școlile doctorale au un raport mediu de lucrări ISI pe conducător de doctorat, iar conferențiarilor și profesorii au un procent mediu de lucrări din total.

Procesul academic este corect, orele se țin după orarul stabilit, și atât profesorii cât și studenții sunt prezenți la ore în majoritatea cazurilor. Procesul academic poate fi contestat de studenți, dar câteodată aceștia sunt descurajați de frica posibilelor repercursiuni. Există și cazuri în care studenții nu au dreptul să conteste rezultatele.

Într-o universitate de 3 stele în România, sistemul este unul care înclină spre închis, dar pentru aparență concursurile se anunță din timp și respectă toate prevederile legale privind organizarea acestora. Lipsa mai multor candidați pe post este un indicator că posturile se acordă cu "dedicație". Există riscul ca anumite cadre didactice să fie

dezavantajate de prezența familiilor universitare, pentru că acestea există în universitate, de multe ori chiar prezente în conducerea acesteia. Deși există regulamente în Codul de Etică, acestea nu se pun în aplicare. Studenții participă la procesul decizional așa cum prevede legea, dar cuvântul lor nu cântărește foarte mult întotdeauna. Gradațiile de merit nu se acordă numai după merit dovedit, ci câteodată și după nevoile sociale sau funcție.

Universitatea se poate îmbunătăți la capitolul financiar, și în anumite cazuri, există procese pierdute din punct de vedere al corectitudinii relației cu angajații.

3 stele li se acordă următoarelor universități de stat din România:

- Academia de Studii Economice, București
- Universitatea Maritimă, Constanța
- Universitatea "Politehnică", București
- Universitatea de Petrol și Gaze, Ploiești
- Universitatea "Ștefan cel Mare", Suceava
- Academia Națională de Educație Fizică și Sport, București
- Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi", Iași
- Universitatea de Medicină și Farmacie, Craiova
- Universitatea din București
- Universitatea "1 Decembrie 1918", Alba Iulia
- Universitatea "Dunărea de Jos", Galați
- Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București
- Universitatea de Medicină și Farmacie "Victor Babeș", Timișoara
- Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului, Timișoara
- Universitatea de Nord, Baia Mare

- Universitatea Tehnică de Construcții, București
- Universitatea "Babes-Bolyai", Cluj Napoca
- Universitatea "Petru Maior", Târgu Mureș

2★★ Universitate care se poate îmbunătăți semnificativ la categoria transparență și corectitudine administrativă. Conducerea poate îmbunătăți semnificativ mijloacele de administrație, prin mărirea gradului de transparență instituțională. Publică într-o măsură de 60-70% informațiile de interes public, dar declarațiile de avere și de interese nu sunt tot timpul publice, iar în cazul în care sunt, acestea sunt incomplete. Universitatea răspunde în mare măsură, dar nu complet, cererilor în baza Legii 544/2001, nerespectând termenii legali prevăzuți de lege. De pe pagina de internet a universității lipsesc informații de interes public, precum și informații pentru studenți viitori sau actuali, de genul CV-uri, cursuri, lucrări publicate și alte informații de interes.

Universitatea nu este foarte corectă din punct de vedere academic, căci de cele mai multe ori păstrează regulile doar pe hârtie. Regulile și procedurile de combatere a plagiatului nu există întotdeauna, iar atunci când sunt, sunt mai mult pentru păstrarea aparențelor. Din punct de vedere al performanței academice, școlile doctorale au un raport mediu sau chiar sub mediu de lucrări ISI pe conducător de doctorat, iar conferențiarilor și profesorii au un procent mediu/sub mediu de lucrări din total.

Orele se țin după orarul stabilit, dar există și cazuri în care acesta nu este afișat sau ceea ce este afișat este greșit. Profesorii și studenții sunt prezenți la ore în majoritatea cazurilor. Procesul academic poate fi contestat de studenți, dar câteodată aceștia sunt descurajați de frica posibilelor repercursiuni. Lipsa

contestațiilor poate arăta un sistem care nu funcționează cum trebuie.

Într-o universitate de 2 stele în România, sistemul este unul care înclină spre închis, dar pentru aparență concursurile se anunță din timp și respectă toate prevederile legale privind organizarea acestora. Lipsa mai multor candidați pe post este un indicator că posturile se acordă cu "dedicație". Există riscul ca anumite cadre didactice să fie dezavantajate de prezența familiilor universitare, pentru că acestea există în universitate, chiar prezente în funcții de conducere și în număr ridicat. Regulamentele din Codul de Etică nu se pun în aplicare. Studenții participă la procesul decizional așa cum prevede legea, dar cuvântul lor nu este important. Gradațiile de merit nu se acordă întotdeauna după merit dovedit, ci uneori după nevoile sociale sau funcția ocupată.

Universitatea se poate îmbunătăți la capitolul managementului financiar, și există procese pierdute din punct de vedere al corectitudinii relației cu angajații, rapoarte negative dar și cazuri anchetate de procuratură, precum și dovezi de falsificare gravă în trecut.

2 stele li se acordă următoarelor universități de stat din România:

- Universitatea "Valahia", Târgoviște
- Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T. Popa", Iași
- Universitatea Politehnică, Timișoara
- Universitatea din Petroșani
- Universitatea de Vest, Timișoara
- Universitatea "Transilvania", Brașov
- Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară, Cluj Napoca
- Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară "Ion Ionescu de la Brad", Iași

- Universitatea Tehnică, Cluj Napoca
- Universitatea din Pitești

1★ Universitate care mai are mult de muncă la capitolul transparență și corectitudine administrativă. Conducerea poate îmbunătăți semnificativ mijloacele de administrație, prin mărirea gradului de transparență instituțională. Publică într-o măsură de 50-60% informațiile de interes public, iar declarațiile de avere și de interese nu sunt tot timpul publice, iar în cazul în care sunt, acestea sunt incomplete. Universitatea răspunde incomplet cererilor în baza Legii 544/2001, nerespectând întotdeauna termenii legali prevăzuți de lege. Universitatea are o pagină de internet relativ bine pusă la punct, dar mai este loc de îmbunătățire căci informațiile nu sunt complete, lipsind de multe ori chiar informații relevante și nici nu se află dispuse într-un mod logic pe pagina de internet.

Din punct de vedere academic, universitatea păstrează regulile doar de aparență, când vine vorba de pus în practică, procesul este dificil. Regulile și procedurile de combatere a plagiatului apar doar pe hârtie, iar atunci când apar cazuri de plagiat nu sunt aplicate sancțiuni. Din punct de vedere al performanței academice, școlile doctorale au un raport sub mediu de lucrări ISI pe conducător de doctorat, iar conferențiarilor și profesorii au un procent mediu de lucrări din total.

Orele se țin după orarul stabilit, dar există și cazuri în care acesta nu este afișat sau ceea ce este afișat este greșit așa încât profesorii și studenții se întâmplă să nu mai ajungă la ore. Regulile spun că procesul academic poate fi contestat de studenți, dar de cele mai multe ori aceștia sunt descurajați de frica posibilelor repercursiuni. Lipsa contestațiilor arată un sistem nefuncțional de cele mai multe ori.

Într-o universitate de 1 stea în România, sistemul este unul închis, în care dacă concursurile sunt anunțate, este numai pentru salvarea aparențelor. Lipsa mai multor candidați pe post este un indicator că posturile se acordă cu "dedicație". Există riscul ca anumite cadre didactice să fie dezavantajate de prezența familiilor universitare, pentru că acestea există în universitate în număr extrem de ridicat, de multe ori chiar prezente în conducerea acesteia. Deși în unele cazuri există regulamente specifice în Codul de Etică, acestea nu se pun deloc în aplicare, iar alte aspecte importante nu sunt nici măcar reglementate. Studenții participă la procesul decizional așa cum prevede legea, dar nu joacă un rol important deloc. Gradațiile de merit nu se acordă numai după merit dovedit, ci câteodată și după nevoile sociale sau funcția ocupată.

Universitatea se poate îmbunătăți considerabil la capitolul financiar și universitățile au un număr mare de procese pierdute legate de corectitudinea relației cu angajații, rapoarte negative dar și cazuri anchetate de procuratură, precum și dovezi de falsificare gravă.

1 stea se acordă următoarelor universități de stat din România:

- Universitatea din Bacău
- Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu
- Universitatea "Ovidius", Constanța
- Universitatea din Oradea
- Universitatea din Craiova

0★ Nu vrei să lucrezi sau să studiezi în aceste universități! În această categorie intră cele care au fost atât de opace încât **procesul de evaluare nu a putut avea loc.**

De asemenea intră și universitățile care deși au fost mai transparente, sunt foarte problematice din punct de vedere al integrității, iar regulile care sunt menite să reglementeze

chestiunile mai delicate nu sunt puse în aplicare sub nici o formă. Trebuie menționat că ultimele două universități sînt singurele care au obținut un scor negativ în clasamentul final.

0 stele li se acordă următoarelor universități de stat din România:

- Universitatea "Constantin Brâncuși", Târgu Jiu
- Universitatea "Aurel Vlaicu", Arad
- Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București
- Universitatea "Eftimie Murgu", Reșița
- Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila", București
- Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară, București

Recomandări

Învățământul în România se bazează pe acumularea de calificări formale. Nu e ușor să transformăm sistemul într-unul bazat pe stimularea cercetării și performanței, din cauza moștenirii noastre comuniste, dar nu e nici imposibil.

Trebuie pus un mai mare accent pe transparență, pentru ca problema integrității să fie adusă în scena publică. Astfel publicul poate sancționa autoritățile prin acest sistem de verificare și control.

Legile trebuie aplicate și corupția pedepsită aspru.

Într-un climat în care examenele se susțin corect și rezultatele se obțin pe merit, se încurajează calitatea și performanța. Studenții o să ceară în mod activ o educație mai bună, și astfel o să oblige profesorii să fie mai bine pregătiți, încurajând o competiție științifică și academică în rândul acestora, din care va rezulta performanță. Sindicatele trebuie să susțină această politică, ea fiind benefică și pentru corpul cadrelor

didactice pe care îl susțin, ridicând în mod concret standardele și cerințele.

Astfel, stimulentele care încurajează actuala paradigmă vor fi schimbate și vor contribui la **formarea unei noi paradigme bazate pe transparență, integritate și mai ales calitate și performanță.**

Ca urmare a demersului Coaliției pentru Universități Curate și a rezultatelor evaluărilor făcute pe perioada acestui proiect în 42 de universități de stat din România, au fost conturate recomandări ce vizează în mod logic dimensiunile evaluate sub cele patru capitole. Astfel, trebuie pornit la:

1. Încurajarea performanței academice pentru cadrele didactice, printr-o administrare mai corectă a procesului de selecție și de avansare în carieră.

În primul rând, Universitățile ar trebui să acorde **mai multă atenție cercetării** astfel încât producția de articole științifice să crească semnificativ atât sub raport cantitativ cât și calitativ. Cum ar putea o școală doctorală să atingă standarde de calitate comparative cu ale universităților vestice, dacă profesorii coordonatori nu au statura academică necesară, dovedită prin cercetări și publicații, neavând nici un articol publicat într-un jurnal academic internațional?

Cadrele didactice pot fi stimulate dacă pentru promovare se impun condiții mai clare în ceea ce privește cercetarea științifică, și anume un număr fix de lucrări ISI pentru un anumit post, mai ales când vine vorba de conducătorii de doctorat. De asemenea, trebuie diferențiat clar între publicarea unui articol într-o revistă obscură sau publicarea lui într-un jurnal ISI cu factor de impact mare, echivalarea între cele două fiind contra-productivă. Tot stimulente pentru performanță pot fi considerate și gradațiile de merit, dacă ele se acordă corect. Pe lângă aceste criterii obiective de

performanță, sistemul de evaluare periodică a cadrelor didactice trebuie să țină mai mult cont de evaluările din partea studenților, colectate în sistem anonim.

În plus, sistemul de selecție și promovare a resurselor umane trebuie să devină unul transparent și obiectiv, care **să nu mai favorizeze nepotismul** și crearea familiilor universitare. Este greu de crezut că avansarea în carieră într-o facultate unde o treime din personal este înrudită se va realiza pe criteriile de performanță și nu tribale. Prin reglementări interne trebuie evitate situațiile în care există relații de subordonare între persoane înrudite.

De asemenea, universitățile trebuie să înceteze a mai fi sinecure pentru personalități de tot soiul, fără anvergură științifică, care să se remarcă doar prin **absenteism sau acumulare de norme multiple**. Nu este acceptabil ca într-un număr atât de mare de cazuri, profesorii să nu se prezinte la cursuri, iar procesul academic să cadă în derizoriu.

O Comisie de Etică funcțională ar ajuta mult în această direcție. Înființarea unei structuri instituționale și logistice special alocată pentru a gestiona activitățile Comisiei, dar și existența unui cadru organizat de desfășurare a unor dezbateri/discuții cu șefii de catedre și cadrele didactice, ar putea să genereze feedback-ul necesar unei bune funcționări a Comisiei.

2. Combaterea fraudei prin schimbarea culturii organizaționale, prin proceduri și sancțiuni.

Plagiatul și fraudele trebuie asumate ca fenomene mult prea răspândite care necesită proceduri și sancțiuni clare, atât la nivelul studenților, cât și al cadrelor universitare. Stabilirea în consecință a unor reguli și proceduri mult mai detaliate și specifice cu privire la copiat trebuie să fie urmată și de aplicarea lor când apar astfel de situații. În momentul de față, deși multe universități au

reguli pe hârtie, aplicarea de sancțiuni nu se întâmplă și în practică. Procedurile de prevenție a acestui fenomen pot fi softuri de depistare, includerea în curiculă a unor cursuri prin care studenții sunt informați despre riscurile fenomenului și cum poate fi evitat, sistem de examinare cu supraveghetori externi, sisteme anti-copiat de bruiaj a telefoanelor mobile în sălile de examinare. Este necesară aplicarea unor pedepse mai dure când nereguli precum fraudă și plagiatul sunt depistate, care, în funcție de gravitatea faptei, să ducă până la exmatricularea unui student sau concedierea unui profesor.

3. O mai bună transparență a universităților de stat din România în ceea ce privește informațiile publice.

Din punct de vedere al comunicării cu publicul larg, îmbunătățirea paginilor de internet ar trebui să fie una dintre priorități. Informațiile ar trebui restructurate și filtrate în funcție de relevanță, astfel **încât interfața să devină mai accesibilă utilizatorului**. Paginile de internet ar trebui să conțină toate informațiile publice stabilite prin Legea 544/2001, dar și date de genul: informații despre cadre didactice, CV-uri, lucrări publicate, cataloage electronice parolate, bloguri personale, forumuri studenți, bibliotecă electronică care să permită unui viitor student să aleagă facultatea în cunoștință de cauză, analizând performanțele personalului didactic și facilitățile oferite.

În plus, universitățile fac obiectul legii liberului acces la informația publică (Legea 544/2001) și legii privind publicarea declarațiilor de avere și de interese (Legea 144/2007), deși acest lucru a părut o noutate pentru majoritatea universităților evaluate. Prin urmare, conducerile trebuie să se asigure că aceste legi sunt respectate. Fiecare universitate trebuie să delege o persoană abilitată cu rezolvarea cererilor de informație publică. Ideal

ar fi ca această persoană să nu aibă și altă funcție, încât cererile primite să poată fi soluționate în cel mai scurt timp fără a depăși perioada legală. De asemenea, trebuie ca declarațiile de avere și de interese să fie publicate și actualizate.

4. Îmbunătățirea metodelor și procedurilor de control și audit ale Ministerului.

Autonomia universitară necesită structuri de control solide, care să poată juca rolul unui mecanism de responsabilizare. Fără aceste structuri de control, autonomia unei instituții își pierde legitimitatea. Autonomia universitară în România a dus mai degrabă la slăbirea instituțiilor de învățământ superior, pentru că Ministerul nu e capabil să evalueze obiectiv situațiile universităților. Aceste instituții, autonome numai pe hârtie și influențabile din punct de vedere politic, sunt și ele coruptibile. De aceea, ar trebui stabilite principii și criterii de integritate (conflicte de interese și incompatibilități) pe baza cărora să se facă controalele. Membrii ARACIS, spre exemplu, sunt acum profesori universitari, deci pot avea legături cu universitățile pe care le evaluează. Ar trebui externalizat mai hotărât acest proces, cu includerea unor evaluatori total externi sistemului de învățământ românesc, care să poată face astfel o evaluare critică și obiectivă.

ARACIS sau o altă agenție ar putea adopta metodologia CUC în sensul creării unei ierarhii a universităților din România, pe probleme de integritate, dar și pe partea de calitate, pe domenii de studiu, astfel încât să creeze **o competiție reală și loială între universitățile românești**. Așa cum universitățile din Marea Britanie sunt evaluate din punct de vedere al cercetării și li se acordă stele (Research Assessment Exercise) publicate pe prima pagină a website-ului pentru a atrage studenți în departamentele lor, așa ar putea să se procedeze și în universitățile noastre.

Bibliografie

- Chapman, D. 2002. *Corruption and the education sector*. Sectoral perspectives on corruption. Prepared by MSI. Sponsored by USAID, DCHA/DG (unpublished).
- Comșa M; Tufiș C; Voicu B, 2007, *Sistemul Universitar Românesc*, accesat la http://www.osf.ro/ro/fisier_publicatii.php?id_publicatie=600
- Declarația de la Bologna, accesat la <http://ec.europa.eu/education/policies/educ/bologna/bologna.pdf>
- Hallak, J.; Poisson, M. 2002. *Ethics and corruption in education*. Results from the Expert Workshop held at the IIEP. Paris, 28-29 November 2001. IIEP Observation programme. Policy Forum No. 15. Paris: IIEP-UNESCO.
- Hallak, J.; Poisson, M. 2007, *Corrupt schools, corrupt universities: What can be done?*, International Institute for Educational Planning, accesat la <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UNESCO/UNPAN025403.pdf>
- Heyneman, S.P. 2004. "Education and corruption". In: *International Journal of Educational Development*, 24 (6), 637-648. London: Elsevier Ltd.
- Marga, A., 2000, "Anii reformei 1997-2000", Ed. Fundației de Studii Europene, Cluj
- Programul Național de Reformă 2007-2013, accesat la <http://www.edu.ro/index.php/genericdocs/c482/>
- Raport SAR pe educație , 2007, *Lisabona, Bologna și fabrica autohtonă de mediocritate*, accesat la <http://www.sar.org.ro/files/Raport%20SAR%20asupra%20educatiei,%202007.pdf>
- Rummyantseva, N.L. 2005. "Taxonomy of corruption in higher education". In: *Peabody Journal of Education*, 80(1), 81-92. Mahwah, N. J. (USA): Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Tanaka, S. 2001. "Corruption in education sector development: a suggestion for anticipatory strategy". In: *The International Journal of Educational Management*, 15(4), 158-166. MCB University Press.

RAPOARTE UNIVERSITĂȚI

Universitatea: Universitatea 1 Decembrie 1918, Alba Iulia (UAB)*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- UAB dispune de un sistem de stimulare a creșterii gradului de cercetare academică bazat pe stimulente financiare pentru publicații ISI.
- Au fost identificate situații soluționate de conflicte de interes precum și o competiție crescută pentru posturile didactice scoase la concurs, ceea ce indică un grad peste medie de deschidere a sistemului.

Puncte slabe

- Deși există reguli privind plagiatul nu s-a observat aplicarea strictă a acestora în practică.
- S-au identificat câteva cazuri de relații de rudenie între membrii personalul.
- Absenteism în rândul studenților, existând cazuri în care profesorul era prezent la ore, dar studenții nu.
- Reprezentarea studențească în luarea deciziilor este formală.

Transparență și corectitudine administrativă

Colaborarea cu universitatea pentru obținerea informațiilor a decurs fără probleme, dar există încă informații importante care nu apar pe site. La momentul evaluării, declarațiile de avere publicate pe site nu erau actualizate iar declarațiile de interese lipseau. De asemenea, pagina de internet nu cuprindea CV-urile întregului corp profesoral. Odată cu schimbarea website-ului universității în ianuarie 2009, calitatea informației oferite s-a îmbunătățit considerabil.

Corectitudine academică

Până acum nu au existat niște standarde de performanță foarte înalte ale cercetării academice, ceea ce s-a reflectat în scorul mic obținut de universitate la indicatorul legat de numărul publicațiilor în jurnale acreditate ISI. Totuși, începând de anul acesta, Universitatea a introdus un sistem de stimulente financiare pentru performanță academică măsurată în articole publicate în jurnale academice acreditate ISI. Nu există un control strict asupra plagiatului, deși regulamentul prevede sancțiuni. Practic nu s-a aplicat niciodată vreo sancțiune pentru plagiat sau fraudarea examenelor. În general, cursurile vizitate au indicat o prezență adecvată a profesorilor și studenților, existând totuși situații în care studenții nu erau prezenți la ore deși profesorul îi aștepta.

Calitatea guvernancei

Ocuparea posturilor în cadrul universității pare a fi relativ deschisă fiind publicate anunțuri privind locurile vacante și cerințele concursurilor atât pe website cât și în presa locală și centrală. Deși pentru unele poziții au concurat mai multe persoane, au fost și situații în care se înscrie doar câte un candidat.

Au fost identificate câteva cazuri de relații de rudenie între membrii personalului. A existat o situație de conflict de interese din cauza relațiilor de rudenie dar a fost soluționată prin demisia persoanelor implicate. Implicarea studenților în luarea deciziilor rămâne la nivel pur formal. Totuși, există o serie de îmbunătățiri făcute

de Universitate în procesul de informare-comunicare cu studenții (sistem electronic de management a datelor, postarea online a orarelor, a conținutului cursurilor, posibilitatea de a trimite cereri și completa formulare online).

Management financiar

Pe baza datelor pe care echipa de evaluare le-a avut la dispoziție, nu există suspiciuni legate de corupție sau de utilizare discreționară defectuoasă a fondurilor. Achizițiile sunt anunțate public, pagina web având o secțiune de anunțuri privind achizițiile publice. Declarațiile de avere nu erau actualizate iar declarațiile de interese lipseau.

RECOMANDĂRI

Este necesară îmbunătățirea performanței academice a cadrelor didactice care să se reflecte într-un număr mai mare de lucrări științifice publicate în jurnale acreditate ISI.

Recomandăm implementarea unui sistem electronic de control pentru plagiatul în cazul lucrărilor de licență, masterat sau doctorat precum și o abordare pro-activă în combaterea fenomenului de plagiat și fraudă.

De asemenea, recomandăm adoptarea în Codul de Etică al Universității a unui regulament anti-nepotism prin care să fie reglementate clar situațiile în care persoane înrudite pot fi angajate în cadrul universității.

Considerăm, de asemenea necesară cotinuarea măsurilor de îmbunătățire a bazei didactice.

* În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Istorie și Filologie

Universitatea: Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad*

Punctaj: 0 stele

Puncte tari

- Dotările din cadrul universității sunt un punct forte. În ultimii ani a fost finalizată construcția noului sediu, iar universitatea dispune de spații de cazare pentru studenți, căminele acoperind cererile studenților.
- O serie de cadre universitare tinere au fost atrase în cadrul universității, care și-au desfășurat activitatea de cercetare sau doctorat în străinătate, până la întoarcerea în țară.

Puncte slabe

- Procesul alegerilor pentru funcția de rector și cele de decan au fost însoțite de contestări. În cazul alegerii rectorului, acesta a fost schimbat după numai câteva luni. Tot în perioada respectivă carta universitară a fost modificată, existând contestări ale modului în care a fost făcut acest lucru.
- Universitatea are multe procese în desfășurare cu foștii angajați, din care multe au fost pierdute.
- Există un raport al Curții de Conturi negativ ca urmare a unui control efectuat în iunie 2008.
- Sesizarea parchetului de către Agenția Națională de Integritate, în privința declarației de interese a rectorului.

Transparență și corectitudine administrativă

Declarațiile de avere și de interese sunt publice pe site, dar există neconcordanțe în declarația rectorului, Agenția Națională de Integritate sesizând Parchetul.

Comunicarea online este slabă, nu există catalog online sau posibilitatea comunicării cu studenții prin mijloace electronice. Site-ul nu este actualizat. Multe dintre informațiile prezentate nu mai sunt de actualitate. O parte dintre site-urile facultăților sunt indisponibile sau au foarte puține informații. CV-urile nu sunt disponibile pe site decât pentru o parte din personalul didactic.

Corectitudine academică

Nu există proceduri cu privire la fenomenul de plagiat incluse în regulament și astfel nu este evident cum se aplică acestea. Nu există o politică pro-activă de identificare și combatere a plagiatului.

S-a constatat prezența unui număr mic de lucrări ISI.

Procesul academic este unul corect, iar pentru contestații există reguli și proceduri, dar majoritatea examenelor sunt orale. Există un regulament de examen și proceduri privind contestațiile. Din păcate nu am putut proba modul de aplicare întrucât în ultimul an universitar, admiterea s-a făcut pe bază de dosar, neexistând nici o contestație. S-a constatat, în cadrul cursurilor vizitate o participare redusă a studenților.

Calitatea guvernantei

Sistemul pare unul mai degrabă închis și există mai multe exemple de persoane care lucrează în universitate legate prin relații de rudenie.

Nu sunt clare procedurile de alegere a studenților în senatul universității. Asociația studențească nu îndeplinește cerințele legale, lipsind ultimul bilanț și nefiind înscrisă în registrul asociațiilor.

Există un regulament de acordare a gradațiilor de merit pe baza unei recomandări CNCSIS, dar evaluatorii nu au putut vedea lista cu gradațiile de merit acordate, astfel încât să poată fi analizat și acest aspect.

Management financiar

Există numeroase nereguli în modul de realizare a unor lucrări de investiții cât și în privința atribuirii unor

contracte așa cum rezultă și din raportul Curții de Conturi. Sesizarea parchetului de către ANI, în privința declarației de interese a rectorului, constituie un semnal cu privire la calitatea managementului, inclusiv financiar.

RECOMANDĂRI

Universitatea „Aurel Vlaicu” trebuie să-și îmbunătățească performanța și practicile pe toate planurile.

În ceea ce privește comunicarea cu publicul recomandăm actualizarea și completarea site-ului. De asemenea, ar trebui să se analizeze modul în care se poate ușura comunicarea cu studenții folosind internetul (acces la note într-un sistem care să asigure confidențialitatea informațiilor, orar, sistem de trimis sesizări sau cereri electronic etc.). În plus universitatea trebuie să se asigure că furnizează toate datele relevante legate de activitatea academică a profesorilor, performanțele și ofertele diferitelor facultăți etc.

În privința măsurilor anti-plagiat recomandăm atât existența unor măsuri mai dure cuprinse în regulament cât și adoptarea unor proceduri care să permită depistarea fenomenului. Achiziționarea unui soft specializat și arhivarea lucrărilor de licență poate constitui un punct de început.

Recomandăm adoptarea unor reglementări care să interzică aflarea membrilor din aceeași familie în relație de subordonare.

* În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Științe Exacte

Universitatea: Universitatea din Bacău* (UB)

Punctaj: 1 stea

Puncte tari

- Conducere dinamică, capabilă să comunice atât cu studenții cât și cu colegii cadre didactice; dornică să corecteze neajunsurile constatate.
- Atitudinea deschisă față de problemele studenților.

Puncte slabe

- Toleranță crescută față de nepotism.
- Problema plagiatului în rândul cadrelor didactice nu a primit un răspuns ferm din partea conducerii universității.

Transparență și corectitudine administrativă

Informațiile publice solicitate în baza legii 544/2001 au fost trimise abia după 3 cereri, ignorându-se termenele prevăzute de lege. Declarațiile de avere și cele de interese sunt disponibile pe site, fără însă a fi actualizate toate, și într-o rubrică unde sunt foarte greu accesibile. Comunicarea online cu studenții este limitată, nu există acces electronic la note, formulare online pentru cereri etc.

Corectitudine academică

Universitatea are un Cod de etică, dar în practică deși există cazuri notorii de plagiat măsurile luate sunt pur formale. Nu există o politică pro-activă de identificare a posibilelor acte de plagiat.

Nu există școală doctorală, dar există programe de doctorat. Activitatea științifică este una la un nivel sub medie, comparativ cu alte facultăți din țară. Numărul de lucrări științifice publicate în reviste academice recunoscute internațional este scăzut.

S-a constatat în orarul afișat alocarea aceleiași săli de curs și seminar unor ani de studii diferiți, cu discipline diferite, cadre didactice diferite în același interval de timp, ceea ce ridică semne de întrebare privind capacitatea administrativă dar și privind participarea la cursuri. Comisiile și procedurile de contestație există.

Calitatea guvernancei

În universitate există persoane înrudite aflate în funcții de conducere și subordonare. Website-ul include anunțuri privind posturile vacante, dar informațiile pe care le-am obținut privind procesul de selecție sunt foarte limitate. De asemenea, acordarea gradațiilor de merit se face opac, lista acestora nefiind publică, nici la cerere.

Reprezentarea studenților în structurile de conducere este pur formală, iar alegerea acestora puțin transparentă încât majoritatea studenților nu își cunosc reprezentanții.

Management financiar

Din datele disponibile nu au fost depistate cazuri de realizare a unor cheltuieli discreționare defectuoase. Transparența utilizării fondurilor este redusă, existând suspiciuni legate de capacitatea de cheltuire a fondurilor. Pagina web nu conține date clare privind taxele universitare.

RECOMANDĂRI

Desemnarea în mod clar a unei persoane care să răspundă de Informarea Publică în conformitate cu legislația în vigoare. Astfel se poate obține o mai mare transparență și un acces mai facil la informațiile de interes public. De asemenea, pagina de internet trebuie completată cu informații de interes atât pentru viitorii cât și pentru actualii studenții.

Recomandăm o implicare reală în combaterea fenomenului de plagiat prin proceduri bine stabilite și care să poată funcționa în mod real. De asemenea, trebuie soluționată ferm problema plagiatului în rândul cadrelor didactice. Este dificil să ceri studenților un nivel de integritate mai ridicat decât al profesorilor. Un pas ulterior îl reprezintă dezvoltarea unei politici pro-actieve de identificare și descurajare a plagiatului în rândul studenților.

Realizarea și respectarea unor proceduri pentru diminuarea fenomenului de nepotism ar putea contribui de asemenea la o îmbunătățire a calității guvernancei în universitate. O activitate mai convingătoare a Comisiei de Etică ar putea contribui la o mai bună prevenire și sancționare a fenomenelor de nepotism și plagiat.

Promovarea unui mod simplu și clar de informare asupra diverselor situații financiare, alocarea unui spațiu de comunicare a informațiilor financiare de interes comun cu respectarea legii 544/2001.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Litere

Universitatea: Universitatea de Nord, Baia Mare (UNBM)*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Universitatea de Nord a dezvoltat o serie de amenajări recente ale laboratoarelor și de asemenea există o bază sportivă modernă care cuprinde sală de sport, terenuri de tenis și fotbal.
- Universitatea de Nord are o capacitate mare de cazare a studenților, iar căminele sunt renovate în totalitate.
- Universitatea de Nord are încheiate multe protocoale de practică cu mediul privat din zona Maramureșului, având o colaborare constantă și continuă în această direcție.

Puncte slabe

- Există o serie de taxe pentru anul universitar 2008-2009 aprobate prin hotărâre a senatului Universității care afectează în mod direct toți studenții
- Au existat o serie de curențe în comunicarea dintre conducerea UNBM și sindicatul personalului din UNBM.

Transparență și corectitudine administrativă

Deși cererile în baza legii 544/2001 din partea CUC au fost primite la timp, soluționările nu au fost date decât în momentul în care echipa de evaluare a fost prezentă în universitate.

După vizita CUC la UNBM, sunt disponibile online toate declarațiile de avere și o parte din cele de interes (36 din 40).

Există unele informații pe pagina de internet, dar nu sunt complete, lipsind CVurile, lucrări publicate și nici un catalog electronic sau alte mijloace electronice care să ușureze comunicarea cu studenții.

Corectitudine academică

Procedurile de combatere a plagiatului sunt incluse în Carta universității precum și în Codul de Etică, dar nu s-a identificat nici un caz astfel încât să se vadă aplicarea acestor reguli. Nu există o preocupare constantă referitoare la detectarea plagiatului sub toate formele sale sau cursuri specifice care să îndrume studenții în redactarea lucrărilor științifice.

Facultatea evaluată nu are școală doctorală. Astfel a fost considerată cea mai veche școală doctorală din universitate și anume școala doctorală de Inginerie Mecanică, unde sunt numai doi îndrumători de doctorat. Nu există nici un articol ISI în lista pusă la dispoziție de către rectoratul Universității de Nord (pentru perioada 2005-2008) care să aibă drept autor doctoranzi sau conducători de doctorat din cadrul acestei școli doctorale.

Marea majoritate a cazurilor în care studenții sunt nemulțumiți de note sunt rezolvate prin mediere/negociere directă cu cadrul didactic.

Calitatea guvernancei

Sistemul este unul în care de regulă se prezintă numai un candidat la concurs, iar acesta este din interiorul universității. Dar au existat și cazuri pe posturi de preparator, unde au fost mai mult de un candidat. De asemenea, numărul familiilor universitare în cadrul universității este ridicat.

Studenții sunt reprezentați în mod legal în luarea deciziilor dar este nevoie de o implicare mai activă a acestora..

Personalul din cadrul UNBM publică rezultatele activităților de cercetare în reviste ISI, este însă necesar un efort comun de a publica aceste date în reviste cu factor de impact mai mare de 1.

Gradațiile de merit în teorie se dau în baza unor criterii bine stabilite, dar acestea nu sunt transparente.

Management financiar

UNBM a pus la dispoziție toate documentele necesare evaluării formale la capitolul financiar.

Nu există anchete în curs în legătură cu activitățile financiare care implică UNBM.

RECOMANDĂRI

Publicarea pe pagina de internet a facultăților a unor informații specifice cum ar fi CV-urile cadrelor didactice cu sublinierea activităților academice și publicațiilor recente.

Includerea unor cursuri/prezentari de tip „academic writing” pentru studenții anilor terminali și pentru studenții școlii doctorale pentru prevenirea plagiatului și pregătirea lucrărilor de dizertație sau doctorat.

Stimularea doctoranzilor referitor la publicarea rezultatelor obținute în timpul tezei în reviste cotate ISI, vizibile internațional și cu factor de impact mare.

Un control activ al prezenței la ore a cadrelor didactice.

Includerea în codul de etică a unor reguli cu privire la interzicerea activității la aceeași catedră a unor persoane înrudite

Considerarea într-un procent mai mare a rezultatelor evaluării cadrelor didactice din partea studenților la calculul punctajelor pentru gradații și salarii de merit.

Informarea studenților privind subvențiile la transport și cheltuirea eficientă a fondurilor pentru burse.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Resurse Minerale și Mediu

Universitatea: Universitatea "Transilvania" din Braşov*

Punctaj: 2 stele

Puncte tari

- Adaptarea ofertei educaţionale la dinamica pieţei muncii. Există o preocupare constantă pentru a asigura o mai bună inserţie a absolvenţilor pe piaţa forţei de muncă. Rezultatele acestei politici, coordonate de un departament special, s-au materializat în 2007 prin încheierea a 41 de acorduri de colaborare cu firme şi companii şi a 229 de acorduri de practică. De asemenea, au fost iniţiate mai multe programe de studii postuniversitare (masterat şi doctorat) în colaborare cu firme private.
- DEMPEC (Departamentul de management al proiectelor). Existenţa unui departament de management al proiectelor la nivelul universităţii, care supervizează aplicaţiile de cercetare ale membrilor comunităţii academice şi care are rezultate vizibile. Astfel, în 2008, Universitatea Transilvania a câştigat peste 300 de granturi şi contracte din competiţii naţionale, însumând aproape 25.000.000 de lei, faţă de cele aproximativ 100 în 2004.

Puncte slabe

- Implicarea studenţilor în viaţa academică. Consiliul Reprezentanţilor Studenţilor din Universitate nu este recunoscut în cartea Universitară şi nu are statutul legal necesar unei organizaţii. Din discuţiile avute cu studenţii a reieşit că foarte puţini dintre ei ştiau că sunt reprezentaţi în consilii şi în senat. Acestea sunt unele dintre motivele pentru care implicarea studenţilor în viaţa universitară este limitată la aspecte sociale şi administrative.
- Tensiunea din interiorul comunităţii academice. Această tensiune a fost generată de politicile conducerii - politica salarială şi schimbările masive ale disciplinelor şi specializărilor - şi de lipsa de transparenţă a acestor politici faţă de comunitatea academică.
- Procesele cu proprii angajaţi. Consecinţa directă a acestei tensiuni a fost un număr destul de mare de procese intentate Universităţii de proprii angajaţi, unele dintre ele câştigate de aceştia prin sentinţe definitive şi irevocabile.

Transparenţă şi corectitudine administrativă

În anumite domenii, precum politica de salarizare şi procesele cu proprii angajaţi, Universitatea nu manifestă nici un fel de transparenţă, probabil datorită unei dorinţe exacerbate de a proteja imaginea Universităţii. În alte domenii însă (declaraţiile de avere, documente financiare, rapoarte de autoevaluare, regulamente interne etc), Universitatea este pe deplin transparentă.

Corectitudine academică

La Facultatea evaluată, datorită atitudinii decanatului şi a majorităţii cadrelor didactice, reacţia faţă de plagiat este una fermă, de toleranţă zero. Unul dintre aspectele pozitive ce merită semnalat este funcţionalitatea mecanismelor interne de mediere, Comisiile de Etică, Disciplină şi Onoare.

Calitatea guvernantei

Deşi formal Universitatea Transilvania respectă toate regulile privind scoaterea la concurs a posturilor didactice, de facto, concursurile nu sunt deschise tuturor persoanelor ce au competenţele necesare. Conducerea Universităţii duce o politică de resurse umane închisă, recrutând cadrele didactice în primul rând dintre proprii absolvenţi.

Management financiar

Există mai multe aspecte ale practicilor de achiziţii ce ar trebui lămurite de Universitate: un număr foarte mare de achiziţii s-au desfăşurat prin cereri de oferte şi nu prin licitaţii deschise; existenţa câtorva firme care au încheiat mai multe contracte cu Universitatea, uneori prin cereri de ofertă şi chiar prin negocieri cu o singură sursă; existenţa în 2008 a cel puţin trei decizii ale Consiliului

Naţional de Soluţionare a Contestaţiilor de anulare a unor licitaţii.

RECOMANDĂRI

Transparenţa politicii salariale şi a practicilor de achiziţii, în primul rând faţă de propria comunitate academică.

Evitarea ocupării unei poziţii de conducere de către un cadru didactic care ar avea astfel putere de decizie asupra unei rude de până la gradul III. Evitarea angajării unei rude de până la gradul III a persoanelor din conducerea Universităţii pe perioada mandatului lor.

Adoptarea unei politici a resurselor umane care să corespundă modificării ofertei educaţionale. Schimbările educaţionale trebuie să le corespundă o dinamică a cadrelor didactice.

Discutarea prealabilă, cu întreaga comunitate academică şi cu diversele organizaţii ale cadrelor didactice, în special cu Sindicatul, a măsurilor privind dezvoltarea Universităţii pe termen mediu şi lung.

Dezvoltarea site-ului instituţiei, în special a secţiunilor privind activitatea didactică şi ştiinţifică a cadrelor didactice.

*În cadrul acestei universităţi, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Matematică şi Informatică

Universitatea: Academia de Studii Economice (ASE), București*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Statutul de principal reper în infrastructura academică a studiilor economice din România
- Nivelul ridicat al resurselor financiare proprii care au permis investiții în infrastructura materială și academică.

Puncte slabe

- Preocupare limitată pentru atragerea de cadre didactice deși există un deficit de personal, dacă ținem cont de raportul actual dintre numărul de cadre didactice și numărul de studenți și de statutul de instituție de învățământ și de cercetare de prestigiu.

Transparență și corectitudine administrativă

Echipa de evaluatori apreciază pozitiv transparența ASE, impresia generală fiind una de deschidere, receptivitate și interes pentru îmbunătățirea comunicării interne, dar și cu publicul larg. Pe parcursul întregii evaluări s-a colaborat foarte bine, ASE oferind marea majoritate a informațiilor și documentelor solicitate.

Este apreciată favorabil și în spiritul transparenței și disponibilitatea de a posta declarațiile de interese pe site în urma solicitărilor echipei de evaluare. Pagina de internet a universității poate fi îmbunătățită, căci informațiile ar putea fi mai bine organizate.

Corectitudine academică

Există regulament de combatere a plagiatului în Codul de Etică precum și în Carta ASE, acestea pot duce până la exmatriculare în cazul studenților. Evaluatoarea nu le-au putut fi prezentate cazuri concrete în care lucrări au fost respinse datorită unor acuzații de plagiat. Echipa de evaluatori a identificat o acuzație de plagiat la nivelul cadrelor didactice, care nu a fost soluționată încă.

ASE are o singură școală doctorală care cuprinde discipline de la toate facultățile. În prezent ASE are doua jurnale academice cotate ISI, dar raportat la numărul de conducători de doctorat, publicațiile ISI sunt puține. Procesul academic se desfășoară relativ corect, existând proceduri de contestație. Totuși, recent, în urma unei decizii judecătorești, a fost anulat examenul de admitere la doctorat din 2008 din cauza încălcării regulamentului.

Calitatea guvernantei

ASE respectă toate prevederile legale privind organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice. Dar s-a constatat că la concursuri nu se prezintă mai mult de un candidat. Accesul la poziții universitare în cadrul ASE reprezintă mai degrabă o promovare, decât un concurs real.

În cadrul regulamentelor ASE, există prevederi prin care se interzice ocuparea unor funcții, dacă pot apărea situații de conflicte de interese pe fondul unor relații de rudenie. Totuși, la nivel ASE există cazuri de rude care lucrează în universitate, însă nu fac obiectul unor conflicte de interese în ierarhia verticală a structurii de conducere ASE.

Studenții sunt reprezentați în birourile de conducere (Senat și Birourile de conducere ale facultăților) în proporție de 25% așa cum este specificat și în lege,

alegerile având loc pe baza unor proceduri democratice și foarte bine trasate. Dar cuvântul lor nu este întotdeauna ascultat în procesul decizional.

Conform Regulamentului de evaluare periodică a calității personalului didactic din ASE, atribuirea salariilor de merit pentru cadrele didactice se face prin concurs, în urma unui proces de evaluare riguros. Dar lista cu acestea nu a fost disponibilă astfel încât evaluatorii să își poată forma o opinie dacă aceste reguli sunt respectate.

Management financiar

Din datele disponibile nu au fost depistate cazuri de realizare a unor cheltuieli discreționare defectuoase. ASE are o secțiune de web dedicată achizițiilor publice. Declarațiile de avere și de interese incomplet actualizate.

RECOMANDĂRI

Recomandăm o mai mare transparență în ce privește declarațiile de avere și de interese. Aceeași recomandare vizează și completarea paginilor electronice ale cadrelor didactice în cadrul motorului de căutare principal, care ar oferi astfel coerență și sistematizare în gestionarea și vizibilitatea acestor informații.

Recomandăm stabilirea unor proceduri mult mai detaliate și specifice cu privire la plagiat, achiziționarea unui soft de depistare a plagiatului și adoptarea unei atitudini mai severe față de plagiat.

Deși se apreciază favorabil politica demarată de ASE în sprijinul încurajării publicațiilor ISI, la momentul acesta nu s-a ajuns la un grad satisfăcător de publicații ISI raportat la numărul de cadre didactice din ASE. Se recomandă intensificarea preocupării pentru recrutarea de cadre didactice în vederea remedierii deficitului de personal, dar și pentru creșterea calității pe dimensiunea cercetării.

Se consideră a fi constructivă introducerea în regulamentele interne ale ASE a unei prevederi care să interzică deținerea simultană a unor funcții de conducere în ASE și a unor înalte funcții în alte instituții publice importante. Funcția de conducere din ASE poate fi suspendată pe perioada deținerii funcțiilor de conducere în instituții publice.

* În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Economie Agroalimentară și a Mediului

Universitatea: Academia Națională de Educație Fizică și Sport (ANEFS), București*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Din interviurile atât cu conducerea cât și cu studenții a reieșit un grad crescut de interes al profesorilor ANEFS privind îmbunătățirea calității predării prin dezvoltarea curriculumului, a infrastructurii sportive și a colectării de fonduri externe.
- Un semn pozitiv a fost schimbarea în întregime a conducerii la ultimele alegeri, care au avut loc în Aprilie 2008.
- Ni s-au prezentat documente care dovedeau intensificarea efortului depus de conducere în ultimele luni pentru îmbunătățirea website-ului și creșterea vizibilității universității prin atragerea studenților străini și demararea de linii de studiu în limbi străine.

Puncte slabe

- Având în vedere cerințele de infrastructură impuse de domeniul sportiv, spațiile destinate desfășurării cursurilor specializate ar putea fi îmbunătățite semnificativ.
- După cum a fost indicat și în timpul interviurilor cu membrii conducerii ANEFS nu se urmărește realizarea unei legături între curriculum-ul universitar și integrarea pe piața muncii a absolvenților. Prin aceasta se generează motivații foarte puternice pentru studenți în a-și căuta locuri de muncă încă din timpul facultății, punând astfel cursurile universitare pe locul 2 în topul priorităților lor.
- Deși ANEFS are centre de cercetare în domeniul sportului și kinetoterapiei, nu există standarde foarte înalte pentru obiectivele acestei cercetări.
- Accentul pus pe practica sportivă este disproporțional cu cel pus pe cercetare. Din interviurile realizate în cursul evaluării curente și în cele din faza pilot reiese că standardele internaționale de cercetare academică, măsurate prin articole ISI pe școală doctorală, nu sunt aplicabile cercetării sportive la ANEFS.

Transparență și corectitudine administrativă

Majoritatea documentelor cerute au fost obținute pe parcursul fazei pilot. Pagina de internet a ANEFS ar putea fi semnificativ îmbunătățită, și deși aceasta este în curs de schimbare de la începutul anului universitar, urgentarea acestui proces este dorit.

Declarațiile de avere sunt publice.

Corectitudine academică

Standardele impuse cercetării academice derulate de ANEFS sunt relativ scăzute. Aceasta explică atât rata mare de absentism din partea studenților, cât și lipsa atenției față de creșterea vizibilității la nivel internațional a cercetării ANEFS.

Calitatea guvernantei

Sistemul de intrare în universitate este unul relativ deschis iar nepotismul nu este o problemă în această universitate. Standardele de cercetare academică sunt foarte joase, și nu am identificat niciun regulament cu privire la acordarea građațiilor de merit. Studenții au un cuvânt real de spus în deciziile din Senatul Universității.

Management financiar

Nu s-au identificat probleme deosebite legate de managementul financiar al ANEFS. Declarațiile de interese ale conducerii nu sunt încă publicate.

RECOMANDĂRI

Adoptarea unor măsuri care să conducă la creșterea gradului de competitivitate a cercetătorilor ANEFS.

Sprrijinirea studenților în aplicarea cunoștințelor acumulate pe parcursul facultății.

Recompense financiare din resurse proprii pentru profesorii care publică un anumit număr de lucrări ISI.

Promovarea ideii de standarde înalte de cercetare academică în domeniul sportiv, prin participarea la conferințe internaționale sau organizarea de conferințe internaționale pe diverse teme legate de cercetarea în domeniul sportiv.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Educație Fizică și Sport (FEFS)

Universitatea: Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA), București*

Punctaj: 0 stele

Puncte tari

- Adoptarea referendumului universitar ca modalitate de abordare și rezolvare a blocajelor instituționale semnificative. SNSPA a folosit această procedură pentru introducerea criteriilor de incompatibilitate în regulamentul pentru alegerile universitare din anul 2008.
- Eforturile Facultății de Administrație Publică de acreditare internațională în cadrul Asociației Europene de Administrație Publică (EAPA).
- Modul profesional de diseminare și dezbateră a referatelor doctoranzilor de la specializarea Științe Politice.
- Eforturile individuale semnificative ale cadrelor didactice SNSPA de penalizare a plagiatului la nivelul studenților.
- Publicarea pe website-ul universității a CV-urilor profesionale, complete și în format unitar, pentru toți membrii titulari ai Departamentului de Relații Internaționale și Integrare Europeană.
- Strategia SNSPA privind monitorizarea calității activităților didactice și de cercetare, adoptată recent (ianuarie 2009).

Puncte slabe

- Gestionarea deficitară a resurselor umane profesionale în condițiile unei lipse acute de cadre didactice titulare competitive, îndeosebi cu experiență de cercetare la nivel internațional, și o expansiune semnificativă a învățământului la distanță în cadrul Facultății de Comunicare și Relații Publice și al Facultății de Administrație Publică.
- Lipsa de garanție privind capacitatea instituțională a SNSPA de abordare adecvată a fenomenului de plagiat la nivelul cadrelor didactice, precum și o lipsă de transparență la nivelul conducerii Facultății de Administrație Publică; lipsă de transparență a managementului financiar.
- Procese pe cheștiuni de corectitudine pierdute.
- Raport al Curții de Conturi negativ.

Transparență și corectitudine administrativă

În baza Legii 544/2001, SNSPA a oferit marea majoritate a documentelor de interes public solicitate. Ca vizibilitate online SNSPA oferă o imagine ambiguă. La majoritatea departamentelor informații academice de interes public (de ex: CV-uri profesionale complete, publicații, activități de cercetare, detalii cursuri oferite) nu sunt prezentate în mod profesional, unitar și ușor accesibil. Nici declarațiile de avere și interese ale membrilor echipei de conducere SNSPA nu sunt pe website-ul universității.

Corectitudine academică

Există multe cadre didactice SNSPA care promovează în mod ferm măsuri de prevenire și sancționare adecvată a plagiatului la nivelul studenților. Aceste eforturi sunt sprijinite și prin organizarea cursurilor în metodologia cercetării în cadrul universității. Dar SNSPA încă nu a dovedit capacitate instituțională de prevenire, verificare și penalizare a plagiatului la nivelul cadrelor didactice. Un aspect pozitiv în acest sens este faptul că, în cadrul raportului său strategic recent adoptat, SNSPA și-a propus un control strict (peer – reviewed) al suporturilor de curs folosite în școală. SNSPA nu dispune de o procedură unitară și eficientă de control al modului de respectare a activităților didactice programate în orar.

Calitatea guvernancei

Modul deficitar de gestionare a resurselor umane profesionale este reflectat de următoarele aspecte: 1) lipsa acută de cadre didactice, îndeosebi la nivel de profesor și conferențiar, 2) lipsa de transparență a concursurilor pe posturi didactice, și 3) lipsa unei strategii de atragere de noi cadre didactice titulare competitive, îndeosebi cu experiență de cercetare la nivel internațional.

Factori care pot contribui la performanța foarte slabă în cercetare a membrilor titulari în cadrul SNSPA includ: 1) încărcare ridicată cu norme didactice, și 2) grad ridicat de ocupare în activități în alte instituții. O altă evoluție

puțin favorabilă din punct de vedere calitativ al dezvoltării universității este și expansiunea semnificativă a învățământului la distanță.

Management financiar

Lipsă de transparență privind administrarea resurselor la nivelul universității, gestionarea deficitară a achizițiilor, ignorarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și interese.

RECOMANDĂRI

Aderarea la standardele referință în cercetare la nivel internațional în domeniul științelor sociale. Este oportună definirea unei strategii care să stimuleze competitivitatea în cercetare la nivel ISI a cadrelor didactice titulare, și a cercetătorilor afiliați universității.

Revizuirea de ansamblu a strategiei de atragere de cadre didactice competitive, îndeosebi cu experiență de cercetare la nivel internațional. În acest sens, recomandăm universității crearea unei reputații de sistem deschis în angajarea personalului didactic printr-o politică activă de promovare profesională a posturilor vacante și competiții transparente.

Crearea unei imagini instituționale transparente și profesionale prin reorganizarea website-ului SNSPA.

Reconsiderarea ponderii foarte ridicate a învățământului la distanță în cadrul Facultății de Comunicare și Relații Publice și al Facultății de Administrație Publică.

Adoptarea unei politici transparente de management financiar prin publicarea anuală a rapoartelor financiar – contabile, și a unor analize profesionale privind eficiența utilizării resurselor universității.

Respectarea normelor legale privind declarațiile de avere și interese ale conducerii SNSPA.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Comunicare și Relații Publice

Universitatea: Universitatea Politehnică București* (UPB)

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Universitatea are printre cele mai bune performanțe la nivelul cercetării dintre toate universitățile din țară raportat la numărul de cadre didactice. În universitate există 38 de centre de cercetare.
- UPB este preocupată de întărirea participării la schimbul internațional de valori, există programe de colaborare cu 74 de universități din 27 de țări din Europa, America, Asia și Africa.
- Politehnica dispune de un campus universitar și dotări foarte bune

Puncte slabe

- Comunicarea instituțională este una deficitară.

Transparență și corectitudine administrativă

În general informațiile au putut fi obținute, dar pentru obținerea acestora au fost necesare solicitări suplimentare și un efort nejustificat, având în vedere caracterul public al acestora.

Declarațiile de avere și de interese sunt publice, dar nu sunt disponibile pentru toată conducerea.

Pagina de internet a Universității conține informații utile și de interes public, ea fiind actualizată la începutul acestui an.

Corectitudine academică

Există proceduri de combatere a plagiatului incluse în regulament și de regulă verificările se fac la susținerea examenelor și la verificarea temelor de casă. Măsurile aplicate, de regulă, merg la pierderea examenului. În privința cadrelor didactice lucrările care urmează să fie publicate în cadrul editurii proprii primesc un aviz al catedrei. Totuși, există o plângere la comisia de etică care nu a fost încă soluționată. Nu au fost constatate abateri în privința examenelor de admitere sau la licență. Prezența studenților la cursuri și laboratoare este relativ mare. Performanța școlilor doctorale este foarte bună, existând o preocupare pentru cercetare și pentru publicarea rezultatelor acestora.

Calitatea guvernancei

Performanța reprezintă punctul principal al universității. Din păcate la capitolul existenței „familiilor universitare” se poate constata un număr semnificativ, iar sistemul este mai degrabă unul închis în care de regulă la concurs se prezintă doar o persoană.

Există proceduri privind participarea studenților la procesul de decizie la nivelul facultății și al universității. Din discuțiile cu reprezentanții studenților nu au rezultat nemulțumiri cu privire la burse, cazare sau taxe.

În privința gradațiilor de merit, există o procedură bazată pe o recomandare CNCISIS.

Management financiar

Transparența procesului administrativ și al practicilor financiare este deficitară. Nu există preocupare pentru facilitarea accesului la acest tip de informații.

RECOMANDĂRI

Site-ul universității poate fi îmbunătățit. O serie dintre documentele solicitate la punctele 1-16 nu se regăsesc pe site, deși sunt informații de interes atât pentru studenți cât și pentru alte persoane interesate. Recomandăm ca acestea împreună cu alte informații utile pentru studenți să fie incluse în structura site-ului.

Recomandăm măsuri mai dure pentru situațiile de plagiat descoperite și implementarea unui sistem de identificare a acestor practici, de exemplu prin arhivarea electronică a lucrărilor de licență.

Recomandăm adoptarea unor reglementări care să interzică aflarea membrilor din aceeași familie în relație de subordonare.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Știința și Ingineria Materialelor

Universitatea: Universitatea din București, București (UB)*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Jumătate din facultățile UB sunt conduse de cadre didactice tinere; în ceea ce privește gradul de înnoire a cadrelor universitare, Rectorul apreciază că peste 50% au absolvit facultatea după anii '90.
- Universitatea din București dispune de un important potențial de cercetare științifică și de un număr ridicat de publicații cotate ISI sau indexate în baze de date internaționale.
- Existența Departamentului Servicii pentru Studenți care include: Centrul de Informare, Orientare și Consiliere Profesională, Biroul de Marketing Educațional și Producție Publicitară și Biroul Servicii pentru Studenți.
- Universitatea este parte activă în colaborări internaționale și se bucură de o infrastructură și logistică dezvoltate.

Puncte slabe

- Existența pregnantă a nepotismului în UB (în universitate sunt aproximativ o sută de familii, soț și soție sau părinte-copil).
- Ocuparea posturilor scoase la concurs se realizează preferențial. Posturile sunt acordate persoanelor preferate de conducerea unei facultăți sau a unei catedre, de multe ori fiind vorba de persoane ale căror competențe și performanțe anterioare sunt puse sub semnul îndoielii.
- Slaba utilizare a tehnologiilor informației și comunicării în formarea profesională a studenților (fapt recunoscut de universitate în Planul operațional UB, 2008).
- Sisteme de evaluare deficitare, bazate aproape exclusiv pe examenul final sau colocvii.

Transparență și corectitudine administrativă

Universitatea a răspuns parțial la cererile în baza legii 544/2001. Conducerea universității a fost reticentă în privința evaluării, nepunând la dispoziție o parte din informațiile solicitate.

Declarațiile de avere și de interese se găsesc pe pagina de internet într-un procent de 80%, dar o parte dintre ele sunt neactualizate sau nu pot fi accesate.

La nivelul Universității, pe alocuri, pot fi găsite informații de interes public pe pagina de internet, însă situația nu este mulțumitoare. Lipsesc CV-uri și liste cu publicații ale cadrelor didactice.

Corectitudine academică

Universitatea s-a confruntat cu mai multe cazuri de plagiat în rândul cadrelor universitare. Sancțiunile aplicate pentru aceste cazuri au fost: unui cadru didactic de la Facultatea de Științe Politice i-a fost suspendată activitatea didactică, iar în alt caz s-a procedat la blocarea avansării pe post timp de 3 ani. În ceea ce privește reglementarea acestor măsuri prin intermediul unor prevederi formale ce iau forma unor regulamente situația este nesatisfăcătoare. Există precizări timide cu privire la plagiat în Carta Universității.

Evaluatorii nu au avut acces la o listă nominală cu publicații ISI, însă au luat în considerare studiul realizat de Ad Astra, în care Universitatea din București ocupă locul 4 în clasament.

Procesul academic se desfășoară normal și sistemul de contestare funcționează.

Calitatea guvernancei

În ultimii 4 ani, un profesor/conferențiar la UB a publicat în medie 3,191 articole cotate ISI. Rectorul declară că există „criterii sângheroase” și „grile severe” pentru promovarea prin deciziile Consiliului a cadrelor universitare. Majoritatea cadrelor didactice declară însă contrariul. Conducerea facultății decide acordarea gradațiilor de merit, minimalizând rolul Consiliului Facultății. Mai degrabă, intervenția Consiliului în această problemă este una pur formală, de validare și nu de decizie. Există o grilă de evaluare a performanțelor cadrelor didactice, însă nu se ține seama de ea, susțin

cadre din interiorul Facultății de Istorie. Mai mult, salariile de merit se împart pe criterii aleatorii.

Gradul de ocupare a posturilor didactice este relativ redus, apx. 50%, iar cumulul apare evident larg răspândit. Nepotismul este o practică des întâlnită în Universitatea din București. Studenții se implică în procesul de luare a deciziilor la nivel de facultate și universitate.

Management financiar

Informații referitoare la cheltuielile discreționare, precum și la achizițiile publice nu au fost puse la dispoziția evaluatorilor astfel încât aceste criterii nu au putut fi analizate. Declarațiile de avere și cele de interese care au putut fi consultate nu au ridicat suspiciuni.

RECOMANDĂRI

Îmbunătățirea site-ului universității cu informații privind activitatea profesională și publicistică a cadrelor didactice. Deși plagiatul reprezintă o problemă a universității, nu există un regulament care să prevadă sancțiuni clare. Recomandăm elaborarea unui regulament și identificarea de mecanisme de control a fenomenului.

Studenților ar trebui să li se ofere un ghid de elaborare a lucrărilor de licență.

Situația nepotismului este îngrijorătoare; considerăm că această problemă ar trebui remediată în viitor.

Introducerea de cursuri de formare profesională continuă, nu doar pentru cadrele universitare, cât și pentru personalul administrativ.

Refacerea fișelor de evaluare a cadrelor universitare și informatizarea sistemului de evaluare și comparare între performanțele individuale și performanțele la nivel de catedră și/sau facultate.

Prioritizarea performanțelor de cercetare și pedagogice în acordarea gradațiilor de merit și în promovarea cadrelor.

Acoperirea lacunelor de specialiști prin deschiderea examenelor de acces în catedră și de promovare specialiștilor din exterior. Încurajarea studenților să participe în cercetare.

*În cadrul acestei universități facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Istorie

Universitatea: Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară (USAMV), București*

Punctaj: 0 stele

Puncte tari

- Nu s-au putut identifica puncte tari.

Puncte slabe

- Ca urmare a cererilor CUC de eliberare a documentelor publice necesare evaluării s-a răspuns că s-a hotărât în Senatul Universității a nu participa la evaluarea CUC, ne-existând o obligativitate a USAMV.
- Website-ul nu conține informații publice actualizate.
- Din informațiile despre USAMV obținute din alte surse s-au aplicat un număr semnificativ de penalizări pentru scandaluri și anchete derulate de procuratură pentru cazuri de corupție.
- Deși USAMV pare a avea un grad ridicat de transparență a procesului de achiziții publice, asupra procedurilor de atribuire folosite planează suspiciuni grave de ilegalitate.

Transparență și corectitudine administrativă

Universitatea nu a răspuns la nici una dintre cereri, cu excepția celei adresate domnului rector de a ne primi în audiență. Website-ul conține foarte puține informații actualizate. Declarațiile de avere și de interese nu sunt prezente pe pagina de internet.

Corectitudine academică

Nu s-a putut determina măsura în care există regulamente cu privire la plagiat, întrucât ne-a fost interzis să luăm legătura cu profesori și studenți din universitate. Nu s-au găsit lucrări ISI publicate cu adresa academică a USAMV.

Calitatea guvernantei

Nu există anunțuri de posturi scoase la concurs publicate pe website. Nu s-a putut stabili gradul de înrudire dintre profesori, întrucât statele pe funcțiuni nu sunt documente publice, conform dlui rector al USAMV. Nu s-au identificat organizații studențești relevante.

Management financiar

Există nereguli foarte grave legate de procesul de achiziții publice, legate în principal de folosirea frauduloasă a procedurii de negociere fără anunț public pentru 50% din contractele atribuite în anul 2008. Există cazuri de corupție la nivel înalt anchetate de procuratură, în care actuali și foști angajați ai USAMV sunt implicați.

RECOMANDĂRI

Respectarea Legii 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public și a Legii Achizițiilor Publice 144/2007.

Publicarea pe website a informațiilor de interes public, așa cum sunt ele reglementate de Legea 544/2001.

Sprijinirea dezvoltării organizațiilor studențești și implicarea acestora în procesul de decizie.

Publicarea posturilor scoase la concurs.

Analizarea în amănunt a procesului de achiziții și firmele contractate de USAMV.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Medicină Veterinară

Universitatea: Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu"(UAUIM), București*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- UAUIM este acreditată de Royal Institute of British Architects (R.I.B.A) și membru activ al Asociației Europene pentru Educație în Arhitectură (EAAE). Diplomele UAUIM sunt recunoscute oficial de către Ministerul Culturii din Franța și, datorită acreditării R.I.B.A., la nivel mondial. Recent UAUIM s-a angajat și în procesul de acreditare UE de specialitate.
- Studenții UAUIM beneficiază în mod frecvent de oportunități de studiu la universități de profil din Europa, Asia, și America Latină. În plus, universitatea îi încurajează și sprijină să participe în mod sistematic la concursuri internaționale de specialitate. Datorită specificului activităților didactice, o relație apropiată student – profesor.
- În mod unic în România, lucrările de diplomă ale studenților UAUIM sunt evaluate de către comisii mixte, cu componență internațională de 50%, comisii organizate anual în cadrul universității.
- Universitatea încurajează accesul public la manifestările științifice și de specialitate pe care le organizează (expoziții, conferințe, prezentări de doctorat, sesiuni lucrări de diplomă etc.).

Puncte slabe

- Absența unui mecanism transparent și eficient de evaluare a activităților didactice de către studenți.
- Website instituțional deficitar din punctul de vedere al informațiilor privind activitatea profesională a cadrelor didactice. Lipsesc CV-urile profesionale și detaliile de contact în cadrul instituției, precum și detalii privind concursurilor pe posturi didactice.

Transparență și corectitudine administrativă

Website-ul UAUIM include informații utile privind cursuri oferite, ateliere, proiecte realizate de studenți, călătorii de studiu (și ghiduri de călătorie asociate), precum și anunțuri periodice privind manifestări științifice și de specialitate organizate de universitate. Universitatea însă este deficitară în privința transparenței administrative, precum și a transparenței profesionale a cadrelor didactice. Disponibilitatea universității de a răspunde în mod eficient, și în timp util, solicitărilor de informații de interes public este încă limitată. Website-ul universității nu include CV-urile profesionale și detaliile de contact instituționale ale cadrelor sale didactice.

Corectitudine academică

Universitatea se distinge prin eforturi de penalizare exemplară a plagiatului la nivelul studenților. Procesul academic se desfășoară corect.

Calitatea guvernancei

Facultatea de Arhitectură a depus eforturi semnificative de restructurare a activităților didactice în scopul acreditării RIBA. Procesul de negociere cu RIBA a început în anul 1998, prima acreditare fiind obținută în anul 2001, și confirmată ulterior în anul 2007. În acest context au fost introduse două proceduri excepționale: 1) examen de pre-diplomă pentru validarea alegerii temei proiectului de diplomă, și 2) comisii mixte, cu componență internațională de 50%, la examenele de diplomă.

Principalele vulnerabilități instituționale ale UAUIM sunt următoarele: 1) lipsa evaluărilor activităților didactice de către studenți, 2) lipsa de transparență a concursurilor pe posturi didactice, 3) lipsa unei preocupări manifeste privind impactul fenomenului de nepotism asupra percepției egalității de șanse în cadrul universității, 4) capacitate limitată de stimulare a competiției profesionale în interiorul universității.

Management financiar

Lipsa de preocupare privind o transparență reală a achizițiilor în sistemul online SEAP, și gestionarea deficitară a declarațiilor de avere și interese ale membrilor echipei de conducere a UAUIM.

RECOMANDĂRI

Recomandăm universității o mai mare preocupare privind prezentarea online, coerentă și ușor accesibilă, a calității profesionale a cadrelor sale didactice, precum și promovarea realizărilor profesionale ale acestora.

Stimularea competitivității membrilor corpului său didactic prin: 1) crearea unei reputații de sistem deschis printr-o politică transparentă în privința concursurilor pe posturi didactice, 2) promovarea posturilor didactice la nivel de conferențiar și profesor în forumuri profesionale cât mai largi, pentru a încuraja competiția în cadrul acestor concursuri, și 3) consolidarea și promovarea în mod transparent a criteriilor de angajare, promovare, și premiere pe baza performanțelor profesionale remarcabile, îndeosebi la nivel internațional.

Abordarea în mod deschis a vulnerabilității sale instituționale generată de lipsa de percepție manifestă privind potențialul advers al fenomenului de nepotism. Recomandăm universității aderarea la standardele internaționale de referință în acest sens prin adoptarea unor proceduri clare care să permită atât cuantificarea sistematică a riscului asociat unor astfel de situații, cât și eradicarea, în timp, a acestui fenomen.

Adoptarea unei politici de transparență administrativă prin: 1) gestionarea eficientă a cererilor de informații de interes public, 2) publicarea unor analize profesionale anuale privind activitatea și strategia de dezvoltare a universității, și 3) publicarea completă a structurilor și membrilor conducerii universității, cu CV-uri profesionale și detalii instituționale de contact.

Adoptarea unei politici de transparență a managementului financiar prin: 1) asigurarea unei transparențe reale a procesului de achiziții, 2) publicarea de analize profesionale periodice privind modul de gestionare a resurselor universității.

Gestionarea transparentă a declarațiilor de avere și interese ale membrilor echipei sale de conducere prin afișarea separată a declarațiilor fiecărei persoane vizate.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Arhitectură

Universitatea: Universitatea de Medicină și Farmacie “Carol Davila”, (UMF) București*

Punctaj: 0 stele

Puncte tari

- Performanțele în cercetare la nivel internațional ale colectivului de Biofizică Medicală, Facultatea de Medicină Generală, ale Centrului de Excelență în Neuroștiințe, Facultatea de Medicină Generală, și ale colectivului de cercetare de “Medicină Celulară și Moleculară,” Institutul Victor Babeș, București.
- Fondarea revistei de specialitate cu acreditare ISI “Journal of Cellular and Molecular Medicine,” revista cu un factor de impact internațional semnificativ.

Puncte slabe

- Absența unui mecanism instituțional eficace care să asigure prevenirea, detectarea și sancționarea fermă și fără echivoc a abaterilor grave de la deontologia profesională precum plagiat, întocmirea deficitară a dosarelor de concurs pe post, precum și concurența absentă, sau neloială în cadrul concursurilor pe posturile didactice prin ignorarea criteriilor de incompatibilitate în alegerile / numirile pentru posturile de conducere din cadrul universității și prin incidența ridicată a familiilor universitare.
- Incapacitate instituțională de mediere a conflictelor profesionale și deontologice între membrii propriului corp didactic
- Procese pierdute pe probleme de corectitudine precum și cazuri anchetate de procuratură.

Transparență și corectitudine administrativă

UMF Carol Davila nu are capacitatea administrativă să răspundă în mod adecvat solicitărilor de informații de interes public. Website-ul universității nu este actualizat, și nu include informații privind activitatea profesională a cadrelor didactice (ex: CV-uri, detalii de contact, etc). Din punct de vedere administrativ, și al fluxurilor informaționale, UMF Carol Davila se confruntă cu probleme acute de transparență în interiorul universității.

Corectitudine academică

Lipsa de transparență în alocarea activităților didactice pe cadre didactice. UMF Carol Davila Bucuresti nu are capacitatea instituțională de a preveni, detecta, și sancționa în mod ferm cazurile de plagiat atât la nivelul studenților, dar mai ales la nivelul cadrelor didactice. La nivel instituțional, universitatea nu oferă garanția promovării deontologiei profesionale în domeniul academic.

Calitatea guvernancei

La nivelul universității, UMF Carol Davila a înregistrat o evoluție pozitivă în privința cercetării la nivel ISI în ultimii ani. De remarcat este însă și faptul că aceste performanțe sunt inegal distribuite în cadrul universității. Articolele publicate în sistemul ISI, îndeosebi în jurnale cu factor de impact semnificativ, sunt realizate cu preponderență de un număr restrâns de cadre didactice din cadrul universității. Universitatea nu dispune de un mecanism eficient de recompensare al performanței profesionale.

Concurența neloială în cadrul concursurilor pe posturi nu oferă garanția selecției personalului universității pe baze competitive. Aspecte ale concurenței neloiale includ, printre altele: diluarea criteriilor ISI de apreciere a performanței în cercetare, ignorarea conflictelor de interese între candidați și membrii comisiilor de concurs, verificarea deficitară a validității declarațiilor candidaților în dosarele de concurs, și lipsa de transparență a rezultatelor acestor concursuri.

Universitatea nu aderă la reglementări privind criteriile de incompatibilitate în alegerile / numirile pe posturile

de conducere. În plus, UMF Carol Davila se confruntă și cu o incidență ridicată a familiilor universitare.

Management financiar

Printre deficiențele majore estimate pentru managementul financiar se numără: lipsa de validare periodică a competențelor echipei de management financiar prin competiții deschise, lipsa de transparență privind gestionarea resurselor, și competiție foarte redusă în cazul a peste 50% din achiziții.

RECOMANDĂRI

Definirea și implementarea unei strategii coerente și viabile care să adreseze vulnerabilitatea instituțională din punctul de vedere al deontologiei profesionale. Combinată cu lipsa de transparență instituțională, absența unei astfel de strategii contribuie într-o măsură covârșitoare la deteriorarea reputației universității în mediul universitar și social.

Asigurarea egalității de șanse în cadrul universității prin adoptarea unei politici de angajare și promovare a personalului didactic bazată pe: 1) criterii clare de performanță profesională, și 2) transparență reală în cadrul concursurilor pe posturi didactice. Implementarea unor mecanisme eficiente de recunoaștere și stimulare a performanțelor profesionale în cadrul universității.

Definirea și implementarea unui mecanism eficace de mediere a conflictelor profesionale și deontologice dintre angajații universității. Un astfel de mecanism este necesar pentru: 1) prevenirea deprecierei mediului academic din interiorul universității, și 2) restaurarea încrederii cadrelor didactice și angajaților în capacitatea instituțională a universității de a adresa aceste conflicte în mod echitabil.

Nepotismul universitar induce degradarea climatului academic și erodarea reputației unei universități. În consecință, recomandăm aderarea la standardele academice de referință privind familiile universitare prin: 1) acordarea unei atenții sporite și sistematice potențialului de efecte adverse asociate cu fenomenul de

nepotism. 2) adoptarea unor proceduri fără echivoc care să permită, în timp, eradicarea acestui fenomen.

Revizuirea de ansamblu a strategiei de management financiar a universității. În primul rând recomandăm selectarea periodică a membrilor echipei de management financiar pentru mandate limitate, prin competiție deschisă. În al doilea rând, considerăm oportună implementarea unei politici clare de transparență a gestionării resurselor prin: 1) publicarea rapoartelor sintetice financiar – contabile pe website-ul universității; 2) realizarea și publicarea unor analize periodice (anuale) privind eficiența gestionării resurselor.

Asigurarea transparenței profesionale și administrative prin publicarea informațiilor relevante (detalii de contact, CV-uri profesionale, detalii privind activitățile didactice etc) pe website-ul universității.

Respectarea reglementărilor legale privind informațiile de interes public.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Farmacie

Universitatea: Universitatea Tehnică de Construcții, București (UTCb)*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Un corp didactic foarte bine pregătit, care imbină activitatea profesională (expertiza etc) cu cea didactică și de cercetare și existența laboratoarelor de cercetare ce permit aceasta.
- Conducerea UTCb este deschisă dialogului cu studenții și există criterii clare de acordare a burselor, repartizare în cămin, și implicare a Asociației studențești în Construcții în administrarea căminelor studențești alături de Rectorat
- Evaluarea de către studenți a performanțelor didactice ale corpului profesoral se realizează periodic.

Puncte slabe

- Insuficienta cunoaștere a propriilor regulamente de către prorectorul responsabil cu relația cu studenții.
- Managementul Calității în UTCb este formal și nu este inclus încă în “cultura organizațională”.

Transparență și corectitudine administrativă

Prevederile legii 544/2001 sunt respectate, universitatea răspunzând la ambele cereri.

Declarațiile de avere și de interese lipsesc cu desăvârșire de pe pagina de internet a universității și nici nu au fost puse la dispoziția evaluatorilor.

Informațiile disponibile pe pagina de internet sunt deficitare, CV-urile fiind neactualizate, nu apar lucrările publicate. Există în schimb cataloage electronice disponibile prin intranet.

Corectitudine academică

Există în Codul de etică procedura de combatere a plagiatului inclusă. Nu sunt cazuri cunoscute în universitate. Nu este evident modul de aplicare a procedurii incluse în Codul de etică.

Activitatea științifică în cadrul facultății este una slabă, cu un număr foarte mic de lucrări ISI.

Procesul academic se desfășoară după reguli și comisiile de contestație își desfășoară activitatea conform regulamentului.

Calitatea guvernantei

Nu se respectă prevederile legale de organizare a concursurilor, pe site nu sunt publicate concursurile pentru posturile disponibile.

Nu este evident modul în care este combătut fenomenul nepotismului în UTCb.

Performanța științifică la nivel de universitate, în ceea ce privește numărul de conferențieri și profesori care au publicat lucrări ISI, este una redusă.

În acordarea salariilor/gradațiilor de merit rezultatele activității științifice sunt relevante, dar nu s-a obținut o evaluare cantitativă a criteriilor de acordare ale acestora. Studenții sunt reprezentați conform prevederilor legale și au și un cuvânt de spus în luarea deciziilor.

Management financiar

Din bugetul de venituri și cheltuieli 2007 - 2008 rezultă cu claritate suma returnată la buget pentru necheltuire.

De asemenea s-a constatat incredintarea directă a unor contracte în valoare mai mare de 10000 EUR și nu au fost oferite explicații.

Se constată lipsă de interes în respectarea legislației în vigoare cu privire la declarațiile de avere și de interese.

RECOMANDĂRI

Alocarea unui spațiu de comunicare a informațiilor financiare de interes comun cu respectarea legii 544/2001. Actualizarea informațiilor online despre cadrele didactice, afișarea declarațiilor de avere.

Implicarea reală în combaterea fenomenului „plagiat”, promovarea rezultatelor cercetării școlii doctorale prin publicații ISI, crearea unui „spațiu” de comunicare cu studenții pe site-ul UTCb/FCCIA.

Respectarea legii privind organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Construcții Civile și Agricole

Universitatea: Universitatea Babeș-Bolyai (UBB), Cluj-Napoca*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Tradiția universitară, manifestată deopotrivă în aspectele materiale ale Universității (ex. bibliotecile) dar și imateriale (existența unui ethos universitar).
- Investițiile în infrastructură din ultimii ani. Conducerea UBB a demonstrat un interes constant în ultimii ani pentru investiții în infrastructură, aproape 30% din bugetul Universității fiind dirijat în această direcție.
- Preocuparea pentru calitatea învățământului. Preocupare directă și continuă pentru asigurarea unui învățământ de calitate s-a manifestat prin adoptarea unor planuri de dezvoltare pe termen mediu (ex. UBB 500) și prin înființarea mai multor departamente specializate (ex. Centrul de Dezvoltare Universitară; Departamentul pentru Cercetare, Inovare, Granturi; Departamentul pentru Managementul Calității).

Puncte slabe

- Leadership personal. Tendința perpetuării, de mai bine de 10 ani, a unui număr restrâns de membri în funcțiile de conducere ale UBB, riscă să ducă la o osificare a puterii decizionale și să împiedice manifestarea internă, normală, a oricărei opoziții. Datorită monopolizării puterii de decizie în UBB de un grup relativ restrâns de persoane, dar și absenței unor mecanisme universitare fiabile de mediere a conflictelor dintre conducere și cadrele didactice, orice neînțelegere sau dispută internă tinde să se radicalizeze și să ajungă fie un scandal de presă, fie un proces în justiție. Controlul conducerii UBB asupra comunității academice este exercitat inclusiv prin mecanisme arbitrare, de tipul derogărilor acordate de rector, sau prin conținutul Buletinului Informativ al UBB.
- Resursele umane. Una dintre problemele majore ale UBB este gradul de ocupare a posturilor didactice cu titulari, problemă recunoscută de conducerea UBB. Procentul de ocupare a posturilor didactice cu titulari la UBB era, în martie 2008, de 46,22 %, din cele 2858 de posturi fiind ocupate doar 1321. Dacă la Facultatea evaluată, de Istorie și Filozofie, gradul de ocupare este de aproape 70%, există facultăți din UBB unde acesta coboară spre 30%, precum Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării cu un grad de ocupare de 31,08 % sau Facultatea de Științe Economice și de Gestiune a Afacerilor cu un grad de ocupare de 34,65%.
- Procese pe probleme de corectitudine pierdute.

Transparență și corectitudine administrativă

Conducerea UBB și a Facultății evaluate a pus la dispoziția echipei de evaluatori cea mai mare parte din documentele cerute. Echipa de evaluatori apreciază transparența UBB și deschiderea de care au dat dovadă membrii comunității academice cu care a discutat (cadre didactice, personal administrativ și studenți).

Corectitudine academică

Nu există voința necesară de a sancționa plagiatul în rândul cadrelor didactice, ceea ce face ca instrumentele existente (ex. regulamente, Comisia de etică), să fie nefuncționale. În UBB, există o presiune mult prea mare pusă asupra doctoranzilor și cadrelor didactice de pe primele trepte universitare (asistent, lector) care asigură, deopotrivă, cea mai mare parte a procesului didactic și a celui de cercetare. S-a ajuns astfel în situația în care profesorii universitari participă foarte puțin, nu doar la activitate didactică, ci și la cea de cercetare științifică.

Calitatea guvernancei

În privința gradului de ocupare a posturilor didactice, speranțele UBB de a îndrepta, în doar 2-3 ani, un deficit de personal atât de ridicat sunt prea optimiste (la concursul din ian. 2009 un mare număr de posturi a rămas neocupat).

Impresia evaluatorilor este că nepotismul nu este un fenomen generalizat în cadrul UBB, fiind însă concentrat în funcțiile de conducere. Considerăm anormală existența a două rude de gradul I în poziții decizionale, sau încadrarea a două rude de gradul I în aceeași structură (ex. catedră), una dintre ele având funcție de conducere.

Management financiar

Există un raport al Corpului de Control al MECT, din feb. 2008, ce semnaleză anumite probleme, care au fost însă, în cea mai mare parte, corectate. Echipa de evaluatori, în limita competențelor pe care le deține, nu a descoperit nereguli în activitatea financiară a UBB.

RECOMANDĂRI

Publicarea declarațiilor de avere și de interese pe site-ul UBB.

În cazurile în care există rude de gradul I în cadrul aceleiași structuri (catedră, facultate, universitate) nici una dintre ele să nu candideze la funcții de conducere.

Presiunea publicațiilor ISI să fie pusă, în primul rând, asupra profesorilor universitari. Toate obligațiile de cercetare impuse cadrelor didactice ce ocupă posturi inferioare (doctoranzi, asistenți și lectori) să fie calculate în raport cu coeficientul de publicații ISI ale profesorilor din catedra respectiva.

Descentralizarea decizională în beneficiul decanatelor și al catedrelor. Sancționarea drastică a cazurilor de plagiat. Transformarea Comisiei de Etică într-un instrument funcțional.

Acordarea salariilor și gradațiilor de merit într-un mod transparent, luând în considerare exclusiv criteriul performanței academice.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Istorie și Filozofie

Universitatea: Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” (UMF), Cluj*

Punctaj: 4 stele

Puncte tari

- Există un Departament de Cercetare și Dezvoltare înființat în 2002, a cărui activitate s-a intensificat în ultimii ani: astfel, numărul granturilor a crescut de la 9 la nivelul anului 2002 până la 226 în anul 2008. Departamentul de Relații publice și Mass-media are, printre alte atribuții, și rolul de a centraliza articole de presă și informațiile curente din lumea medicală și a le transmite zilnic prin e-mail cadrelor didactice din Universitate. În viitorul apropiat se urmărește conectarea la Internet a clinicilor unde se desfășoară cursurile. Pachetul de discipline opționale este foarte larg și se ține cont de opțiunea studenților, iar conținutul cursurilor este permanent actualizat.
- Activitățile de voluntariat pentru studenți inițiate conform legii de Universitate îi pregătesc pe aceștia pentru inserția profesională și servesc comunitatea locală: astfel, 100 de studenți desfășoară practica voluntară în sistemul SMURD, dar și în alte specializări, în funcție de specificul facultăților.
- UMF Cluj este inițiatorul proiectului Asociația Universităților de Medicină și Farmacie din România.

Puncte slabe

- Numărul de posturi didactice vacante este foarte mare. Deși aceasta este una dintre problemele sistemului – din cauza salarizării deficitare sau a existenței unor oferte private mult mai atractive – credem că ține și de Universitate să găsească soluții. La Stomatologie, din 195 de locuri disponibile, abia 95 sunt ocupate. Personalul administrativ fiind oricum redus, UMF Cluj se confruntă cu o lipsă acută de secretari care să cunoască limbi străine, în condițiile în care 21,25% din studenți (aprox. 1 700) sunt străini.
- Spațiile de învățământ sunt insuficiente și cu probleme. Deși conducerea Universității estimează că aprox. 90% dintre cererile de cazare sunt soluționate pozitiv, credem că se înregistrează o problemă însemnată cu spațiile de cazare (2 300 locuri la 8 000 de studenți, dintre care aprox. 1 700 de studenți străini).
- Comunicarea cu studenții (care nu sunt de acord, de pildă, cu art. 62 din contractul de studii: „Taxele de școlarizare pot fi modificate unilateral de către Universitate...”) merită îmbunătățită.

Transparență și corectitudine administrativă

Atitudinea conducerii Universității în general, precum și obiectivele enunțate în planul strategic sau în Raportul privind starea Universității sunt încurajatoare. Ca urmare a inițiativei CUC, declarațiile de avere actualizate ale cadrelor de conducere care se află în seiful Universității, au fost postate pe site. Nu există informații on-line despre cadrele didactice, CV-uri, lucrări publicate disponibile în format electronic, cataloage parolate etc. Cum un nou site este în lucru împreună cu o rețea Intranet, situația are șanse foarte mari să se amelioreze.

Corectitudine academică

Atenția cadrelor didactice ale Universității de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca a dus la semnalarea unui caz de plagiat către Oficiul Român pentru Drepturile de Autor. La UMF Cluj, pentru promovarea pe post este necesară o declarație pe proprie răspundere a candidatului cu privire la plagiat. Studenților li se solicită lucrările de licență și în format electronic pentru a le verifica autenticitatea, în urma zvonurilor că ar fi existat cazuri de cumpărare a acestora. Alte mecanisme de reducere a fraudei la examen de către studenți includ reorientarea dinspre scris înspre oral și introducerea unui sistem de bruij al telefoanelor mobile în universitate. Două studenți au fost exmatriculate pentru substituie la examen. Rectorul însuși a semnalat, în Romanian Journal of Hand and Reconstructive Microsurgery, un caz de plagiat. Numărul de articole ISI pe școala doctorală poate fi sporit.

Calitatea guvernantei

Pentru promovarea pe post se are în vedere evaluarea individuală, ținându-se seama în special de publicațiile cu vizibilitate internațională, articolele indexate ISI și

implicarea în granturi de cercetare. Nu există gradații de merit, însă cadrele didactice și studenții sunt premiați anual. Au fost desființate criteriile de vârstă la avansare, perioada minimă de „așteptare” pentru promovarea pe o poziție superioară fiind de un an. Au existat propuneri ca neîndeplinirea criteriilor minime de performanță să conducă la desfacerea contractului de muncă. De asemenea, cadrele didactice pot fi sancționate pe baza rezultatelor obținute în urma procesului de evaluare de către studenți, în cazul în care acestea sunt negative; deși astfel de cazuri nu s-au înregistrat deocamdată, posibilitatea este prevăzută în regulamentul de funcționare a UMF Cluj. În fine, cadrele didactice trebuie să cunoască cel puțin două limbi străine (franceză și engleză). Se descurajează promovarea în funcții de conducere cadre didactice care au rude în cadrul catedrelor respective. Se intenționează reintroducerea celei de-a treia probe la concursul de admitere (fizică) în vederea unei selecții mai fine a candidaților și a creșterii calității procesului de învățământ din UMF.

Reprezentanții studenților au un cuvânt de spus, dar incriminează uneori lipsa de flexibilitate a conducerii în anumite situații (pierderea sau păstrarea locului bugetat e legată de notele obținute; păstrarea de către Universitate a dreptului de a modifica taxa fără consultarea studenților).

Management financiar

Nu au fost descoperite cazuri de cheltuieli discreționare. A fost furnizată lista achizițiilor din ultimul an bugetar în valoare mai mare de 10 000 euro. Verificarea, prin sondaj, a unora dintre dosarele de licitație nu a descoperit nicio neregulă. Declarațiile de avere sunt postate pe site, însă nu și cele de interes.

RECOMANDĂRI

Recomandăm îmbunătățirea site-ului Universității și postarea pe site a declarațiilor de interes. Continuarea politicii de descurajare a fenomenelor de plagiat și nepotism. Recomandăm îmbunătățirea comunicării cu reprezentanții studenților.

Recomandăm încurajarea publicării de articole și studii în reviste cotate internațional.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Medicină Dentară

Universitatea: Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară, (USAMV)Cluj Napoca*

Punctaj: 2 stele

Puncte tari:

- USAMV Cluj Napoca a fost Universitatea nr. 1 în topul finanțării cercetării științifice pe anul 2007.
- Activitatea de cercetare este susținută de o bună reprezentare în lucrări indexate ISI, precum și efortul de a avea o revistă românească de specialitate - Bulletin UASVM Cluj, Horticulture indexată în ISI Master Journal List.
- Un campus modern, cu o activitate academică dinamică și deschidere internațională.

Puncte slabe:

- Lipsa Cartei Universitare care să cuprindă modificările aduse în martie 2008.
- Lipsa reprezentării studenților la nivelul facultăților, aceștia fiind reprezentați numai la nivelul Senatului.
- S-a remarcat, în discuțiile avute cu cadrele didactice, o atitudine din care a reieșit că studenții nu pot avea capacitatea de a judeca calitățile didactice ale cadrelor universitare.
- Anchete privind terenuri deținute de universitate.

Transparență și corectitudine administrativă

Universitatea a răspuns la cererile în baza legii 544/2001. Există informații publice despre declarațiile de avere ale principalelor persoane de conducere al USAMV Cluj Napoca. Nu există însă declarații privind conflictele de interes.

Există informații formale despre cadrele didactice de la fiecare facultate, sub forma unor liste despre organizarea catedrelor. Există CV-uri online pe pagina facultății evaluate. Există informații despre activitatea de cercetare la nivelul facultății cât și despre publicații științifice.

Management financiar

Analizând Bugetul de Venituri și Cheltuieli pe anul 2008, putem trage concluzia că universitatea nu returnează sume necheltuite la bugetul de stat pentru burse, transport sau subvenția de cămine-cantine. Procedura de achiziții este una normală unei instituții publice. Doar declarațiile de avere sunt publice.

Corectitudine administrativă

Universitatea are regulamente întocmite pe acest subiect, însă nu este clar cum se pun ele în aplicare.

În anul 2008, existau numai 5 lucrări ISI la 61 de conducători de doctorat.

Procesul academic este unul în care nu se respectă întocmai orele de curs. Nu există cazuri de contestații la examenele de licență sau admitere, contestații care ar fi demonstrat un climat academic sănătos și competitiv al studenților.

RECOMANDĂRI

La capitolul transparență și corectitudine administrativă recomandăm USAMV Cluj Napoca finalizarea și publicarea modificărilor aduse Cartei Universitare.

La capitolul corectitudine administrativă se recomandă ridicarea standardelor de publicare în reviste cotate ISI (și nu numai în cele indexate ISI) pentru profesorii conducători de doctorate.

În ceea ce privește calitatea guvernantei, cadrele universitare USAMV Cluj Napoca trebuie să aibă o activitate didactică mai susținută în folosul studenților.

Calitatea guvernantei

Comisia de evaluatori a sesizat că în ciuda respectării prevederilor legale a organizării concursurilor, sistemul promovează în continuare persoane din interiorul universității, fără a exista mai mulți candidați pe același post, iar acești candidați să fie din afara universității. Există un număr mare de familii universitare.

USAMV Cluj nu respectă opinia studenților, deși legal aceștia sunt reprezentați într-un procent de 25 %.

Echipa de evaluatori nu a primit nici o listă cu persoanele care au primit gradul de merit.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Horticultură

Universitatea: Universitatea Tehnică, Cluj Napoca (UTC)*

Punctaj: 2 stele

Puncte tari:

- În urma unor demersuri consistente începute în anul 2006, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca a fost acceptată în runda 2007-2008 de evaluare internațională din partea EUA.

Puncte slabe:

- Universitatea are procese pierdute pe chestiuni de corectitudine.
- Există un caz anchetat pentru luare de mită.

Transparență și corectitudine administrativă

Universitatea a răspuns la cererile în baza legii 544-2001. Există informații publice despre declarațiile de avere principalelor persoane de conducere al UTC Cluj Napoca. Nu există însă declarații privind conflictele de interese.

Există informații formale despre cadrele didactice de la fiecare facultate, sub forma unor liste despre organizarea catedrelor. Există CV-uri online pe pagina facultății evaluate. Există informații despre activitatea de cercetare la nivelul facultății cât și despre publicații științifice.

Corectitudine administrativă

În întâlnirea avută cu conducerea universității s-a discutat situația fenomenului de plagiat la nivel de universitate, atât în rândul profesorilor cât și în rândul studenților. Universitatea nu are niște regulamente clar întocmite pe acest subiect, însă studenților li se atrage atenția despre plagiat și formele sale și sunt învățați cum să își finalizeze o lucrare fără să se încadreze în rândurile plagiatului. Din partea profesorilor nu au ieșit la iveală cazuri clare de plagiat, nici în presă nu se găsesc astfel de cazuri.

Referiri la procedurile de contestații la examenele de admitere sunt incluse în regulamentul concursului de admitere, de asemenea în cazul examenului de licență în regulamentul de desfășurare al acestui examen. În perioada 2004-2008, nu au existat cazuri de contestații depuse în legătură cu notele acordate în urma examenelor de admitere sau licență.

Calitatea guvernantei

Situația posturilor scoase la concurs este una îmbucurătoare, posturile fiind afișate atât la avizier cât și pe pagina de internet a universității. Comisia de evaluatori a sesizat că în ciuda acestor lucruri, sistemul promovează în continuare persoane din interiorul universității, fără a exista mai mulți candidați pe același post, iar acești candidați să fie din afara universității.

UTC respectă procentul legal de 25% studenți reprezentanți în toate structurile decizionale. Există studeni în următoarele structuri: consiliile facultăților, senatul universității, biroul de senat, comisia de etică și comisia de calitate.

Management financiar

Analizând Bugetul de Venituri și Cheltuieli pe anul 2008, se poate trage concluzia că universitatea nu returnează

sume necheltuite la bugetul de stat pentru burse, transport sau subvenția de cămine-cantine. Procedura de achiziții este una normală unei instituții publice. Se respectă toate etapele procedurii. Doar declarațiile de avere sunt publice.

RECOMANDĂRI

Sanțiuni aplicate pentru comiterea de nereguli.

Echipa de evaluatori recomandă cadrelor didactice ale Universității Tehnice Cluj Napoca afișarea pe internet a CV-urilor într-un format comun tuturor profesorilor, format care să conțină informații despre activitatea didactică și performanța științifică.

De asemenea, recomandă afișarea în format PDF a lucrărilor științifice ale cadrelor didactice, astfel încât fiecare student sau vizitator să aibă acces direct și facil la lucrările științifice ale cadrelor didactice.

Echipa de evaluatori recomandă Universității Tehnice din Cluj Napoca să se implice în procesul de evaluare a doctoratelor tehnice la nivel național și să își facă public punctul de vedere în legătură cu fenomenul de "doctorat în masă" și de conducători de doctorat fără o recunoaștere academică internațională.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost: Facultatea de Electronică, Telecomunicații și Tehnologia Informației

Universitatea: Universitatea Maritimă Constanța* (UMC)

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Unul dintre punctele tari ale universității îl constituie plasarea pe piața muncii a absolvenților universității. Pe parcursul studiilor universitare studenții beneficiază de practică îmbarcată, universitatea având încheiate 19 contracte cu companii de crewing. La sfârșitul studiilor studenții pot obține carnet de marinar și brevete de ofițer aspirant.
- Universitatea se bucură de condiții bune de studiu având un sediu modern, precum și cămine proprii care acoperă necesarul de cazare.

Puncte slabe

- Datorită specificului domeniului de studiu, cel naval, universitatea nu a reușit în domeniul cercetării să producă decât 2 lucrări cotate internațional.

Transparență și corectitudine administrativă

În general procesul este transparent. Declarațiile de avere și de interese ale conducerii sunt publice. Pagina de internet a Universității este în plin proces de reformare, la momentul de față acesta fiind deficitar, lipsind informații de interes public precum și de altă natură pentru interesul studenților.

Corectitudine academică

Există proceduri de combatere a plagiatului incluse în regulament și de regulă verificările se fac la susținerea examenelor și la verificarea temelor de casă. Măsurile aplicate, de regulă, merg la pierderea examenului. În privința cadrelor didactice lucrările care urmează să fie publicate în cadrul editurii proprii primesc un aviz al catedrei. Totuși, există o plângere la comisia de etică care nu a fost încă soluționată. Nu au fost constatate abateri în privința examenelor de admitere sau la licență. Prezența studenților la cursuri și laboratoare este relativ mare. Performanța școlilor doctorale este foarte bună, existând o preocupare pentru cercetare și pentru publicarea rezultatelor acestora.

Calitatea guvernantei

Performanța academică rămâne la un nivel foarte scăzut în rândul cadrelor universitare. Numărul de publicații cotate ISI este mic având în vedere că universitatea are peste 60 de cadre didactice, iar nici unul din cele 2 articole nu aparține vreunui conducător de doctorat.

Există „familii universitare” în universitate, fie că este vorba de personal academic sau administrativ, iar

sistemul este mai degrabă unul închis în care de regulă la concurs se prezintă doar o persoană.

Universitatea nu a fost transparentă în ceea ce privesc gradațiile de merit, nepunând la dispoziția evaluatorilor listele cu alocarea acestora.

Management financiar

Prezentarea raportului Curții de Conturi cu descărcarea de sarcină pe anul precedent și punerea la dispoziție a dosarelor de achiziții publice constituie elemente care ne îndreptățesc să credem că modul de desfășurare a practicilor financiare sunt procese transparente.

RECOMANDĂRI

Site-ul universității poate fi îmbunătățit. O serie dintre documentele solicitate la punctele 1-16 nu se regăsesc pe site, deși sunt informații de interes atât pentru studenți cât și pentru alte persoane interesate. Recomandăm ca acestea împreună cu alte informații utile pentru studenți să fie incluse în structura site-ului.

Recomandăm măsuri mai dure pentru situațiile de plagiat descoperite și implementarea unui sistem de identificare a acestor practici, de exemplu prin arhivarea electronică a lucrărilor de licență.

Recomandăm adoptarea unor reglementări care să interzică aflarea membrilor din aceeași familie în relație de subordonare.

*În cadrul acestei universități facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea: Facultatea Navigație și Transport Naval

Universitatea: Universitatea „OVIDIUS” din Constanța*

Punctaj: 1 stea

Puncte tari

- Există departamente, catedre și laboratoare care funcționează cu rezultate remarcabile, observabile inclusiv ca număr de publicații ISI cu factor de impact ridicat (de pildă în domeniul matematicii, informaticii, fizicii și chimiei).
- Baza materială a Universității este mulțumitoare, existând chiar semne că se va îmbunătăți.
- Există un Centru de consiliere educațională și profesională pentru studenți, un proiect pilot care datează din anul 2003.

Puncte slabe

- Universitatea se confruntă cu un complex de probleme, cu vârfuri precum lipsa transparenței, lipsa influenței studenților, lipsa unor măsuri decise de deschidere a sistemului și de limitare/controlare a plagiatului.
- Centrul de consiliere educațională și profesională pentru studenți a rămas din păcate la nivelul bunelor intenții.
- Universitatea a fost în proces cu angajații pe chestiuni de corectitudine, însă, în pofida solicitărilor repetate, informațiile oferite de departamentul juridic au fost frugale. Știm doar că în perioada 2000-2008 au fost pierdute 7 litigii soluționate în instanță în defavoarea Universității în contradictoriu cu diverși salariați ai acesteia și că în prezent se află pe rol cinci astfel de dosare.

Transparență și corectitudine administrativă

Cererile în baza legii 544/2001 au fost soluționate dar nu integral. Universitatea interpretează autonomia universitară la extrem, căci nu pune la dispoziție anumite documente din motive de confidențialitate, deși acestea au caracter public. Universitatea are o pagină de internet deficitară care nu conține informații de interes public. Declarațiile de avere ale personalului de conducere sunt actualizate și afișate pe site-ul universității.

Corectitudine academică

Nu se discută despre corectitudine academică în cadru formal și nu se fac verificări. Ca proceduri și la nivel de statut, există prevederi extrem de generale. Deși multe cadre didactice și multe departamente funcționează la standarde normale, modul de raportare și calculare al rezultatelor academice și de cercetare, precum și modul în care înțeleg să definească și să reacționeze la problema plagiatului, lasă mult de dorit.

În topul ad-Astra pe 2007, Universitatea Ovidius se află pe locul 16, cu 36 articole ISI la 761 cadre didactice. Conform informațiilor lor, niciunul dintre cei șase conducători de doctorate în domeniile Ecologie și Protecția Mediului și Biochimie (Facultatea de Științe ale Naturii și Științe Agricole) nu au astfel de articole.

Calitatea guvernantei

Concursurile sunt publicate pe site; totuși, în majoritatea cazurilor, sistemul nu este unul deschis. Există o metodologie de acordare a gradațiilor de merit, dar nu au fost puse la dispoziție mai multe detalii, fiind invocat din nou caracterul personal al informațiilor. Reprezentanții ai corpului didactic au încredințat totuși vehement această lipsă de transparență. Există câteva cazuri de membri de familie care sunt titularizați în aceeași facultate și dețin simultan funcții de conducere, dar situația nu este atât de gravă ca în alte centre universitare și, în plus, din cauza lipsei unei liste a cadrelor didactice, e greu de surprins în

detaliu. Reprezentanții studenților au un rol decorativ și / sau pactizează cu conducerea universității. Nu a putut fi obținut, în pofida eforturilor, nici măcar un regulament de funcționare și de organizare a alegerilor. Criticile la adresa conducerii, dintr-o perspectivă studențească, au venit din partea unor cadre didactice bune cunoscătoare ale problemelor existente (ex.: lipsa unui restaurant/a unei cantine decente).

Practici de management financiar

Lipsa de transparență a viciat din nou procesul de evaluare. De pildă, în lipsa declarațiilor de interese, coroborarea cu declarațiile de avere nu a fost posibilă. Atunci când documentele au fost furnizate, nu s-au observat nereguli. Nu avem certitudinea că în celelalte cazuri nu s-ar înregistra probleme majore.

RECOMANDĂRI

Sporirea gradului de transparență prin afișarea pe site-ul Universității a tuturor informațiilor de interes public specificate de Legea 544/2001.

Aplicarea unor criterii comune pentru construcția paginilor web ale Facultăților din Universitate, pe baza bunelor practici observate de pildă în cazul Facultății de Matematică și Informatică.

Furnizarea on-line de informații privind cadrele didactice (CV-uri, liste de publicații, cursuri, eventual materiale didactice și publicații disponibile pe paginile facultăților sau departamentelor respective).

Încurajarea publicării de studii și articole cotate ISI (mai cu seamă, dar nu exclusiv, pentru disciplinele umaniste și școlile doctorale), după modelul catedrelor de fizică și ingineria materialelor.

Resuscitarea Centrului de consiliere educațională și profesională (înființat în anul 2003 și salutar ca inițiativă, invocat cu mândrie de conducerea Universității, acesta nu are nici măcar un sediu, iar pagina sa web nu a mai fost actualizată din 10 noiembrie 2003).

Înăsprirea procedurilor de prevenire și penalizare a plagiatului, atât în cadrul regulamentelor, cât și în practică;
flexibilizarea atitudinii forurilor de conducere cu privire la accesul persoanelor cu competențe academice

corespunzătoare la posturi didactice și de cercetare, pentru ca Universitatea să atragă și să integreze parcursuri academice cât mai diferite, încurajând mobilitatea „cadrelor” după modelul celei studențești.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Științe ale naturii și de Științe Agricole

Universitatea: Universitatea de Medicină și Farmacie (UMF) din Craiova*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Campusul universitar este renovat, modernizat și bine dotat.
- S-a remarcat un grad crescut de participare și implicare în proiecte de cercetare naționale și internaționale, oportunități de accesare a fondurilor și de realizare a necesarului material (ex. aparatură medicală de vârf).
- Universitatea dispune de un index online al personalului (în unele dintre cazuri există chiar și datele de contact ale unora dintre angajați), al disciplinelor și specializărilor.

Puncte slabe

1. Suprasolicitarea profesorilor care dețin și poziții de medici la cabinete publice și private, și care îi pune pe aceștia în imposibilitatea atingerii unei performanțe maxime la catedră
2. Număr redus de studenți în străinătate, 0 studenți străini bursieri sau în stagiu la UMFCV.

Transparență și corectitudine administrativă

UMF Craiova a răspuns solicitărilor în baza Legii 544/2001 respectând termenii legali și punând la dispoziție absolut toate informațiile solicitate.

Declarățiile de avere au fost trimise dar ele nu se regăsc în totalitate pe pagina de internet a universității, dar cele de interese lipsesc cu desăvârșire.

Pagina de internet a universității conține informații, dar nu este actualizată și informațiile despre cadrele didactice sunt incomplete. UMF Craiova va lansa o nouă pagină în viitorul apropiat.

Corectitudine academică

Există regulamente împotriva plagiatului, dar nu au fost identificate cazuri ale aplicării acestuia.

UMF Craiova are o publicație cotate ISI, categoria A, și anume, „Romanian Journal of Morphology and Embryology”. Numărul de publicații ISI nu este mare, dar este în creștere.

Procesul academic se desfășoară corect, studenții participând la cursuri, mai ales că participarea la seminarii este o cerere pentru intrarea în examen. Există comisii de contestare la examene însă acestea se formează doar în cazul în care există cereri de contestare, ceea ce din declarațiile studenților se întâmplă rar sau deloc. Acest lucru se datorează fricii studenților de repercursiuni, dar și pentru că multe dintre examene se susțin oral.

Calitatea guvernantei

Concursurile pentru ocuparea posturilor se organizează conform legii. Pozițiile didactice inferioare sunt accesibile, existând concursuri cu mai mult de doi candidați pentru acestea.

În UMF Craiova nu există regulamente care să interzică accesul membrilor de familie titularizați în aceeași catedră sau facultate, iar familiile sunt destul de numeroase. Din

discuții cu cadre didactice, a reieșit că legăturile familiale au un impact asupra vieții universității.

Formal, studenții sunt implicați în structurile decizionale dar concret cuvântul lor nu este întotdeauna ascultat.

Criteriile pentru acordarea gradațiilor de merit țin cont atât de proiectele științifice de cercetare, cât și de implicarea în dezvoltarea diferitelor domenii din universitate.

Management financiar

Soldurile conturilor de subvenții examinate în corelație cu suma returnată la buget pentru necheltuire în anul precedent nu ridică semne de suspiciune.

Achizițiile publice se fac conform regulilor și universitatea a fost transparentă în a pune la dispoziție aceste documente. Până în acest moment nu au existat procese sau rapoarte negative ale Curții de Conturi.

Declarățiile de avere și interese nu sunt publicate pe website-ul universității și astfel o analiză a lor nu a fost posibilă.

RECOMANDĂRI

Reconstrucția paginii web și actualizarea informațiilor referitoare la cadrele didactice.

Publicarea declarațiilor de avere și de interese pe pagina de internet a universității.

Consolidarea relațiilor cu universitățile de profil din țară și din străinătate.

Proceduri mai explicite și mecanisme de control a fenomenului nepotismului și a plagiatului.

Implicarea reală a studenților în actul de decizie.

* În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Medicină Dentară

Universitatea: Universitatea din Craiova*

Punctaj: 1 stea

Puncte tari

- Proiectele cu finanțare externă. În 2007 Universitatea din Craiova a derulat 21 de contracte internaționale în valoare de 1.364.662 de euro (de peste șase ori mai mult decât în 2004).
- Colaborările de cercetare cu sectorul privat. Una dintre direcțiile urmărite de conducerea Facultății evaluate este dezvoltarea cooperării cu firme private, pentru a asigura o mai bună integrare a absolvenților pe piața forței de muncă. Un exemplu de reușită în acest sens este cursul postuniversitar de specializare Ingineria proiectelor în automobile, în colaborare cu Renault.

Puncte slabe

- Deficitul de cadre didactice. Una dintre problemele majore cu care se confruntă Universitatea din Craiova este procentul foarte scăzut de cadre didactice titularizate, de aproximativ 50%. Absența cadrelor didactice titulare este suplinită prin plata cu ora și prin cumul de norme, ajungându-se la unele facultăți chiar la depășirea a două norme pe cadru didactic.
- Nepotismul generalizat. Formal, Universitatea din Craiova are unele dintre cele mai stricte prevederi împotriva nepotismului. În practică însă, toate aceste prevederi sunt încălcate, pentru că la Universitatea din Craiova există un număr foarte ridicat de familii universitare. Astfel, numeroase rude de gradul I, de regulă fii și fiice, au fost angajate în structuri conduse de părinții lor, care ocupă posturi de decizie la nivelul rectoratului, decanatelor și catedrelor.
- Procesele cu angajații. În ultimii 8 ani au existat cel puțin 25 de procese între angajați și Universitate, în principal pentru drepturi bănești, dar și pentru anulări de sancțiuni sau contestații privind concursurile pentru posturi didactice. De asemenea, au existat cel puțin 3 procese în care cadre didactice au solicitat în justiție anumite informații de interes public, pe care rectoratul a refuzat să le comunice.

Transparență și corectitudine administrativă

La nici una dintre cele două cereri adresate de CUC, pe baza Legii 544, nu s-a primit vreun răspuns. Politica rectoratului pare a fi lipsită de transparență, nu doar față de CUC, ci chiar și față de membrii universității. În cadrul vizitei de evaluare, rectoratul a pus al dispoziția echipei de evaluatori mai multe documente de interes public (excepție făcând declarațiile de avere ale membrilor de conducere).

Corectitudine academică

Pe parcursul discuțiilor pe care le-am avut cu membrii comunității universitare au fost menționate diverse suspiciuni de plagiat, însă nici una dintre acestea nu a fost analizată de Comisia de Etică. O altă problemă este absența corelării dintre performanțele științifice și poziția ocupată în cadrul universității. O mare parte din articolele indexate ISI sunt scrise de asistenți, lectori și conferențieri, în vreme ce numeroși profesori nu au publicat niciodată un articol de impact într-o revistă de circulație internațională.

Calitatea guvernantei

Deși, din punct de vedere formal, Universitatea din Craiova respectă toate procedurile legale privind ocuparea posturilor didactice, există mai multe indicii ce pun sub semnul întrebării corectitudinea desfășurării acestora: 1) numărul mare de familii universitare; 2) contestații ale concursurilor de către cadrele didactice implicate, adresate atât forurilor universitare interne (Comisia de Etică), cât și celor externe (MEC și justiție).

Practici de management financiar

În perioada 2004-2007 alocația din bugetul de stat pentru investiții în infrastructură a crescut de nu mai puțin de 50 de ori, de la 1.500.000 la 56.426.000 RON. Achizițiile s-au făcut, într-un procent sensibil egal, prin licitații deschise și prin cerere de ofertă (unele dintre acestea pentru sume considerabile).

RECOMANDĂRI

Postarea declarațiilor de avere ale persoanelor din conducerea Universității pe pagina de web a instituției. Aplicarea prevederilor din Codul de Etică privind nepotismul și plagiatul.

În cazul în care există rude de gradul I în cadrul aceleiași structuri (catedră, facultate, universitate), nici una dintre ele să nu mai candideze la funcții de conducere.

Asigurarea unei competiții deschise pentru ocuparea posturilor didactice, care să permită accesul în Universitate a persoanelor cu o activitate științifică relevantă pe plan internațional.

Creșterea numărului de cadre didactice angajate și renunțarea la sistemul normei duble.

Creșterea gradului de transparență prin aplicare prevederilor Legii 544.

Asigurarea independenței Comisiei de Etică față de rectorat.

O mai mare transparență a procesului decizional la nivelul rectoratului.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Inginerie și Electromecanică, Mediu, Informatică Industrială (fostă Electromecanică)

Universitatea: Universitatea “Dunărea de Jos”, Galați*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- ARACIS a acordat Universității “Dunărea de Jos” din Galați “grad de încredere ridicat” în urma evaluării instituționale din vara anului 2008. Universitatea se află într-un proces continuu de modernizare a infrastructurii și a dotărilor.
- Problemele studenților par aproape în totalitate rezolvate, inclusiv cele legate de cazarea acestora în campusul studențesc. Am constatat că într-adevar studenții au un cuvânt de spus în luarea deciziilor și viața lor în campusul studențesc dar și în cadrul universității s-a schimbat mult în bine în ultimii ani.

Puncte slabe

- Tolerarea plagiatului, uniformizarea salarizării cadrelor didactice, neținându-se cont de performanțele acestora sunt puncte slabe identificate la UGAL.

Transparență și corectitudine administrativă

Conducerea Universității “Dunărea de Jos” din Galați nu a desemnat o persoană abilitată cu rezolvarea cererilor de informație publică în baza legii 544/2001, astfel că la prima solicitare venită din partea CUC, UGAL nu a răspuns. În mare parte, declarațiile de avere și de interese dunt disponibile și publice, dar sunt câteva care lipsesc și/sau sunt neactualizate.

Calitatea informațiilor on-line, a CV-urilor și lucrărilor disponibile on-line nu este la cea mai înaltă calitate. Informațiile despre profesori, cadre didactice în general, sunt prezentate doar la unele dintre facultățile din componenta universității, iar chiar în cadrul aceleiași facultăți nu se găsesc informații complete despre profesorii universitari, nu mai vorbim despre cadrele din ierarhiile inferioare.

Corectitudine academică

Codul eticii universitare consultat la UGAL, cuprinde în termeni destul de generali reguli cu privire la plagiat, dealtfel, au fost semnalate cazuri suspecte de plagiat, care însă nu au fost soluționate corespunzător.

Deoarece producția științifică a Facultății de Științe din cadrul UGAL, este mare, astfel, cei 12 conducători de doctorat au raportat 70 de lucrări științifice.

Procesul academic se desfășoară cum trebuie, iar contestațiile se fac conform regulamentului.

Calitatea guvernantei

Aceași problemă gravă cu care se confruntă sistemul universitar românesc se regăsește și la UGAL. Deși teoretic, sistemul se declara deschis oricărei persoane care are pregătirea necesară, accesarea și promovarea în corpul profesoral pe criterii strict de competență și profesionalism sunt încă deziderate greu de atins.

Putem aprecia că la acest capitol Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați excelează în raport cu alte universități din țară, neexistând cazuri de membri de familie care sunt titularizați la aceeași facultate.

Participarea studenților și rolul lor în procesul decizional s-a îmbunătățit notabil, comparativ cu situația din timpul conducerii anterioare.

Gradațiile de merit se acordă pe baza unei evaluări destul de amănunțite, asta în ceea ce privește teoria. Totuși, evaluările anuale nu fac diferențieri clare între cadrele cu

activitate excepțională și cadrele cu o activitate mediocră.

Management financiar

Fondurile de subvenții sunt gestionate necorespunzător din discuții cu contabilitatea universității, iar universitatea nu a fost transparentă în această privință, nepunând la dispoziție aceste documente.

Achizițiile se fac cu respectarea legilor în vigoare. Declarațiile de avere publicate pe site-ul UGAL sunt datate marea lor majoritate, martie 2007, sau chiar 2006.

RECOMANDĂRI

Se impune o promptitudine mai mare a conducerii UGAL de a răspunde solicitărilor venite în baza legii 544/2001, ținând cont că UGAL nu a răspuns primei solicitari venite din partea CUC. Îmbunătățirea informațiilor on-line despre cadrele didactice și actualizarea informațiilor legate de activitatea acestora.

Acordarea unei mai mari atenții plagiatului, atât prin normele cuprinse în cartă sau alte regulamente, dar mai ales prin verificarea practica a modului în care se respectă prevederile.

Adoptarea unei poziții deschise, firești privind accesarea în corpul profesoral pe bază de competență. Se impune deasemeni și o diferențiere a salarizării cadrelor (în special profesori, conferențieri) în funcție de performanțele acestora.

Îmbunătățirea gestionării fondurilor de subvenții primite de la guvern. Actualizarea și completarea listei cadrelor care trebuie să-și facă publică declarația de avere.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Științe

Universitatea: Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iași*

Punctaj: 4 stele

Puncte tari

- Universitatea are cele mai bune performanțe la nivelul cercetării dintre toate universitățile din țară raportat la numărul de cadre didactice. Pentru performanțele de cercetare universitatea a fost recompensată de către Ministerul Educației și Cercetării în anul 2006 și 2007. Cadrele didactice au primit mai multe premii de la Academia Română și din partea CNCSIS. Universitatea are numeroase colaborări internaționale fiind membră în mai multe rețele de cercetare.
- Universitatea dispune de un campus modern care cuprinde, alături de spațiile de învățământ, cămine proprii, cantină, spații administrative sau care vin în sprijinul activităților didactice (Biroul de informare pentru studenți, Centrul de informare profesională, orientare în carieră și plasament).

Puncte slabe

- Înțelegând într-un mod particular autonomia universitară, conducerea universității refuză să completeze și să publice declarațiile de avere și interese.

Transparență și corectitudine administrativă

Universitatea a fost relativ transparentă răspunzând în mare parte solicitărilor de informații publice din partea Coaliției. Totuși, conducerea universității refuză să publice declarațiile de avere și interese pe pagina de internet a universității. Site-ul universității conține informații actualizate pentru studenți, celelalte secțiuni fiind mai puțin elaborate. Există acces online la notele obținute de către studenți într-un sistem ce asigură confidențialitatea acestor informații.

Corectitudine academică

Există preocupare pentru corectitudinea academică atât în rândul studenților cât și a cadrelor didactice. Cu referire la regulile pentru combaterea plagiatului, încălcarea acestora se sancționează cu exmatricularea, respectiv desfacerea contractului de muncă și este o măsură aplicată.

În urma evaluării prezenței la activitățile didactice ale cadrelor universitare și studenților am constatat o participare crescută, sălile de curs sau seminar/laborator fiind ocupate de studenți în proporție mare. Există un regulament de examen și proceduri privind contestațiile. Din păcate, nu am putut proba modul de aplicare întrucât în ultimul an universitar, admiterea s-a făcut pe baza analizei dosarului solicitat la înscriere, neexistând nicio contestație în cadrul Facultății de Fizică.

În cadrul școlii doctorale există un număr mare de autori care au mai multe lucrări cotate ISI. Există chiar o obligație în cadrul școlii doctorale ca fiecare student doctorand să aibă minim 2 lucrări publicate și cotate ISI pentru a putea obține titlul de doctor.

Calitatea guvernantei

Măsuri care privesc combaterea nepotismului sunt menționate în codul etic dar rămâne de văzut modul în care acestea se și aplică în practică, existând mențiuni în presa locală despre persoane înrudite care lucrează în cadrul universității, uneori chiar în cadrul aceleiași facultăți.

Există proceduri privind participarea studenților la procesul de decizie la nivelul facultății și al universității precum și pentru modul în care reprezentanții studenților sunt aleși.

În privința acordării gradărilor de merit, există o procedură bazată pe o recomandare a CNCSIS.

Management financiar

Conducerea universității consideră ca nu are obligația de a completa declarațiile de avere și interese. Pagina de internet nu conține informații privind licitațiile publice, dar acestea au fost puse la dispoziția evaluatorilor la cerere. Din datele disponibile nu au fost depistate cazuri de realizare a unor cheltuieli discreționare defectuoase.

RECOMANDĂRI

Recomandăm actualizarea și postarea pe pagina de internet a universității a declarațiilor de avere și interese, așa cum prevede legea. De asemenea, o mai bună structurare a paginii de internet care să conțină toate informațiile de interes public, precum și altele de interes pentru studenți. Recomandăm afișarea pe pagina de internet și a informațiilor privind achizițiile publice, care sunt disponibile doar la cerere.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Fizică.

Universitatea: Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” (UMF), Iași*

Punctaj: 2 stele

Puncte tari

- Prezența la cursuri și laboratoare practice/seminarii este crescută.
- Ierarhia posturilor (ținând cont de situația din mediul universitar românesc) este cât de cât respectată. Ponderea profesorilor și conferențiarilor este de 23,84%.
- Pe site-ul Universității sunt publicate declarațiile de avere și interese ale persoanelor de conducere (cu excepția șefilor de catedră).

Puncte slabe

- Producția științifică de lucrări ISI este slabă.
- Universitatea are un trecut pătat, fiind implicată în eliberarea a 63 de diplome false pentru cetățeni italieni.
- Universitatea a pierdut procese pe probleme de corectitudine.

Transparență și corectitudine administrativă

Universitatea a răspuns la ambele cereri pe Legea 544/2001. Multe informații se găsesc pe pagina de internet a universității, însă CV-urile și lista publicațiilor lipsesc. Declarațiile de avere și interese sunt publice.

Corectitudine academică

Deși plagiatul este condamnat în textul codului de etică, nu s-a putut identifica sancțiunea pentru această abatere. În plus, plagiatul nu a părut a fi o abatere gravă în ochii cadrelor didactice și a organelor de conducere, astfel nu a fost obținut nici un exemplu de persoană care să fi fost sancționată deși au fost enunțate multiple exemple, inclusiv din partea domnului rector, în care au fost plagiate și cadre didactice și nu au fost aplicate sancțiuni. Producția științifică de lucrări ISI este slabă, mai ales a profesorilor conducători de doctorat. În UMF Iași își desfășoară activitatea 1325 de cadre didactice. În perioada 2003-2007 au fost publicate 366 lucrări indexate ISI (a se vedea raportul universității). Conform raportului AdAstra în aceeași perioadă au fost publicate 137 de articole indexate ISI. O diferență mult prea mare, probabil multe lucrări publicate în străinătate și rezumate au fost raportate articole indexate ISI.

La Facultatea de Farmacie, din cei 13 profesori conducători de doctorat, doar 4 au publicat articole ISI, dintre care 3 cu aceleași lucrări, și sunt 21 de articole în total.

Procesul academic este respectat atât de studenți cât și de profesori, deși orarul nu era public și nici complet.

Calitatea guvernancei

În universitate exista mai multe familii universitare. Sistemul este mai degrabă închis, la concursuri prezentându-se de regulă doar un candidat. Studenții participa la luarea deciziilor și gradațiile de merit se acordă conform unei evaluări a studenților, și numărului de publicații.

UMF a avut calitatea de pârât în numeroase procese pe dreptul muncii, dintre care unele au fost pierdute.

Management financiar

Conform raportului Curții de Conturi pe anul 2006 au fost constatate prejudicii sau abateri, dar care au fost rezolvate ulterior de universitate. Din datele furnizate de Universitate nu am putut constata deficiențe în respectarea legii privind achizițiile publice.

RECOMANDĂRI

Obligativitatea postării pe pagina de internet a CV-urilor și listelor de publicații ale tuturor cadrelor didactice.

Regulament clar cu măsuri concrete de combatere a plagiatului și a nepotismului.

Promovarea pe baza articolelor ISI cu factor de impact să fie o condiție obligatorie și nu echivalarea acestora cu articole publicate în alte reviste. De asemenea, trebuie stimulată publicarea rezultatelor în reviste ISI cu factor de impact: fie prin impunerea drept condiție obligatorie pentru promovări, fie prin mărirea punctajului aferent acestora în diverse Grile de evaluare sau Fișe de autoevaluare.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Farmacie

Universitatea: Universitatea de Științe Agricole și Medicina Veterinară „Ion Ionescu de la Brad”, Iași * **Punctaj:** 2 stele
Puncte tari

- USAMV Iași dispune de o bază materială considerabilă și capacitatea de cazare a studenților este mare.
- Consiliere juridică în relațiile cu publicul și nu numai.
- Prezența la cursuri și laboratoare practice/seminarii este bună.

Puncte slabe

- Informațiile pe pagina de internet erau învechite (pentru anul 2006) în decursul evaluării.
- Reticență în a remite documente. La evaluarea din faza pilot, universitatea a răspuns printr-o adresă de la Societatea Civilă de Avocatură din cadrul USAMV Iași în care se specifica ilegalitatea solicitării CUC.
- Producția științifică de lucrări ISI este slabă.

Transparență și corectitudine administrativă

Universitatea a răspuns doar la a doua cerere pe Legea 544/2001, dar incomplet. De pe pagina de internet a universității, lipsesc CV-urile și lista publicațiilor tuturor cadrelor didactice. La evaluarea din faza pilot, universitatea a răspuns printr-o adresă de la Societatea Civilă de Avocatură din cadrul USAMV Iași în care se specifica ilegalitatea solicitării CUC.

Declarațiile de avere și interese au fost afișate ca urmare a demersului CUC, pe durata evaluării, acestea fiind din 2006.

Corectitudine academică

În regulamentele interne este doar definit plagiatul, dar nu este descrisă procedura de combatere.

Producția științifică de lucrări ISI este foarte slabă, mai ales a profesorilor conducători de doctorat.

Procesul academic este respectat atât de studenți cât și de profesori, deși orarul nu era public și nici complet. Comisiile de contestații în universitate se înființează numai dacă există contestații. În regulamente este specificat doar dreptul la contestații în cel mult 24 ore (examenul de licență) și 48 ore (admitere). Admiterea se face pe bază de dosar.

Calitatea guvernantei

În universitate exista multe familii universitare, iar sistemul este mai degrabă închis, la concursuri prezentându-se de regulă doar un candidat. Studenții sunt reprezentați în conformitate cu legea.

Acordarea gradațiilor de merit are loc în conformitate cu Grila Punctaj stabilită în Manualul pentru Asigurarea Calității (p.32). Conform acestei grile o lucrare publicată în străinătate este punctată la fel ca și o lucrare ISI, nu se ține cont de impactul pe care îl are acea lucrare în mediul academic (nr. de citări). Adică o lucrare publicată în Republica Moldova va fi punctată la fel ca una publicată într-o revistă ISI cu un factor de impact. În cazul proiectelor de cercetare nu se face o diferențiere între proiectele naționale și internaționale. În plus, nu este specificat clar dacă în acea evaluare se ține cont doar de proiectele câștigate prin competiție. Sunt punctate și participările în comisii de licență, promovare în funcții, conducător de doctorat, îndrumător de diplomă, licență,

lucrări de grad I etc, activități pe care un cadru didactic în poziții mici, dar cu vechime pentru a putea tinde la o gradație de merit, nu le poate desfășura. În concluzie această evaluare nu poate duce decât la acordarea gradațiilor de merit tot cadrelor didactice cu funcții de profesor/conferențiar și funcții de conducere.

Management financiar

Conform raportului Curții de Conturi pe anul 2006 nu au fost constatate prejudicii sau abateri. Din datele furnizate de Universitate nu am putut constata deficiențe în respectarea legii privind achizițiile publice.

RECOMANDĂRI

Obligativitatea postării pe pagina de internet a CV-urilor și listelor de publicații ale tuturor cadrelor didactice.

Regulament clar cu măsuri concrete de combatere a plagiatului și a nepotismului.

Promovarea pe baza articolelor ISI cu factor de impact să fie o condiție obligatorie și nu echivalarea acestora cu articole publicate în alte reviste. De asemenea, trebuie stimulată publicarea rezultatelor în reviste ISI cu factor de impact: fie prin impunerea drept condiție obligatorie pentru promovări, fie prin mărirea punctajului aferent acestora în diverse Grile de evaluare sau Fișe de autoevaluare.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Medicină Veterinară

Universitatea: Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi", Iași*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" Iași dispune de o infrastructură solidă, în plină dezvoltare, dotări de vârf în domeniile sale de competență. Corpul profesoral este unul extrem de solid, cu o pregătire profesională deosebită.
- Un alt punct tare îl constituie existența unui campus studențesc vast. O situație fericită și rar întâlnită în zilele noastre este faptul că Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" Iași reușește să asigure cazarea în campusul propriu pentru absolut toți studenții care solicită acest lucru. Condițiile de cazare sunt bune, datorită modernizărilor efectuate în ultimii ani.

Puncte slabe

- Scăderea continuă a interesului absolvenților de liceu pentru a urma o facultate cu profil tehnic nu a fost contrabalansat de eforturile cadrelor didactice din TUIAȘI de a atrage potențialii studenți. Cadrele didactice au impus o rigiditate uneori dusă la extrem, manifestă lipsă de comunicare, o manieră adesea dictatorială în raport cu studenții. La rândul lor, studenții nu au reprezentanți adeverați în senatul universității, cei care îi reprezintă acolo fiind mai degrabă marionete.

Transparență și corectitudine administrativă

În mare parte, problemele legate de transparență și corectitudinea academică în cadrul Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” Iași, se referă la lipsa declarațiilor de avere de pe site-ul TUIAȘI, a lipsei informațiilor despre unele cadrele didactice, lipsa cv-urilor, etc. Altfel, universitatea a răspuns complet la ambele cereri pe legea 544/2001.

Declarațiile de avere și cele de interese nu sunt afișate pe site, ele fiind păstrate în plicuri închise la biroul de resurse umane.

Corectitudine academică

Deși în cartă universitară sunt prevăzute sancțiuni pentru plagiat, acestea nu sunt aplicate în realitate.

Activitatea științifică este una bună dar, cu toate acestea calitatea științifică a lucrărilor lasă mult de dorit, majoritatea acestora fiind publicate în reviste cu un factor de impact modest.

Comisiile de contestare la examene, admitere sau licență se constituie dintre membrii numiți în comisiile inițiale de examen, admitere și licență.

RECOMANDĂRI

Recomandăm renunțarea cât mai rapidă la Decizia Rectorului nr. 375/2006, privind depunerea declarațiilor de avere și a celor de interese a cadrelor din conducerea universității în plicuri închise la Direcția Resurse Umane, și afișarea acestora, în mod deschis pe site-ul universității.

Introducerea unor prevederi clare în cartă universitară cu privire la fenomenul de plagiat. Luarea unor decizii mai transparente privind constituirea comisiilor de contestație la diversele concursuri.

Calitatea guvernantei

Posturile vacante sunt scoase la concurs, anunțate în presă și pe site-urile universității sau facultăților respective. Cu toate acestea, TUIAȘI suferă la acest capitol, deoarece problema accederii și a promovării preferențiale din sistemul universitar românesc este prezența și la TUIAȘI. O altă problemă a sistemului universitar românesc, este prezentă și la TUIAȘI, aceasta se referă la ignorarea aproape totală a studenților în luarea deciziilor din cadrul universității. Nepotismul este un alt mare punct sensibil prezent la cote ridicate și în cadrul TUIAȘI.

Teoretic, gradațiile de merit și salariile de merit se atribuie pe bază de concurs, existând o tematică bine stabilită pentru a evalua persoanele înscrise pe baza unei metodologii de evaluare. Dar această procedură nu a fost disponibilă pentru consultarea ei de către evaluatori.

Competența și performanța științifică ar trebui să fie criteriile principale de admitere și promovare a cadrelor didactice. Considerăm că introducerea unor reguli mai stricte în ceea ce privește nepotismul în mediul universitar ar conduce la o creștere și mai mare a credibilității Universității Tehnice „Gheorghe Asachi”.

Participarea reală a studenților la activitățile decizionale și respectarea procedurilor de acordare a gradațiilor și salariilor de merit.

Îmbunătățirea gestionării fondurilor de suvenții primite de la guvern.

Management financiar

Deși în ceea ce privește partea de achiziții, TUIAȘI pare să nu aibă probleme, în ceea ce privește subvențiile de la minister s-au observat o serie de neconcordanțe, căci au existat sume de bani returnate la buget din subvențiile de la burse și de la cămine-cantine.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Electronică, Telecomunicații și Tehnologia Informației

Universitatea: Universitatea din Oradea (UO)*

Punctaj: 1 stea

Puncte tari

- Crearea unei metodologii proprii cât și grile pe criterii de promovare la nivelul fiecărei facultăți
- Existența unui număr mare de profesori tineri în cadrul UO, taxele mici de admitere în facultăți

Puncte slabe

- Dotarea tehnică precară a UO și întârzierea în finalizarea lucrărilor la biblioteca nouă a universității.
- Comunicare deficitară în interiorul facultăților din cadrul UO, precum și între unele din acestea și universitate
- Istoricul de nepotism și numărul mare de familii universitare existente în UO.
- Scandalurile de plagiat asociate cu UO.
- Scandalurile și anchetele derulate cu privire la eliberarea diplomelor false și afacerile imobiliare dintre UO și alte instituții.

Transparență și corectitudine administrativă

Reprezentanții UO au fost deschiși față de intenția și scopul proiectului CUC și au demonstrat seriozitate în pregătirea documentelor solicitate de CUC și participarea UO în completarea și perfecționarea informațiilor furnizate. Cererile CUC au dus la publicarea și actualizarea declarațiilor de avere în totalitate, publicarea parțială a CV-urilor cât și a lucrărilor profesorilor și conducătorilor de doctorat.

Corectitudine academică

Regulamentul UO, inclusiv cel al Comisiei de Etică, prevede proceduri de a combate plagiatul în rândul studenților și a cadrelor didactice. Deși au existat două cazuri soluționate, nu se poate trage concluzia că regulamentul funcționează întotdeauna.

Procesul academic este unul aproape corect, studenții și profesorii fiind prezenți la cursuri în majoritatea cazurilor. Sistemul de contestare nu funcționează pentru că nu există o comisie care să se ocupe de soluționarea acestor probleme. Motivarea conducerii este că nu au existat contestații, dar cum să existe dacă nu există un regulament?

Calitatea guvernantei

Posturile vacante pentru pozițiile didactice sunt publicate pe website-ul UO unde apar și dosarele de candidatură. Majoritatea candidaților sunt promovați din interior, și la concurs se prezintă doar un candidat de regulă. UO are un număr de 97 de familii universitare răspândite în toate cele 18 facultăți și conducerea UO în totalul de aproximativ 1300 cadre didactice. Există 31 de cazuri în care unul din membrii familiei are funcție de conducere (decan, prodecan, secretar științific sau șef de catedră). Conferențiarilor și doctorii care dețin poziții didactice în UO au publicat în ultimii 4 ani 22% din totalul lucrărilor ISI ale UO. UO nu acordă gradații de merit, ci doar salarii de merit. Acesta se acorda la nivelul fiecărei facultăți pe criterii aprobate de Senat, care nu se știe dacă sunt criterii de merit sau criterii discreționare.

Practici de management financiar

Conform Bilanțului pe 2007, UO a restituit aproximativ 4% din totalul finanțării de la buget. Lista achizițiilor publice actualizate pe 2008 cât și achizițiile directe sunt pe website-ul UO. După evaluarea CUC au fost postate pe website-ul universității toate declarațiile de avere și interese.

RECOMANDĂRI

Îmbunătățirea formei de redactare și a calității CV-urilor tuturor cadrelor didactice și postarea acestora pe website-urile facultăților UO, chiar dacă unele CV-uri de la cele 18 facultăți sunt disponibile în pagina centrală a UO.

Îmbunătățirea paginii de web a universității.

Actualizarea tuturor declarațiilor de avere și interese pentru 2009.

Publicarea lucrărilor profesorilor conducători de doctorat în secțiunea din website-ul universității atribuită școlii doctorale.

Privind plagiatul și controlul fenomenului, recomandăm introducerea unui software specializat, cel puțin la nivelul lucrărilor de doctorat, de căutare și depistare a surselor de informare.

Informare studenților cu privire la existența și procedura de sesizare a Comisiilor de contestare.

Promovarea posturilor vacante din UO, pe internet și în media.

Introducerea unei reglementări pentru combaterea nepotismului.

Crearea unui Birou de informare a studenților la nivelul UO, care să centralizeze problemele studenților.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Energetică

Universitatea: Universitatea din Petroșani (UP)*

Punctaj: 2 stele

Puncte tari

- Deschiderea conducerii universității.
- Aflându-se în cursul pregătirii unei evaluări ARACIS, aceștia ne-au pus la dispoziție documentele pe care le-am cerut și datele de contact ale persoanelor pe care am dorit să le contactăm.
- Construită pe bazele fostului Institut de Mine, și în mijlocul unei reorientări academice, sunt de apreciat eforturile depuse de UP de a răspunde cerințelor pieței și de a lărgi baza didactică.
- O secțiune a website-ului universității a fost dedicată creării unui forum studențesc

Puncte slabe

- Website-ul universității nu este complet, iar informația de pe acesta nu este omogenă. Nu există o coerență între website-urile facultăților și catedrelor cu website-ul Universității.
- Nu au fost puse la dispoziția evauatorilor listele cu achizițiile de peste 10,000 de Euro.
- Nu există o diviziune clară între funcția administrativă a reprezentantului studenților și rolul său în organizația independentă de studenți.
- Au existat scandaluri legate de numărul mare de diplome de doctorat acordate de Universitatea din Petroșani, cunoscută la un moment dat în presă și sub numele de „fabrica de doctori”.

Transparență și corectitudine administrativă

Deși procesul de colectare a datelor a decurs foarte bine, există câteva lucruri care ar putea fi îmbunătățite. Majoritatea depunctărilor la acest capitol au fost cauzate de neacordarea unei atenții suficient de sporite față de detaliile cerințelor de transparență: publicarea completă a CV-urilor, a descrierii cursurilor și a declarațiilor de interese.

Corectitudine academică

Există regulamente care interzic plagiatul pentru profesori și studenți, dar nu există nicio dovadă a aplicării acestora. Nu există niște standarde de performanță foarte înalte ale cercetării academice. Cu toate acestea, chiar dacă nu au fost punctate în acest raport, și participarea la conferințe internaționale ale căror publicații ulterioare au cotație ISI arată un interes crescut față de schimbul academic și deschidere către creșterea calității academice. Procesul academic este unul corect. Regulamentele universității prevăd existența acestor comisii, dar nu se poate verifica măsura în care ele funcționează.

Calitatea guvernantei

Chiar dacă cererea este mare, nu se scot posturi la concurs. Iar dacă se scot, deși îndeplinesc prevederile legale de organizare a concursurilor, se prezintă doar un candidat. Există mai multe categorii de nepotism identificate. Asigurarea participării studențești la procesul de decizie ar putea fi îmbunătățită prin crearea unei legături mai strânse între studenți și reprezentanții acestora, care sunt foarte activi de altfel.

Există regulamente clare privind acordarea gradărilor de merit.

Practici de management financiar

Cheltuielile discreționare nu au ridicat suspiciuni.

În baza datelor pe care echipa de evaluare le-a avut la dispoziție, nu există motive de a avea suspiciuni de corupție în domeniul financiar. Cu toate acestea, reținerea listei de achiziții trezește suspiciuni asupra procedurilor de licitație în general.

RECOMANDĂRI

Descrierea cursurilor și publicarea acestora pe website la secțiunile dedicate catedrelor și în legătură cu CV-ul profesorilor.

Încheierea optimizării website-ului catedrei de automatică a IME.

Implementarea unui format standard de CV pentru toate cadrele didactice din Universitate, evitându-se astfel discordanțele dintre catedre și facultăți.

Implementarea unui control mai strict asupra fenomenului de plagiat în rândul studenților.

Acordarea de bonusuri din surse proprii de finanțare pentru articole ISI.

Mediatizarea posturilor scoase la concurs.

Promovarea pe forum-ul studențesc a pozițiilor adoptate de reprezentanții studenților în Senat.

Adoptarea în Codul de Etică al universității a unui regulament anti-nepotism.

Clarificarea procedurilor de licitație și depunerea unor eforturi demonstrate pentru promovarea și transparentizarea lor.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Inginerie mecanică și Electrică (IME)

Universitatea: Universitatea din Pitești*

Punctaj: 2 stele

Puncte tari

- În cadrul vizitei am apreciat dotările din cadrul universității. În ultimii ani a fost finalizată construcția noului sediu.
- Facultatea examinată, fiind una dintre cele mai vechi din cadrul universității, este una dintre cele mai performante, atât în privința cercetării cât și a desfășurării procesului de învățământ. Procedurile de evaluare și managementul calității, din cadrul Facultății de Mecanică și Tehnologie, au constituit un model pentru celelalte departamente.

Puncte slabe

- Construcția noului sediu a fost una problematică, presa locală dezvoltând în numeroase rânduri nereguli în desfășurarea procesului. În prezent există un contract de închiriere între universitate și firma constructoare, contract ce ridică suspiciuni cu privire la valoarea de închiriere, valoare cu mult sub prețul pieței. Reprezentarea angajaților este de asemenea un punct slab, relația conducerii universității cu sindicatul fiind una tensionată.
- Existența unui raport negativ al Curții de Conturi.

Transparență și corectitudine administrativă

În general procesul este transparent, nu au fost întâmpinate probleme în obținerea acestor informații, mai mult au fost primite asigurări ca acolo unde nu sunt toate informațiile, o parte din declarațiile de avere, acestea vor fi încărcate în cel mai scurt timp pe pagina de internet. Lucrul acesta s-a întâmplat în prezent pe site apar o parte dintre aceste informații. Declarațiile de avere și de interese sunt publice dar incomplete. Informațiile de pe pagina de internet sunt deficitare.

Corectitudine administrativă

Există regulamente unitare la nivelul întregii universități privind procesul educațional. Nu am constatat abateri în privința examenelor de admitere sau la licență. Prezența studenților la cursuri și laboratoare este relativ mare, cel puțin în cazul Facultății de Mecanică și Tehnologie. Există proceduri de combatere a plagiatului incluse în regulament și de regulă verificările se fac la susținerea examenelor și la verificarea temelor de casă. Măsurile aplicate, de regulă, merg la pierderea examenului. În privința cadrelor didactice lucrările care urmează să fie publicate în cadrul editurii proprii primesc un aviz al catedrei. Dar nu s-a putut observa cum se pun acestea în aplicare.

Calitatea guvernantei

La capitolul existenței „familiilor universitare” se poate constata un număr semnificativ, iar sistemul este mai degrabă unul închis în care de regulă la concurs se prezintă doar o persoană.

Există proceduri privind participarea studenților la procesul de decizie la nivelul facultății și al universității, dar nu este clar sistemul de alegere al acestora.

La capitolul performanță academică și științifică, Universitatea din Pitești nu stă foarte bine, un singur conducător de doctorat regăsindu-se printre autorii articolelor din raportul de autoevaluare.

În privința gradațiilor de merit, există o procedură bazată pe o recomandare CNCSIS, dar aceasta nu a fost aplicată până în prezent.

Management financiar

S-a constatat un sold mare al conturilor de subvenții pe anul trecut.

Există numeroase nereguli în modul de realizare a unor lucrări de investiții cât și în privința atribuirii unor contracte. Un exemplu ar fi închirierea unui spațiu aparținând universității firmei care a construit noul sediu, contractul de închiriere fiind defavorabil universității (mai puțin de 500euro/trimestru pentru o suprafață de 500mp).

Din declarațiile de avere și interese disponibile nu au ieșit la iveală neconcordanțe.

RECOMANDĂRI

Site-ul universității poate fi îmbunătățit. Mai sunt 22 de declarații de avere și interese care nu sunt încărcate pe site. O serie dintre documentele solicitate la punctele 1-16 nu se regăsesc pe site, deși sunt informații de interes atât pentru studenți cât și pentru alte persoane interesate. Recomandăm ca aceste informații precum și altele de interes pentru studenți să fie incluse în structura site-ului.

În privința măsurilor anti-plagiat recomandăm atât existența unor măsuri mai dure cuprinse în regulament cât și adoptarea unor proceduri care să permită depistarea fenomenului. Achiziționarea unui soft specializat și arhivarea lucrărilor de licență poate constitui un punct de început.

Recomandăm adoptarea unor reglementări care să interzică aflarea membrilor din aceeași familie în relație de subordonare.

De asemenea, recomandăm aplicarea legii achizițiilor publice, precum și o transparență mai mare în managementul financiar.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Mecanică și Tehnologie

Universitatea: Universitatea Petrol – Gaze (UPG) din Ploiești*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Deschidere și transparență. Echipa de evaluatori CUC a găsit în conducerea UPG un partener de dialog deschis și transparent, în special în persoana rectorului Vlad Ulmanu și a prorectorului Dragoș Ciuparu. Trebuie însă remarcat că tocmai persoana însărcinată să răspundă cererilor de informație publică, pe baza legii 544, s-a dovedit cea mai reticentă în acest sens.
- Motivare în reformarea Universității. Din discuțiile pe care le-am avut cu conducerea Universității am putut constata nu doar dorința de a îmbunătăți standardele educaționale, ci și o identificare clară a obiectivelor UPG: (1) creșterea nivelului educațional și de activității de cercetare în cadrul Facultăților de Științe Economice și de Litere și Științe – creșterea numărului de cadre didactice este un pas obligatoriu, dar nicidecum suficient; (2) atragerea mai multor tineri cercetători în cadrul facultăților tehnice pentru a urma o carieră academică; (3) extinderea bazei de recrutare a studenților pentru facultățile tehnice – în ultimii ani, la admitere, numărul de candidați pe loc a fost foarte mic, ceea ce răsfărăge inevitabil și asupra calității procesului educațional.

Puncte slabe

- Inegalitatea calității procesului educațional. În UPG raportul dintre performanța academică a Facultăților și ponderea lor în ansamblul Universității - potrivit numărului de studenți - este invers proporțional. Astfel, facultățile tehnice, care au corpul didactic cel mai numeros, bine pregătit și cu rezultate foarte bune în cercetare, au un număr redus de studenți, în comparație cu facultățile înființate relativ recent, în care corpul profesoral este puțin numeros și fără performanțe academice (80% dintre articole și cărți fiind publicate în Buletinul UPG și la Editura UPG.)
- Implicarea studenților în viața universității. Implicarea studenților în viața universității este mai degrabă formală, atât datorită atitudinii conducerii UPG, cât și dezinteresului pe care studenții însși îl arată față de problemele academice. Una dintre consecințele directe ale acestui fapt este absența unor mecanisme interne, în care studenții să aibă încredere, de contestare a modului de desfășurare a examenelor.

Transparență și corectitudine administrativă

Conducerea Universității a fost transparentă și deschisă față de echipa de evaluatori, punând la dispoziția acestora documentele de interes public pe care le-a cerut. Trebuie de asemenea remarcat că declarațiile de avere au fost postate pe pagina de web a Universității, în septembrie 2008.

Corectitudine academică

Deoarece școala doctorală UPG cuprinde doar domenii tehnice, performanța științifică a profesorilor conducători de doctorat, evaluată în articole indexate ISI, este una foarte bună. Principala problemă de corectitudine academică cu care Universitatea se confruntă este plagiatul. Din păcate, la nivelul conducerii UPG nu a existat un sprijin pentru măsurile de sancționare a cadrelor didactice vinovate de plagiat, propuse de Comisia de Etică din mandatul precedent.

Calitatea guvernantei

Una dintre problemele cu care se confruntă UPG o reprezintă cadrele didactice tinere. Situația de la facultățile de tradiție, cu profil tehnic, și cele nou înființate este diametral opusă. În cazul primelor, sistemul este deschis, dar numărul candidaților este foarte mic datorită concurenței din domeniul privat. În cazul celorlalte două facultăți, sistemul este unul închis, la concursuri înscriindu-se doar câte un singur candidat pe post, iar acesta fiind, aproape întotdeauna, absolvent al UPG.

Practici de management financiar

După cum reiese din documentele puse la dispoziția evaluatorilor, achizițiile se fac cu respectarea regulilor și a bunelor practici. Din păcate, nu toate firmele își

îndeplinesc obligațiile contractuale la timp, ceea ce perturbă, într-o oarecare măsură, activitatea universității.

RECOMANDĂRI

Asigurarea unei competiții reale pentru ocuparea posturilor didactice, prin promovarea acestor posturi și atragerea unui număr cât mai mare de candidați, inclusiv din afara UPG.

Asigurarea independenței Comisiei de Etică față de conducerea Universității și discutarea măsurilor propuse de aceasta în întreaga comunitate academică. Adoptarea unei atitudini intransigente în problema plagiatului, prin sancționarea drastică a cadrelor didactice vinovate.

Evitarea ocupării unei poziții de conducere de către un cadru didactic care astfel ar avea putere de decizie asupra unei rude de gradul I.

Îmbunătățirea paginii web a Universității, prin crearea de pagini individuale pentru fiecare facultate și postarea CV-urilor tuturor cadrelor didactice.

Încurajarea studenților de a se implica mai mult în viața academică a UPG în primul rând prin respectarea dreptului studenților de a fi reprezentați real, nu doar formal, în toate organismele universitare, și mai ales în Comisia de Etică.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Inginerie a Petrolului și Gazelor

Universitatea: Universitatea Eftimie Murgu din Reșița (UEM)*

Punctaj: 0 stele

Puncte tari

- În concordanță cu eforturile pe care doamna rector ne-a spus că le derulează în universitate, după vizita la Reșița website-ul UEM s-a schimbat și o mare parte din informațiile cerute sunt acum postate.
- La momentul vizitei noastre încă se făceau lucrări de îmbunătățire a bazei didactice și a clădirilor de studiu.

Puncte slabe

- Nu am putut derula evaluarea UEM în condiții optime. Principalul punct slab a fost refuzul de a ne acorda permisiunea să intrăm în universitate, considerând că nu există obligativitatea acestui lucru.
- Deși din ceea ce am văzut la fața locului reiese că în ultimul an s-au făcut reabilitări ale clădirilor UEM, este greu de crezut că fondurile au fost alocate în contracte de sub 10,000 de Euro. Cu toate acestea nici pe website-ul UEM, nici pe SEAP nu au fost identificate anunțuri de participare pentru licitații ale căror ofertant e UEM.
- Există un standard foarte scăzut de performanță academică. Pe ISI Web of Knowledge au fost identificate doar două articole ISI publicate cu adresa academică a UEM.

Transparență și corectitudine administrativă

Procesul de obținere a informațiilor a întâmpinat probleme majore, de unde a rezultat și punctajul semnificativ scăzut pentru acest capitol. Lucrurile ar putea fi îmbunătățite semnificativ. Din discuția cu doamna rector și domnul prorector pe probleme de comunicare a reușit să se acorde în prezent o atenție deosebită remedierii acestor neajunsuri.

Corectitudine academică

Cadrul instituțional de derulare a unui control de corectitudine academică nu există momentan și odată ce va fi creat, va mai trece un timp până el va fi funcțional. Se observă totuși eforturi de a crea un astfel de cadru, în conformitate cu prevederile legale.

Calitatea guvernancei

UEM mai are foarte mult de lucru pentru a ajunge la standardele de calitate a guvernancei testate prin acest chestionar. Ca și la capitolele anterioare, blocarea accesului la regulamentele deja existente și lipsa unui cadru instituțional care să adreseze aceste probleme au atras scăderea drastică a punctajului.

Practici de management financiar

Evaluarea managementului financiar, ca și celelalte etape ale evaluării, nu a putut fi desfășurată la standardele la care s-ar fi dorit. Au fost identificate inconsistențe în informațiile din declarațiile de avere, și încălcări ale articolelor din legea achizițiilor publice, cu privire la publicarea anunțurilor de licitații și atribuirii.

RECOMANDĂRI

Încheierea procesului de actualizare a CV-urilor și a declarațiilor de avere; numirea unei persoane responsabile cu Legea 544/2001, care mai presus de orice să îi înțeleagă obligativitatea, indiferent de problemele metodologice pe care le impune implementarea acesteia.

Accelerarea procesului de elaborare a regulamentelor privind normele de plagiat și încheierea acestuia.

Asigurarea implementării normelor prevăzute de regulamente prin sisteme electronice de control a lucrărilor de licență și masterat.

Impunerea unor standarde ridicate de performanță pentru cercetarea academică, încurajând creșterea numărului de publicații ISI a coordonatorilor de școală doctorală.

Publicarea anunțurilor de participare și atribuire de achiziții pe SEAP.

Derularea unui audit extern al managementului financiar al UEM.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Inginerie

Universitatea: Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu (ULBS)*

Punctaj: 1 stea

Puncte tari

- Încheiere de parteneriate cu universități străine (în special Germania).
- Intensificarea investițiilor în modernizarea spațiilor de învățare
- Atragerea de cadre didactice tinere

Puncte slabe

- Învinierea a 13 persoane din conducerea Universității din Sibiu cu fapte de corupție.
- Inexistența unui regulament cu privire la nepotism.
- Lipsa unor politici sau cazuri reale de combatere a plagiatului la toate nivelurile.
- Lipsa unei strategii privind dezvoltarea resurselor umane din universitate și promovarea lor pe criterii de performanță și calitate a actului pedagogic.
- Existența unor procese penale deschise pentru presupuse acte de corupție la nivel înalt în Universitate.

Transparență și corectitudine administrativă

În general, procesul este transparent din perspectiva comunicării. Totuși, nu au fost puse la dispoziție toate informațiile. Deschiderea spre dialog mare nu a fost însă dublată și de informațiile care trebuiau să se regăsească pe site pentru orice student prospectiv sau pentru orice altă persoană interesată.

Declarațiile de avere și cele de interese lipsesc cu desăvârșire de pe pagina de internet a universității.

Corectitudine academică

Codul de Etică interzice plagiatul, dar nu se discută despre acest aspect în cadru formal și nici nu se fac verificări în acest sens. Nu există proceduri incluse în regulament. Universitatea nu pare a controla fenomenul plagiatului.

Cercetarea științifică în cadrul acestei universități este la nivel mediu.

Procesul academic și sistemul de contestare se desfășoară normal.

Calitatea guvernantei

Concursurile pentru ocuparea posturilor se fac conform legii, dar la concurs se prezintă de regulă doar un candidat. Acesta este un indicator al unui sistem mai degrabă închis.

În ULBS, există circa 21 de familii „universitare”, adică aproximativ 10% dintre cadrele universitare se află în relații familiale și, nu de puține ori, prezența rudelor nu se justifică în universitate prin performanță profesională. Evaluarea cadrelor universitare se face de către studenți de circa 3 ani, dar sinteza rezultatelor acestora de către Comisia de Calitate nu este luată în considerare în promovarea sau acordarea gradațiilor de merit a cadrelor universitare.

Studenții au un cuvânt de spus doar la nivel formal, și nu și concret.

În cele mai multe cazuri, gradațiile de merit nu urmează valoarea profesională, ci se distribuie între membrii catedrei pe criterii mai degrabă legate de nevoile sociale.

Practici de management financiar

Procesul de achiziții publice este transparent, deși un număr relativ ridicat din achizițiile pentru lucrări au fost acordate prin negociere fără anunț prealabil. Declarațiile de avere și cele de interese nu sunt disponibile pe website. Un număr semnificativ de persoane din conducerea universității sunt implicate într-un proces penal, capetele de învinuire fiind fapte de corupție.

RECOMANDĂRI

Revizuirea și completarea site-ului universității cu toate informațiile publice stabilite prin legea transparenței universitare.

Publicarea declarațiilor de avere și de interese pe site-ul universității.

Informarea reală a întregului mediu academic cu privire la deciziile care se iau în ședințele de senat.

Asumarea plagiatului ca fenomen de masă care necesită proceduri și sancțiuni clare, atât la nivelul studenților, cât și al cadrelor universitare.

Refacerea fișelor de evaluare a cadrelor universitare și informatizarea sistemului de evaluare și comparare între performanțele individuale și performanțele la nivel de catedră și/sau facultate.

Reflectarea priorităților legate de performanțele de cercetare și pedagogice în acordarea gradațiilor de merit și în promovarea cadrelor universitare.

Rectificarea bugetului de venituri-cheltuieli pentru a nu conduce la un management financiar bazat pe deficit.

Corelarea fondurilor extrabugetare cu programele de pregătire a personalului din universități.

Investiții în dezvoltarea atât a cadrelor didactice, cât și a personalului administrativ.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Teologie

Universitatea: Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava* (USV)

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- USV dispune de un campus modern care cuprinde spații destinate procesului de învățământ în condiții foarte bune; amenajări recente ale laboratoarelor de cercetare (e.g. laboratorul de compatibilitate electromagnetică, laboratoarele Facultății de Inginerie Alimentară) aliniază aceste spații celor existente în universitățile de tradiție din țară; biblioteca dispune de un depozit modern și un fond de carte care acoperă necesitățile studenților; există o bază sportivă modernă care cuprinde sala de sport, teren de sport acoperit (balon) și un complex de natație și kinetoterapie în construcție.
- USV are în derulare un proiect pentru realizarea unui al doilea campus.
- USV încurajează mijloace moderne de predare-învățare, cadrele didactice pun la dispoziția studenților cursuri și informații în format electronic.
- USV are încheiate o serie de protocoale de practică cu mediul privat, având preocupări constante în această direcție.

Puncte slabe

- Comunicarea cu studenții reprezentanți este deficitară.
- Evaluarea cadrelor didactice de către studenți se realizează oficial după un chestionar aprobat de Senatul Universității, dar activitatea de evaluare în sine nu se realizează în colaborare cu reprezentanții studenților.

Transparență și corectitudine administrativă

La prima cerere, universitatea a răspuns, dar la cea de a doua, soluționările nu au fost date decât în momentul în care echipa de evaluare a fost prezentă în universitate.

După vizita CUC la USV, începând cu a treia zi de evaluare, pagina de internet a universității afișa declarațiile de avere și cele de interese ale personalului din conducerea academică și cea administrativă în proporție de 85%. Există unele informații pe pagina de internet, de genul lucrări publicate și cataloage electronice, dar nu sunt complete, lipsind CV-urile.

Corectitudine academică

Procedurile de combatere a plagiatului sunt incluse în Codul de Etică, dar nu s-a identificat nici un caz astfel încât să se vadă aplicarea acestor reguli. La unele facultăți (Istorie și Geografie, Științe ale Educației), studenții dau declarații pe propria răspundere referitor la originalitatea lucrării de licență, iar la Facultatea de Inginerie Electrică și Știința Calculatoarelor se implementează chiar un soft pentru descoperirea lucrărilor de licență plagiate.

Facultatea evaluată nu are școală doctorală. Astfel a fost considerată cea mai veche școală doctorală din universitate și anume școala doctorală de Inginerie Mecanică. Nu există nici un articol ISI în lista pusă la dispoziție de către rectoratul USV (pentru perioada 2007-2008). Totuși în baza de date Thompson ISI pe anul 2008 se regăsesc articole cu autori din cadrul școlii doctorale de Inginerie Mecanică.

Procesul academic se desfășoară normal, dar mai există și cazuri în care orele nu se țin.

Marea majoritate a cazurilor în care studenții sunt nemulțumiți de note sunt rezolvate prin mediere/negociere directă cu cadrul didactic. Au existat cazuri de numire a unei comisii de cadre didactice din partea facultății pentru reexaminarea unor studenți.

Calitatea guvernancei

Sistemul este unul în care de regulă se prezintă numai un candidat la concurs, iar acesta este din interiorul universității. Dar au existat și cazuri pe posturi de preparator, unde au fost mai mult de un candidat. De asemenea, numărul familiilor universitare în cadrul universității este ridicat. Studenții sunt reprezentați în

mod legal în luarea deciziilor dar este nevoie de o implicare mai activă a acestora.

Rezultatele căutării în baza de date ISI Web of Knowledge cu următorii parametrii (adresă: univ si adresă: suceava) pe ultimii 5 ani conțin un număr de 96 de lucrări ISI în articole (65) sau lucrări în urma unor conferințe (31). Un procent de aproximativ 80 % din aceste lucrări au printre autori cel puțin o persoană cu titlul de conferențiar sau profesor universitar.

Gradațiile de merit în teorie se dau în baza unor criterii bine stabilite, dar acestea nu sunt transparente.

Practici de management financiar

USV a pus la dispoziție toate documentele necesare evaluării formale la capitolul financiar. Dar au existat rețineri în prezentarea soldurilor conturilor de burse, transport și subvenții cazare.

RECOMANDĂRI

Publicarea pe pagina de internet a facultăților unor informații specifice cum ar fi CV-urile cadrelor didactice cu sublinierea activităților recente.

Includerea unor cursuri / prezentări de tip „academic writing” pentru studenții anilor terminali și pentru studenții școlii doctorale.

Stimularea doctoranzilor referitor la publicarea rezultatelor obținute în timpul tezei în reviste cotate ISI, vizibile internațional și cu factor de impact mare.

Un control activ al prezenței la ore a cadrelor didactice.

Includerea în codul de etică a unor reguli de interzicere a activității la aceeași catedră a unor persoane înrudite

Considerarea într-un procent mai mare a rezultatelor evaluării cadrelor didactice din partea studenților la calculul punctajelor pentru gradații și salarii de merit.

Informarea studenților privind subvențiile la transport și cheltuirea eficientă a fondurilor pentru burse.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Științe Economice și Administrație Publică

Universitatea: Universitatea „Valahia”, Târgoviște (UVT)*

Punctaj: 2 stele

Puncte tari

- Baza didactică a universității este impresionantă, și în extindere.
- Grad foarte mare de deschidere pentru organizarea de evenimente academice cu grad de vizibilitate crescut la nivel internațional.
- Există o tendință de a ridica standardele de cercetare academică, fiind încurajate și stimulate activitățile care să ducă la un număr crescut de publicații ISI, și brevete de invenții.
- Din spusele reprezentanților organizației studențești, toate cererile studenților au fost soluționate.
- Anunțurile de licitații deschise sunt publicate pe website cu legătură pe SEAP.

Puncte slabe

- În legătură cu UVT au fost puse mai multe scandaluri publice, unele legate de plagiat, altele de procese de corupție ale angajaților și mai nou, falsificare de diplome. Deși aceste scandaluri s-au finalizat în instanță fără a atrage penalizări ale UVT, ele au creat o imagine negativă a universității.
- Nu există norme clare cu privire la plagiatul în rândul studenților.
- S-au identificat mai multe cazuri de nepotism, chiar de către conducerea Facultății de Științe Economice.
- Pe tot parcursul evaluării echipa de evaluatori a fost însoțită de responsabilul pentru relații publice al Universității, ceea ce putea pune presiune pe respondenți să răspundă favorabil.
- Ni s-a răspuns nefavorabil la încercarea de a stabili o audiență cu domnul rector la demararea evaluării, din cauza nemulțumirii față de rezultatele raportului din faza pilot.
- Au existat acuzații privind folosirea fondurilor de burse de studiu și deconturi de transport în alt scop decât cel căruia îi era destinat.
- Există plângeri publice adresate de universități din străinătate cu privire la tratarea cu superficialitate a angajamentelor făcute de UVT față de proiectele de cooperare dintre acestea.

Transparență și corectitudine administrativă

S-a răspuns pozitiv la cererile adresate de evaluatorii CUC în faza inițială a proiectului. Deși prezentate ca fiind publice, mare parte din informațiile de interes public nu sunt publicate pe website-ul universității.

Corectitudine academică

Nu există regulamente oficiale cu privire la controlul plagiatului în rândul studenților și profesorilor. Există comisii de contestare funcționale, numărul de lucrări ISI pe școală doctorală este peste medie, înregistrându-se scor maxim la acest capitol. Studenții erau prezenți la cursuri, și nu ni s-a indicat absenteismul ca a fi o problemă la nivelul UVT.

Calitatea guvernancei

Majoritatea lucrărilor ISI sunt publicate de profesori și conferențieri din UVT. Cererile studenților au fost îndeplinite.

Există plângeri din partea cadrelor didactice cu privire la scoaterea la concurs “cu dedicație” a posturilor didactice. Pe de altă parte, s-au identificat cazuri de nepotism la

nivel de facultate și universitate. Nu există un regulament clar de acordare a gradărilor de merit.

Practici de management financiar

Declarațiile de avere și interese sunt actualizate și puse pe website. Anunțurile de licitații publice sunt postate pe website cu legătură către SEAP. Pe de altă parte, universitatea a fost acuzată de atribuire nejustificată a fondurilor de burse.

RECOMANDĂRI

Depunerea unor eforturi vizibile pentru creșterea gradului de deschidere a sistemului.

Elaborarea și aplicarea unor regulamente cu privire la plagiatul în rândul studenților și profesorilor.

Elaborarea unui regulament anti-nepotism.

Excluderea din corpul profesoral a cadrelor didactice care au avut sau au probleme de integritate.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Științe Economice

Universitatea: Universitatea „Constantin Brancuși” (UCB) din Târgu Jiu*

Punctaj: 0 stele

Puncte tari

- Bază materială deosebită, s-au achiziționat imobile noi care au fost dotate la standarde înalte (Biblioteca și Centrul de Consiliere, Corpul Administrativ, Facultatea de Litere și Științe Sociale). Căminul și cantina au fost complet modernizate și asigură condiții extraordinare de cazare și masă. Baza sportivă se află în plin proces de modernizare. Este în curs demararea noii clădiri a Facultății de Științe Economice.
- Facultatea de Litere și Științe Sociale dispune de un Centru de Cercetare în cadrul căruia se desfășoară cursuri de specialitate de către Departamentul Eurolingua. În cadrul Centrului „A.N. Whitehead” se țin anual conferințe internaționale și se derulează colaborări internaționale pe baza unor protocoale. Se organizează numeroase dezbateri, seminarii interne cu studenții și cu cadrele didactice.
- UCB are o tipografie modernă și editează săptămânal un buletin informativ și o revistă a studenților care se distribuie gratuit. Site-ul universității conține multe informații.

Puncte slabe

- Studenții nu știu de existența centrului de orientare profesională.
- Universitatea are multe procese în desfășurare cu foștii angajați, din care multe au fost pierdute.
- Au existat cazuri de falsificare gravă de diplome.
- În perioada anterioară 2003-2004, s-au semnalat o serie de abuzuri: unii profesori având câte 15 norme didactice.

Transparență și corectitudine administrativă

Nu s-a răspuns la cerere, nu a fost nominalizată persoana care se ocupă cu aplicarea legii pentru informații publice și nu s-au transmis toate materialele cerute. Majoritatea documentelor sunt postate pe site-ul universității. Acesta este bine organizat și conține multe informații. Există informații despre cadrele didactice, activitatea lor științifică dar datele nu sunt actualizate. Declarațiile de avere și de interese există postate pe site-ul universității, așa cum cere Legea 544/2001.

Corectitudine academică

Există proceduri clare cu privire la fenomenul de plagiat. S-a constatat prezența unui număr de lucrări ISI care clasează UCB pe locul 15 în clasamentul Ad Astra pe universități. Vizibilitatea internațională este scăzută. Procesul academic nu este satisfăcător.

Calitatea guvernantei

Sistemul pare unul mai degrabă închis, și există destule exemple de familii universitare. Studenții participă parțial la luarea deciziilor. Gradul de reprezentativitate a studenților în structurile facultății și ale universității este scăzut.

Există un regulament clar de acordare a gradațiilor de merit pe baza valorii profesionale. Universitatea premiază pe cei care publică articole ISI. Activitatea științifică care crează vizibilitate universității este nesatisfăcătoare.

Management financiar

Din punct de vedere al legislației achizițiilor publice, se respectă regulile informațiilor care trebuie făcute publice, dar există firme favorizate.

RECOMANDĂRI

Implementarea de sancțiuni pentru neregulile comise. Afișarea pe site-ul universității a persoanei care se ocupă cu aplicarea legii 544/2001. Postarea informațiilor actualizate legate de activitatea tuturor cadrelor didactice, și a universității per total. Intensificarea activității de cercetare prin publicarea unui număr mai mare de articole în reviste cotate ISI. Adoptarea unor reguli de transparență în ceea ce privește sistemul de promovare, precum și adoptarea de reguli pentru combaterea nepotismului. Acoperirea normelor didactice cu personal angajat cu normă de bază și renunțarea la rezervarea posturilor. Atragerea studenților în cadrul organismelor de conducere pentru a-și exprima părerea și pentru luarea deciziilor. Asigurarea accesului studenților la datele legate de conturile de subvenții. Postarea pe pagina de internet a tuturor achizițiilor publice cu valori mai mari de 10.000 Euro și respectarea regulilor și bunelor practici.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Management Agricol

Universitatea: Universitatea de Medicină și Farmacie (UMF), Târgu-Mureș*

Punctaj: 4 stele

Puncte tari

- Campusul universitar renovat sau în curs de renovare, construcția (în derulare) a unui centru integrat de medicină dentară, o nouă bibliotecă; Complexul sportiv la standarde internaționale (în proces de extindere).
- 3 secții, potrivit limbilor de predare: română, maghiară și engleză, precum și 7 laboratoare de învățământ medical virtual.
- Conținut științific și curriculum disponibil online pentru câteva dintre specializări.
- Există un departament de cercetare și management al proiectelor compus din tehnicieni (absolvenți ai altor universități care se ocupă de aplicarea pentru fonduri, monitorizarea celor existente și chiar de implementarea lor).

Puncte slabe

3. Dotarea insuficientă cu instrumentar specific laboratoarelor.
4. Reconstrucția și reamenajările impun o foarte mare flexibilitate a orarului, pentru a utiliza sălile disponibile la capacitate maximă.

Transparență și corectitudine administrativă

UMF din Târgu Mureș are un sistem foarte eficient de gestiune a informațiilor cu caracter public, răspunzând la ambele cereri în perioada legală.

Declarațiile de avere și de interese sunt disponibile public, dar există un număr de 3 declarații neactualizate.

Pagina web este foarte bogată în informații cu caracter administrativ dar și academic. Există deficiențe în ceea ce privește date profesionale ale cadrelor didactice.

Corectitudine academică

Procedurile de combatere a plagiatului sunt incluse în regulamente, și sunt aplicate câteodată la extrem prin raportarea de autoplagiat.

Universitatea de Medicină și Farmacie are o revistă cotate ISI („Revista română de cercetare în laborator”) în care se regăsesc multe din lucrările cadrelor didactice din universitate. Situația generală nu este totuși chiar una bună căci în clasamentul Ad-Astra universitatea are doar locul 36.

Din interviurile derulate a ieșit în evidență un act didactic de calitate și preocupări pentru o bună pregătire a viitorilor absolvenți. Ar fi dezirabil să se poată utiliza metode participative în derularea activităților didactice

Calitatea guvernantei

Locurile vacante pentru posturi didactice sunt o problemă reală pentru facultățile de farmacie și medicină dentară. Acestea reușesc cu greu să atragă studenți înspre aceste specializări, pentru că există locuri de muncă mult mai bine plătite comparativ cu salariul unui asistent sau preparator.

Numărul de familii universitare este unul mic.

Studenții sunt prezenți în structurile de reprezentare a universității în proporție declarată de 25%. Dar e nevoie de o mai bună cunoaștere și recunoaștere a studenților reprezentați pentru problemele cu care se confruntă și pot fi soluționate de către aceștia.

Gradațiile de merit se acordă conform regulilor, și pe criterii de performanță.

Management financiar

Sumele returnate la buget nu ridică suspiciuni, iar universitatea a fost transparentă în oferirea acestor informații.

Achizițiile se fac cu respectarea regulilor și a bunelor practici.

Declarațiile de avere și de interese sunt disponibile public.

RECOMANDĂRI

Realizarea unui sistem integrat de informare a studenților pe problemele lor de interes.

Redefinirea rolului și funcționalității comisiilor universitare (v. cele de contestare) și popularizarea activității lor în rândul studenților.

Creșterea gradului de conștientizare a procedurilor existente și a hotărârilor luate de forurile de conducere

Reglementarea incompatibilităților la nivel administrativ sau decizional (la nivel local, nu doar universitar).

Publicarea online a informațiilor legate de chestiunile de management administrativ (v. licitațiile) sau al resurselor umane (v. posturile didactice).

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Medicină Dentară

Universitatea: Universitatea "Petru Maior"(UPM), Tîrgu-Mureș *

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Universitatea se bucură de vizibilitate și notorietate pe plan local.
- Angajații UPM au fost permeabili și deschiși,
- Universitatea dispune de un sistem integrat online cu date despre cadrele didactice și cursuri, aflat pe pagina uniweb.upm.ro

Puncte slabe

- În facultate, materialul tehnologic a fost clasificat în mare parte drept „vechi” de către respondenți.
- Studenții nu sunt bine informați asupra procedurilor administrative (v. perioada evaluării – începutul anului academic).
- Biblioteca este insuficient de bine dotată, fondul de carte este incomplet și nu există acces direct din instituții și campus la baze de date online.
- Cercetarea în domeniul tehnic se află la un nivel extrem de scăzut în comparație cu celelalte centre din țară.
- Nivel scăzut de interes și inițiativă în scrierea de proiecte pentru dezvoltarea universitară, sau în aplicarea pentru diferite granturi naționale sau internaționale de cercetare.

Transparență și corectitudine administrativă

Există informații detaliate cu caracter administrativ și academic postate la avizare, pe situl instituției și furnizate de către funcționari. Răspunsurile la cererile CUC pe Legea 544 au venit cu întârziere, prima cerere nu a fost soluționată iar la cea de a doua s-a răspuns parțial.

Declarațiile de avere și de interese sunt publice dar nu sunt complete.

Există informații bogate despre responsabilii cu activitatea științifică, respectiv coordonatori de doctorat (informații detaliate, exclusiv cu caracter profesional): CV-uri, candidaturi pentru proiecte, proiecte implementate, specificații ale apartenenței în diverse comitete și comisii.

Corectitudine academică

Există o atitudine mai degrabă conciliantă vizavi de practicile academice lipsite de onestitate însă și preocupări pentru schimbarea stării de fapt.

Activitatea științifică este la nivel mediu, școala doctorală fiind în cadrul Facultății de Științe și Litere, și fiind recent înființată (2007).

Atât în FI cât și în celelalte facultăți, prezența studenților la cursuri este de 35-40% iar în laboratoare, seminarii și lucrări practice între 50 și 75%.

Nu au fost puse la dispoziția echipei de evaluatori regulamentele de contestație, dar din discuții cu profesorii și studenții, aceștia au confirmat că aceste cazuri se soluționează când apar.

Calitatea guvernancei

Metodologia de organizare a concursurilor pentru posturi este cea standard, cu publicarea anunțurilor în secțiunea dedicată a Monitorului Oficial și în cotidienele naționale. La concursuri nu se prezintă de regulă mai mult de un candidat. Există puține cazuri de familii universitare raportat la totalul cadrelor didactice.

Există satisfacție privind felul în care membrii organizației studențești sunt reprezentați la nivelul universității.

Listele cu gradații de merit nu au putut fi consultate de echipa de evaluatori și astfel acest criteriu nu a putut fi evaluat.

Practici de management financiar

Analiza soldurilor conturilor de subvenții nu ridică suspiciuni. Există suspiciuni asupra unora dintre valorile de achiziție a unor bunuri și servicii, asupra regimului de încredințare a unor contracte și asupra celor contractați.

Analiza declarațiilor de avere coroborate cu cele de interese nu ridică suspiciuni.

RECOMANDĂRI

Utilizarea oportunităților pe care le dă pagina web pentru diseminarea și organizarea informațiilor referitoare la activitatea universitară.

Negocierea și implementarea unor norme referitoare la corectitudinea academică.

Elaborarea și asumarea unei strategii referitoare la creșterea performanței universitare.

Necesitatea regândirii dezvoltării instituționale pe termen lung a UPM, asumarea provocărilor și oportunităților pe care le-ar genera un exercițiu mai dinamic, cu accent pe competitivitate și pe componenta academică.

Informarea studenților asupra structurii de reprezentare studențească din universitate și a hotărârilor luate în Senatul universității.

Implicarea studenților în practici de cercetare științifică începând cu ciclul de licență.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu este Facultatea de Inginerie (FI)

Universitatea: Universitatea de Medicină și Farmacie (UMF) "Victor Babeș," Timișoara*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Studenții care au fost intervievați apreciază pozitiv activitatea didactică și mai ales partea de practică profesională.

Puncte slabe

- În același context al practicii profesionale dentare, studenții au făcut cunoscut faptul că deseori instrumentele de lucru sunt uzate moral și fizic, iar materialele folosite în practica universitară obligatorie, sunt asigurate de facultate cantitativ, cam la nivelul unui sfert sau o treime din necesarul solicitat (pentru lucrările practice solicitate la promovarea anumitor examene). Celelalte materiale folosite sunt procurate de fiecare student în parte.

Transparență și corectitudine administrativă

La solicitarea CUC, UMF Timișoara nu a trimis nici un răspuns astfel încât au fost luate în studiu documentele găsite pe pagina de internet a universității. Documentele care nu au fost găsite pe site-ul universității au fost solicitate. Declarațiile de avere erau disponibile pe site dar nu erau actualizate pe anul 2008 în momentul realizării vizitei la universitate. Ulterior, au apărut (parțial) pe site declarațiile de avere actualizate pe 2008.

CV-uri și lucrări publicate ale cadrelor didactice sunt disponibile on-line.

Corectitudine academică

Chiar dacă formal se declară că plagiatul nu este tolerat, atitudinea vis-a-vis de plagiat nu este una care să duca la rezolvarea problemei. Și profesorii, dar și studenții (care apreciază activitatea științifică a profesorilor) vin cu argumente care susțin că asemanările identificate nu pot fi etichetate ca plagiat deoarece: „bolile au aceleași simptome și în general aceeași medicație, deci e normal ca tratatele de medicină să fie asemănătoare”.

Situația performanței științifice este medie la această universitate.

În urma verificării prezenței la ore nu s-a identificat nici o absență a cadrelor didactice de la procesul educațional. Discuțiile avute cu reprezentanții studenților au confirmat de altfel prezența constantă a cadrelor didactice la activitățile didactice prevăzute în orar.

Nici la examenele de admitere și nici la licență nu s-au identificat contestații la facultatea evaluată. Majoritatea cazurilor de contestare a notelor sunt rezolvate prin negociere directă cu cadrul didactic.

Calitatea guvernantei

Posturile care se scot la concurs sunt publicate în Monitorul Oficial, și într-unul din ziarele locale. Intrarea în universitate este, teoretic, deschisă oricărei persoane cu competențe corespunzătoare, dar în majoritatea situațiilor la concurs se înscrie și participă o singură persoană. Lista candidaților pe post și activitatea lor științifică este publică și poate fi consultată pe net.

Nepotismul este un fenomen complex și bine dezvoltat. În Facultatea de Medicină Dentară au fost identificate mai multe situații de nepotism de tipul soț-soție (5), parinți-copii (4) și chiar de tipul triadelor soț-soție-copil. La nivel de universitate fenomenul este mult mai extins și trebuie tras un semnal de alarmă în acest sens.

Și studenții și profesorii cu care s-a discutat au confirmat rolul studenților în deciziile universității și participarea lor reală în cadrul Consiliului Facultății.

În baza autonomiei universitare, conform Hotărârii Senatului, cadrele didactice nu beneficiază de salariu de merit. De salarii de merit beneficiază personalul auxiliar didactic, TESA, și administrativ.

Management financiar

Analiza soldurilor conturilor de subvenții nu ridică suspiciuni.

Procesul de achiziție publică este transparent.

Din analiza declarațiilor de avere și a celor de interese nu reiese nici un caz de necoerență.

RECOMANDĂRI

Să existe o receptivitate mai mare la solicitările privind informațiile de interes public și la accesul la aceste informații.

Să se facă publice declarațiile de avere și de interese ale tuturor persoanelor aflate pe posturi de conducere.

Să se gasească o soluție pentru accesul pe net la lucrările în extenso ale cadrelor didactice.

Situațiile de plagiat semnalate în presa națională evidențiază în primul rând o problemă de atitudine, mai exact de lipsa unei atitudini ferme din partea universității, în fața fenomenelor semnalate. Recomandarea s-ar îndrepta mai mult către Comisia de Etică a universității, ale cărei decizii nu se fac auzite și nu se cunosc, nici de cadrele didactice ale universității și nici de către membrii comunității academice.

În acest sens propunem o revizuire a acelor regulamente referitoare la plagiat și o precizare explicită a sancțiunilor care decurg din încălcarea regulamentelor, atât pentru studenți cât și pentru cadrele didactice. Și binențeles atitudinii ferme.

În privința acordării salariilor și gradațiilor de merit ar trebui schimbată atitudinea universității de neglijare a rolului stimulator al acestora.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Medicină Dentară

Universitatea: Universitatea Politehnică din Timișoara (UPT)*

Punctaj: 2 stele

Puncte tari

- O politică de investiții responsabilă și eficientă, în ultimii ani (reconstrucția spațiilor de învățământ, dotare cu mijloace informatice din abundență și cu alt instrumentar de profil).
- Media relativ scăzută de vârstă (49 de ani), pentru corpul didactic și personal administrativ.
- Legături privilegiate la nivel instituțional cu autoritățile publice locale și centrale, relație specială cu mediul de afaceri și foarte intensă colaborare cu diverși actori industriali (zona IT, noi tehnologii etc.).
- Abundența datelor din pagina principală a sitului UPT, preocuparea pentru transparență și accesibilizarea informației.
- Arhitectura instituțională (apreciem ca relativ bună articularea compartimentelor cu profil administrativ și a serviciilor auxiliare).

Puncte slabe

- Deși s-au făcut investiții considerabile în infrastructură și dotări, distribuția acestora este neuniformă.
- Atât în ceea ce privește chestiunile academice cât și cele administrative sau care țin de viața universitară, interesul studenților este foarte scăzut.
- Suspiciuni de practici oneroase, incorecte, la limita eticii și legii, acuzații de despotism, în care a fost implicat numele instituției.
- Procese pe chestiuni de corectitudine pierdute.
- Curtea de Conturi a fost sesizată pe fondul suspiciunii de concurență neloială (doi dintre profesorii UPT care, în baza unor contracte de prestări servicii cu un actor industrial, au implicat instituția într-un proiect cu un buget mare) și a dispus în consecință, favorabil sesizării.

Transparență și corectitudine administrativă

Există o politică și mecanisme de transparență instituțională întărite de o accesibilitate crescută a informațiilor prin intermediul paginii web. Aceasta este foarte bogată în date relevante pentru studenți. La nivelul tuturor facultăților, structura paginilor web poate fi îmbunătățită, pentru că este relativ greoaie navigarea și identificarea unora dintre documente. În ce privește facultățile, per total, este relativ mic numărul de CV-uri postate pe site iar redactarea acestora lasă mult de dorit. Declarațiile de avere și de interese sunt publice.

Corectitudine academică

Există comisii de etică și deontologie, există norme, există proceduri și activitate certă. UPT pare a fi capabilă să gestioneze fenomenul de plagiat.

Activitatea științifică este una bună atât la nivel de facultate cât și la nivel de universitate. Deși există un număr relativ bun de publicații ISI, este scăzut numărul autorilor.

Procesul academic se respectă, mai ales ca laboratoarele sunt obligatorii pentru intrarea în examen. Sistemul de contestare este pus la punct în ceea ce privește regulile, dar acesta nu este folosit de către studenți.

Calitatea guvernancei

Relațiile bune cu mediul industrial se resimt în structura, calitatea și atractivitatea programelor de formare.

Sistemul de organizare al concursurilor funcționează după reguli, dar nu există mai mult de un candidat pe post. Fenomenul nepotismului este întâlnit și în acest caz.

Implicarea scăzută a studenților și posibilul „clientelism” al reprezentanților acestora.

Gradațiile de merit se acordă în funcție de o grilă stabilită de Senat în care un punctaj mai mare este dat posturilor

de conducere. Există puncte și pentru publicațiile în străinătate dar pentru acestea punctajul este mult mai mic. Este astfel un sistem care nu este neapărat bazat pe merit.

Management financiar

Nu s-au constatat nereguli. Este de apreciat capacitatea universității de a accesa și gestiona fonduri (v. patrimonial instituțional, calitatea dotărilor, amploarea investițiilor).

RECOMANDĂRI

Postarea pe situl universității a persoanei responsabilă cu Legea 544/201 din UPT.

O mai bună sistematizare a informației și o regândire a modului de expunere în situl web al instituției, nu doar la nivelul universității ci și pentru fiecare facultate în parte.

Aspectele deficitare (v. secțiunea penalizărilor) relevă nevrologii sistemice dar și interferențe umane.

Limitarea fenomenului de nepotism care pare să ia amploare la nivelul universității.

Promovarea posturilor scoase la concurs prin publicarea lor pe site-uri de acest gen la nivel internațional.

Dezvoltarea unei strategii a cercetării prin care toate cadrele didactice să se implice și să aibă publicații în reviste ISI.

Elaborarea unui plan pentru creșterea implicării studenților în activitățile organizațiilor studențești.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Automatică și Calculatoare

Universitatea: Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului, Timișoara*

Punctaj: 3 stele

Puncte tari

- Baza materială deosebită, investiții mari, multe corpuri de clădire noi, bază sportivă nouă. Biblioteca dispune de un spațiu modern. Căminele și cantina au fost modernizate.
- Prin proiectele câștigate s-a realizat modernizarea bazei materiale. Laboratoarele sunt dotate cu aparatură modernă și calculatoare. Se folosesc metode de predare atractive, moderne.
- Există un master realizat în colaborare cu o universitate din Germania și se realizează periodic schimburi științifice cu Universitatea din Szegeed, universități din Germania, Serbia și sesiuni științifice studențești.

Puncte slabe

- Studenții implicați în activități în cadrul Ligii Studenților nu sunt prea numeroși. Studenții nu cunosc amănunte legate de procesul Bologna și nici despre Centrul de orientare profesională. Ei nu sunt foarte interesați de programele Erasmus care asigură efectuarea practicii în Anglia.
- Accesul la grade didactice superioare este foarte greu.
- Activitatea științifică a profesorilor și a școlilor doctorale este sumară, neducând la o vizibilitate internațională.
- Profesorii universitari nu sunt interesați să publice, fapt care duce la un număr foarte mic de lucrări/profesor
- Unele cadre didactice nu știu nimic despre existența unei Comisii de etică.

Transparență și corectitudine administrativă

Universitatea a răspuns la cererile pe legea 544/2001, dar au existat documente care nu s-au trimis.

Informațiile despre cadrele didactice (CV) și activitatea lor științifică lipsesc sau nu sunt actualizate.

Declarațiile de avere și de interese nu sunt postate pe site-ul universității. La nivelul rectoratului s-a luat hotărârea să nu fie publicate pe internet.

Corectitudine academică

Există proceduri clare cu privire la fenomenul de plagiat. Comisia s-a autosesisat și a analizat asemenea cazuri. S-a constatat o slabă activitate științifică. Sunt foarte puține lucrări ISI publicate raportat la numărul de conducători de doctorat. Vizibilitatea internațională este scăzută. Procesul academic se desfășoară în cea mai mare parte conform regulilor.

Calitatea guvernancei

Sistemul pare unul închis. Există destule exemple de familii universitare.

Studenții participă formal la luarea deciziilor. Nu cunosc prea multe lucruri legate de activitatea anumitor comisii. Le e teamă să-și spună deschis părerea din cauza posibilelor consecințe.

Activitatea științifică pentru creșterea vizibilității universității este nesatisfăcătoare.

Gradațiile de merit se bazează pe valoarea profesională.

Management financiar

Din conturile de subvenții nu au fost returnate sume la buget. Studenții ar trebui informați asupra cheltuirii sumelor.

Lista achizițiilor a putut fi consultată și din ce s-a observat achizițiile se desfășoară conform regulilor. Totuși, nu au fost furnizate toate datele cerute.

Există declarațiile de avere și de interese dar acestea nu sunt postate pe site-ul universității.

RECOMANDĂRI

Afișarea pe site-ul universității a declarațiilor de avere și de interese pentru toate persoanele cu funcții de conducere și control în cadrul USAMV Timișoara. Postarea informațiilor, precum CV-urile și activitatea științifică a tuturor cadrelor didactice și actualizarea periodică a acestora.

Intensificarea activității de cercetare prin publicarea unui număr mai mare de articole în reviste cotate ISI mai ales de către colectivul de profesori conducători de doctorat dar și de celelalte cadre didactice. Cercetarea de excelență din cadrul granturilor câștigate trebuie să se regăsească în lucrări științifice valoroase și brevete de invenție. Numai în felul acesta va crește vizibilitatea internațională a USAMV.

Publicarea posturilor vacante pe site-ul universității în așa fel încât sistemul de pătrundere în universitate sau de promovare să fie cât mai transparent. Limitarea fenomenului de nepotism care pare să ia amploare.

Atragerea studenților în cadrul organismelor de conducere pentru a-și exprima părerile și pentru luarea deciziilor.

Încurajarea studenților să participe cu idei sau soluții pentru bunul mers a lucrurilor în universitate, la activitatea practică și în fermă.

Asigurarea accesului studenților la datele legate de conturile de subvenții.

Postarea tuturor achizițiilor publice cu valori mai mari de 10.000 Euro și a regulilor și bunelor practici pe site-ul universității; actualizarea acestora.

Introducerea unor regulamente unitare și actualizate privind acordarea burselor studenților și a cazării acestora. Introducerea unui sistem transparent pentru promovarea în grade didactice.

*În cadrul acestei universități, facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Management Agricol

Universitatea: Universitatea de Vest, Timișoara (UVT)*

Punctaj: 2 stele

Puncte tari

- Sistemul de evaluare anuală a studenților care permite transferul din regimul “cu taxă” în cel “fără taxă” și invers.
- Stimulentele salariale plătite cadrelor didactice care au publicații ISI, mai precis articole ISI în reviste cu factor de impact (1000 euro/articol ISI).
- La una dintre catedrele facultății evaluate, 80% din cadrele didactice au sub 40 de ani, și în acest context este de remarcat accesul la funcții de conducere a unor persoane tinere, cu competențe științifice confirmate și experiență internațională, lucrări ISI, granturi.

Puncte slabe

- Reprezentanții Organizației Studenților din Universitatea de Vest din Timișoara, studenți la Facultatea de Științe Economice, reclamă faptul că nu se simt atrași de conținuturile cursurilor, iar predarea acestora sub forma prelegerilor ar trebui înlocuită cu alte metode mai interactive.
- Procese cu angajații pe chestiuni de corectitudine.
- Raport negativ de audit al Ministerului Educației.

Transparență și corectitudine administrativă

Universitatea de Vest din Timișoara a răspuns prompt la solicitările CUC în privința declarațiilor de avere și interese, trimițând pe suport de hârtie documentele solicitate. Acestea însă nu sunt făcute publice pe internet. Nu s-au putut obține statele de funcțiuni și contractul colectiv de muncă, din motive de confidențialitate.

În facultatea evaluată există pe net, pentru fiecare catedră din componenta facultății, liste cu cadrele didactice, CV-urile, liste cu lucrările publicate, planuri de învățământ, fișe ale disciplinelor.

UVT i s-au intentat procese și a avut plângeri la DNA din partea unor cadre didactice pe chestiuni de corectitudine.

Corectitudine academică

Au existat situații de plagiat, unele asumate chiar de autori. Numărul articolelor ISI ale cadrelor didactice care formează Școala Doctorală evidențiază o serioasă activitate științifică la Facultatea de Matematică din UVT.

Din relatările studenților și verificările făcute se poate aprecia că profesorii sunt prezenți la activitățile didactice.

Cu excepția anului 2008, a existat aproape în fiecare an câte o situație de contestare a notei de licență, situații rezolvate întotdeauna prin constituirea unei Comisii de Contestație.

Calitatea guvernancei

Un aspect pozitiv îl reprezintă vârsta cadrelor de conducere și gradele lor științifice (de ex la Psihologie 80% din cadre au sub 40 de ani, dintre aceștia 5 sunt conferențieri și 3 lectori, doi fiind prodecani și unul șef de catedră). Dar pe posturi de regulă se prezintă un singur candidat.

În facultatea evaluată, printre cele 82 de cadre didactice apar următoarele situații de nepotism: Soț-soție(2 situații), parinți-copii(2 situații) și frați (2 situații). Probleme de nepotism au fost identificate în special la catedra de Sociologie.

Performanța cadrelor didactice de la Facultatea de Matematică luată în studiu este foarte bună.

La Facultatea de Sociologie și Psihologie salariile de merit sunt acordate pe baza punctajului obținut în urma aplicării unei grile de evaluare a activității științifice, didactice și administrative. Fiecare cadru didactic a primit în scris o justificare a punctajului obținut în funcție de criteriile grilei de evaluare.

Management financiar

Din analiza declarațiilor de avere/interese ale persoanelor cu funcții de conducere de la facultatea evaluată nu am remarcat situații de neconcordanță între venituri, bunuri imobile și mobile, active financiare, plasamente, investiții, împrumuturi acordate și datorii.

RECOMANDĂRI

În afara informațiilor despre cadrele didactice care există pe pagina web a universității, ar fi utilă și găsirea unei soluții pentru accesarea pe internet a articolelor științifice ale cadrelor didactice. Aceste articole pot fi o sursă de informații pentru studenții universității, dar în același timp, oferă și o vizibilitate mai mare a calității activității științifice a cadrelor didactice.

Pentru soluționarea conflictului reclamat în legătură cu informațiile de natură personală incluse în declarațiile de avere, propunem găsirea unei soluții de mascare a acestor informații pentru a nu mai exista impedimente în publicarea acestora.

În acest sens propunem o revizuire a acelor regulamente referitoare la plagiat și o precizare explicită a sancțiunilor care decurg din încălcarea regulamentelor, atât pentru studenți cât și pentru cadrele didactice. Și bineînțeles atitudini ferme.

În acordarea gradațiilor de merit ar trebui să se aplice aceleași criterii ca și pentru salariile de merit. În ambele situații recomandăm stabilirea unor criterii minime de performanță de la care să se pornească.

*În cadrul acestei universități facultatea selectată aleatoriu a fost Facultatea de Sociologie și Psihologie

